

Musikfest: Unge arrangerede festival for unge. Gården festival i Tydal var igen en stor succes. Tre kendte danske navne var på scenen sammen med tre lokale musiknavne. På billedet ses nogle af de unge arrangører.
Side 24 og 25.

“

»Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være« er snarere en både vigtig og smuk vision for, hvor det her kære danske mindretal, og på tværs af alle foreninger, har behov for at fokusere i de kommende år.

Leder side 5

OPFORDRING

Vision

Harreslev. »Mindretallet skal have en klar vision – som Lego-koncernen fik for et par år siden, da virksomheden var i krise.« Det budskab kom fra SSWs medlem af Forbundsdagen, Stefan Seidler.

Side 8

POLITIK

Fælles

Askfelt. God mindretalspolitik er fredspolitik, sagde SSWs tidligere formand, Flemming Meyer, da han drog krigen i Ukraine ind i årsmødet.

Side 36

UNIKT

Egen ballet

Risby. Ved årsmødet i Risby viste mindretallet i den lille by noget frem, som ingen andre har: Et børneballetkorps.

Side 44

Side 21

Årsmødet i Ladelund samlede 600 deltagere. Årsmødet begyndte med et optog, som Nordals FDF orkester gik i spidsen for. Foto: Lars Salomonsen

Engelbrecht og sirenekoret stjal billedet

De sydslesvigske foreninger bør tage hul på debatten om, hvor mindretallet er om 100 år, sagde formanden for Sydslesvigudvalget på Flensborghus. Gæstetalere roste mindretallet for en konstruktiv rolle i det grænseoverskridende arbejde.

FLENSBORG

Søren Munch

sm@fla.de

Hvor er mindretallet om 100 år? Kan grænselandet være en rollemodel for fredelig sameksistens mellem Ukraine og Rusland? Og hvem er Politi Sirenerne?

Ja, der blev stillet mange spørgsmål på lørdagens sidste årsmøde i den store mødesal på Flensborghus, og nogle af dem blev også besvaret fra talerstolen og scenen.

Det sidste besvarer vi først: Politi Sirenerne er et kvindekor fra Østjyllands Politi med 14 medlemmer. Klædt i ulastelige politiuniformer fik koret forsamlingens totale opmærksomhed, da de som små engle sang 2 x 5 dejlige danske fædrelandssange, pop-ørehængere og klassikere.

Benny Engelbrecht, forhenværende minister og formand for Sydslesvigudvalget, leverede også en klassiker i sin tale, der også var en hilsen fra den danske regering. Eller det var nærmere en fortolkning af en evergreen. For Engelbrecht gik tilbage til 1999, da daværende statsmi-

Det århusianske kvindekor Politi Sirenerne tog forsamlingen med storm med et potpourri af klassikere, fædrelandssange og nutidige popsange under ledelse af korleder Miki Hildebrandt. Foto: Tim Riediger

nister Poul Nyrup Rasmussen på årsmøderne fornyede Danmarks løfte fra 1920 med ordene: »Så længe I holder fast i os, holder vi fast i jer«.

- Jeg vil gerne genbekræfte de ord, som min partifælle

udtrykte dengang, men vigtigst af alt vil jeg gerne sige: Tak, fordi I stadig holder fast i os, lød det fra Engelbrecht, der selv har boet i grænselandet siden 1990.

Er vi her i 2123?

Forsamlingen lyttede også godt efter, da han skuede ind i fremtiden og retorisk spurgte, hvor mon mindretallet er om 100 år. Han udtrykte håb

om, at regeringen også i 2123 – om 100 år – ville kunne sende en repræsentant for at forny samhørighedsløftet.

- Grænselandet er i forandring. Men er mindretallets organisationer også i foran-

dring? Eller er der en risiko for, at man kører fast? Glemmer man at gøre plads til kommende generationer og nye tanker? spurgte Benny Engelbrecht – og valgte helt bevidst ikke at svare selv:

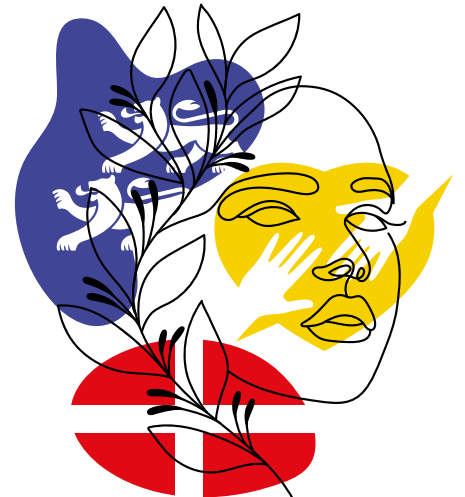
- Jeg stiller ikke disse spørgsmål for at blande mig, men fordi jeg oprigtigt mener, at det er vigtigt at diskutere for at fremtidssikre det betydningsfulde fællesskab, som der er mellem det danske mindretal og Danmark.

Engelbrecht sagde, at grænselandet efter over 100 års fredelig sameksistens mellem danskere og tyskere kan være en model, der kan bruges efter Ukraine-krigen:

- Vores grænse er en grænse bestemt ved folkeafstemning, og vore mindretal beskyttes i overensstemmelse med folkeretten. Vi har gensidige forpligtelser – forbundsrepublikken i forhold

TAK

til vores gæster, deltagere, venner, distrikter samt alle medvirkende og medarbejdere

for en festlig årsmøde-weekend 2023

Fællesskab gør stærk

Informationer om mindretallet og arrangementer hele året rundt på: www.syfo.de

Intet årsmøde uden selfies. Her får Benny Engelbrecht, formand for Sydslesvigudvalget, SSWs forbundsdaysmedlem Stefan Seidler, til venstre med hjem på mobilen. Foto: Tim Riediger

til det tyske mindretal i Danmark og kongeriget i forhold til det danske mindretal her i Sydslesvig. Vores grænse-land er dermed blevet et internationalt forbillede, vi har kunnet være stolte af i årtier. Derfor håber jeg, at man også her i grænselandet vil være klar på at dele erfaringer og bidrage til at genskabe et fredeligt land i Ukraine, når krigen engang slutter.

Roser fra regionsrådsformand

Båndene mellem Danmark og Sydslesvig blev også tegnet op af fungerende regionsrådsformand i Region Syd-danmark, Venstres Bo Libergren, som sendte roser til det danske mindretal i Sydslesvig:

- I spiller en væsentlig rolle for den fredelige sameksistens, vi har i grænselandet. Især i disse tider med krig i Europa kan vi ikke værdsætte den fredelige sameksistens i grænselandet nok, lød det fra Libergren.

I spiller en væsentlig rolle for den fredelige sameksistens, vi har i grænselandet.

Bo Libergren (V), fungerende regionsrådsformand

Med til at cementere den fredelige sameksistens er de mange samarbejder – især inden for kultur, der hen over grænsen binder Danmark og Sydslesvig sammen, sagde Libergren og nævnte blandt andet Interreg-programmet, der nu kører på sjette generation og med sekretariat i Kruså.

Ambassadør: Jeres indsats er afgørende

Også Danmarks ambassadør i Tyskland Susanne Hyrdelund, havde ros med til Sydslesvig og det danske mindretal. Hun mindede om, at Danmark og den store nabo arbejder sammen kulturelt, erhvervs-mæs-

sigt og sikkerhedspolitisk – konkret udmøntet i et fælles fremstød for forsvarsvirk-somheder, Leopard 1-projektet samt en fælles indsats på energiområdet.

Desuden fik indsatsen fra de sydslesvigiske repræsen-tanter i arbejdsgruppen, der arbejder med udmøntningen af den dansk-tyske bilaterale handlingsplan, smilet frem hos ambassadøren.

- Jeres mange aktiviteter, arrangementer, udvekslinger og initiativer er helt afgørende for, at arbejdsgruppen kan pege præcis på de ændringer, der skal til for, at vores græn-seoverskridende samarbejde kan blive bedre, sagde Susan-

Gården bag Flensborghus var traditionen tro et mødested for årsmødets deltagere. Her er generalkonsul Kim Andersen og ambassadør Susanne Hyrdelund faldet i snak. Foto: Tim Riediger

Forud for årsmødet på Flensborghus gav Kibæk FDF-orkester en udendørs koncert i det dejlige junivejr. Foto: Tim Riediger

ne Hyrdelund.

SSF-formand: Vi skal turde stille krav til hinanden

Gitte Hougaard-Werner, formand for Sydslesvigsk Kulturforening, var aftenens sidste taler og tog tråden op efter Benny Engelbrechts opfordring til at se 100 år frem for mindretallet.

- Det danske mindretal er et sindelagsmindretal, sagde Gitte Hougaard-Werner.

- Derfor har vi et ansvar - og en bred vifte af muligheder for at tilbyde mødet med og udbrede dansk sprog og kultur, traditioner og sange. Det er vigtigt, at vi ikke slækker

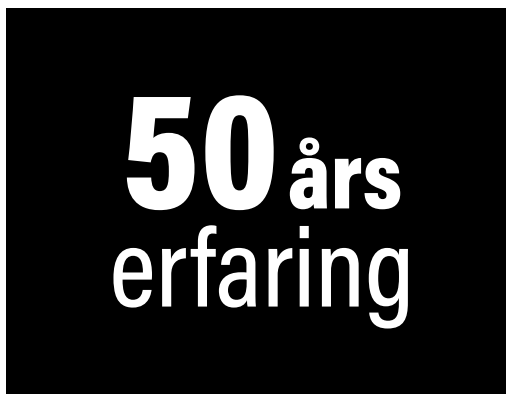
på det, der er vores mission, nemlig at fremme og støtte det danske, men tager ansvar og ikke er bange for at stille krav til hinanden, holde fast og tage dem, der ønsker det med på rejsen og vejen ind i og styrke valget af det danske i vor hjemstavn Sydslesvig.

Sådan sluttede det sidste af lørdagens årsmøder i Sydslesvig officielt. Og uden for Flensborghus holdt en sort bus klar til at transportere kvindekoret tilbage til Danmark efter endt optræden. Koret øver hver onsdag på Politigården i Aarhus, hvis nogen skulle være interesseret ...

RESÜMEE

Bei der letzten Samstag-Veranstaltung des Årsmøde 2023 blickte der Vorsitzende des Südschleswig-Ausschusses, Benny Engelbrecht, sowohl auf das Jahr 1920 zurück als auch 100 Jahre voraus. Er rief zu einem Dialog darüber auf, wie sich die Minderheit und die Südschleswigschen Vereine in Zukunft entwickeln sollen.

Dänemarks Botschafterin in Deutschland, Susanne Hyrdelund, betonte die große Bedeutung Südschleswigs und der Minderheit für die Entwicklung der Beziehungen zwischen Dänemark und Deutschland, und Bo Libergren, stellvertretender Vorsitzender des Regionalrates der Region Süddänemark, lobte die Minderheit für ihr Engagement in der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit. Die SSF-Vorsitzende Gitte Hougaard-Werner, betonte, dass die gesellschaftliche Identität der Minderheit dänisch sein dürfe und müsse.

Vi kan hjælpe dig med alt inden for laminat-, vinyl- og trægulve, gulvafslibning, klinker, tæpper og gardiner. ...og vi kommer gerne ud og måler op og monterer!

Kom ind og hør, hvordan vi kan hjælpe lige netop dig!

Hugo Sisseck Boligudstyr
Garant

God symbiose gav vellykket eftermiddag

Fredagens eftermiddagsårsmøde i Flensborg Nord har de seneste år været tilrettelagt med et program til voksne og et til børn.

PARALLELPGRAM

Trine Flaming
tf@fla.de

Flensborg. Når SSF Flensborg Nord og Sortevej Børne- og Ungdomshus holder årsmøde, er der stor fokus på, at alle har det sjovt.

Og derfor – »af hensyn til alle«, som SSF-bestyrelsesmedlem Kirsten Futtrup sagde i sin velkomst, var fredag eftermiddags program tilrettelagt, så de voksne kunne gå ind og drikke kaffe og spise kringle og senere også lytte til dagens taler, mens børnene fik serveret dannebrogsboller og alkoholfrie cocktails udenfor, hvor der desuden var en masse andre aktiviteter at begive sig af med dagen igennem.

Godt blandet

At dømme ud fra humøret hos de omkring 250 årsmødedeltagere i alle aldre, var det også i år en god ide at køre parallelprogram.

For parallelprogram betyder ikke, at store og små ikke må være sammen med hinanden, det betyder bare, at man har mulighed for at lave præcis det, man har lyst til.

Således var der da også børn med indenfor for at spise kringle og en hel del voksne i kø for at få en cocktail i baren.

Store og små var også godt blandet, da den altid humørfyldte Jesper Falch instruerede i det altid populære stomp, som kort sagt er spande og kæppe, lov til at banke løs og lave larm, takt, rytme, musik og dans. Og som altid var det imponerende, hvordan den mand kan få alle til at lytte til og gøre præcis det, han siger, de skal.

“

Det frivillige arbejde kan være en berigende del af livet.

Kay von Eitzen

RESUMEE

250 Kinder und Erwachsene waren am Freitagabend beim Årsmøde im Sorteveys Børne- og Ungdomshus dabei. Auch in diesem Jahr war das Fest so geplant, dass es einen Teil für die Erwachsenen drinnen – mit Reden – und einen Teil für die Kinder gab, denen draußen Brötchen und alkoholfreie Getränke serviert wurden. Für Unterhaltung sorgte Jesper Falch, der eine Stomp-Show vorführte, bei der auch die Gäste mitmachen konnten.

Snobrød, kart-ringridning, kasse-stabling-klatrung og meget mere kastede en del af det yngre publikum sig over igen, da små 30 voksne som eftermiddagens sidste program punkt sang sange og lyttede til dagens talere, SdU-formand Kay von Eitzen og Emma Andresen fra 9. klasse på Gustav Johannsen-Skolen samt formand for Slesvig-Ligaen, Horst-Werner Knüppel, der kom med en hilsen.

Berigende del af livet

Kay von Eitzen, der trods sit mangeårige engagement i mindretallet i år holdt årsmødetale for første gang, fortalte i en helt igennem personlig beretning, hvad årets årsmødemotto betyder for ham.

- Dette års motto fik mig op af stolen. »Jamen, det er jo mig, det handler om«, var min første tanke, sagde Kay von Eitzen om mottoet »Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være«.

For siden han i 1995 blev ansat som pedel på Oksevejens Skole og pludselig var kommet ind i den lokale SSF-bestyrelse, har han ikke kunnet lade være. SSW og menighedsrådet har han også engageret sig i lokalt, inden han i 2013 blev formand for Flensborg Yacht Club og i 2022 for

SdU. Og det er bare lidt af det.

Med den personlige fortælling ville han egentlig bare sige, at:

- Det frivillige arbejde kan være en berigende del af livet.

For, pointerede SdU-formanden, i frivilligt arbejde ligger også et fællesskab, og:

- At opleve noget smukt føles godt. At opleve noget i fællesskab er bare endnu smukkere.

Det erklærede Horst-Werner Knüppel sig enig i:

- At være frivillig betyder,

»God symbiose, vejret var med og stemningen god«, var konklusionen på en vellykket kombination af traditionelt årsmøde og børnefest i trygge rammer i og omkring Sortevej Børne- og Ungdomshus. Foto: Lars Salomonsen

at man bliver en del af et fællesskab (...) hvor engagement er det førende element og skaber et levende og livskraftigt og livsbekræftende miljø, sagde han blandt andet, mens Emma Andresen, der med kort varsel var sprunget til som ungdomstaler i stedet for en syg klassekammerat, mindede de ældre generationer om, at de unge også findes.

Hun udtrykte bekymring over tider med grænsekontrol og krig i Europa, fortalte om, hvordan corona og dens

nedlukninger har påvirket hendes generation, og kom med ønsker til, hvordan et dansk-tysk samarbejde hen over grænsen kan se ud i fremtiden.

- Det er vigtigt, at vi lige siger vores mening, og det ikke kun er de gamle, man hører, sagde hun efterfølgende, mens en masse legende børn stadig sørgede for en glad lydkulisse omkring børne- og ungdomshuset.

En hurtig evaluering af fredagens årsmøde falder positivt ud:

- Det var igen en succes at få koblet en børnefest i kendet rammer sammen med et traditionelt årsmøde. Det var en rigtig god symbiose, vejret var med og stemningen god, sagde et godt tilfreds bestyrelsesmedlem i SSF Flensborg Nord, Angelina Dürkop, og en mindst lige så godt tilfreds formand, Merethe Neldeberg Jørgensen, sagde kort før spisetid tak for i dag og konstaterede:

- Så er årsmødeweekenden skudt godt i gang.

De alkoholfrie cocktails var et hit hos både store og små. Foto: Lars Salomonsen

Også Jesper Falch formåede at begejstre alle aldre med »stomp«. Foto: Lars Salomonsen

LEDER

Meget mere end blot et motto

Jørgen Møllekær, chefredaktør

Er vi tilsvarende dygtige nok i foreningslivet i det danske mindretal til at facilitere og koordinere vores folkelige fællesskaber?

De danske årsmøder i Sydslesvig finder denne weekend sted under et uvurderligt godt tænkt motto: »Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være!«

Det er godt tænkt, fordi det på den ene side hylder de mange i vores mindretal, der år efter år lægger mange gratis timer i at få det frivillige arbejde til at fungere. Mange tak for jer! For som det så rigtigt blev sagt under det traditionelle årsmøde-debatmøde lørdag formiddag på Flensborghus, så er frivillighed en omfattende og helt uomgæn-

gelig dansk kerneværdi. Ingen frivillighed, intet velfungerende civil samfund.

Om man så giver et nap med i det frivillige arbejde på vores skoler, hos SSF eller i en idrætsklub. Eller måske som besøgsven på Alderdomshjemmet, i kirken eller noget sjette er helt underordnet.

Afgørende er det, at vi overhovedet gider gøre noget for hinanden. Og det gør vi stadig.

40 procent af den danske befolkning er frivillige i for-

eningsliv, langt størsteparten inden for idræt. Og andelen af borgere, der gerne vil være frivillige, ligger – i hvert fald i Danmark – imod al mytedannelse ret konstant.

Men måden, vi vil være frivillige på, har skiftet markant. Folk gider godt give et nap med, men sidde i en bestyrelse i årtier, er tiden løbet fra. Micro-frivillighed hedder tidens løsning. I stedet for at bestyrelsen altid (også) står for alt det praktiske omkring et arrangement, så kan de fleste faste frivillige opgaver

godt fordeles ud over de mange medlemmer i stedet for.

Det giver både et bedre fællesskab i klubben, men stiller på den anden side store krav. »Nogen« skal organisere de mange medlemmer, der gerne vil hjælpe konkret, men med et overskueligt arbejdsomfang. I Danmark har mange foreninger derfor en eller sågar flere deltidsansatte klub-managere for at få foreningsdagligdagen til at fungere.

Er vi tilsvarende dygtige nok i foreningslivet i det dan-

ske mindretal til at facilitere og koordinere vores folkelige fællesskaber? »Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være« er ret beset langt mere end blot et årsmøde-motto, der næste år afløses af et andet.

»Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være« er snarere en både vigtig og smuk vision for, hvor det her kære danske mindretal, og på tværs af alle foreninger, har behov for at fokusere i de kommende år.

RESÜMEE

Die »Årsmøder« an diesem Wochenende stehen unter einem aktuellen Leitfaden. Dieses Jahr: »Frivillig – weil ich es einfach nicht lassen kann«. Es geht um die Mitarbeit in unseren Vereinen. Ob in der Schule, im Sportverein, im SSF, der Kirche oder anderswo, ist untergeordnet. In Dänemark ist Freiwilligkeit ein echter Grundstein der zivilen Gesellschaft. Und trotz aller Hiobsbotschaften ist sie konstant: 40 Prozent leisten einen Beitrag. Besonders aktiv sind die 16-29-Jährigen und 60+. Aber nicht mehr jahrelang im Verreinsvorstand. Helfen wollen wir gern, aber konkret und überschaubar. Dafür braucht es aber ein neues Vereinsmanagement. In Dänemark lösen viele Vereine dies mit einem honorierten Teilzeit-Koordinator. Und bei uns?

Frivilligheden fra alle hjørner af Lyksborg

Da årsmødet i Lyksborg begyndte, skinnede solen også. Til en fællessang i mange tonelejer blev dannebrog hejst. Fællesskab og frivillighed stod i høj kurs på skolegården.

MANGFOLDIGHED

Grit Jurack
grit@fla.de

Lyksborg. I år var det første gang, at man kunne se de mange forskellige institutioner og deres frivillige, der findes i og omkring Lyksborg.

Det var ikke kun SSF Lyksborg, byens danske børnehaver og skole, der stod for organisationen. I år var også SSF Husby, Ves og Munkbrarup plus spejderne fra Husby, Lyksborgs menighed, kvindeforeningen og SSW involveret.

Alle kom med en del frivillige.

Interview som tale

Anderledes end de seneste år valgte udvalget omkring Lis Bewernick og Claudia Buch-

holz, som tilsammen danner mødelederteamet, at invitere fem frivillige fra Lyksborgs hverdag.

De spredte sig vidt. Nogle engagerer sig i sport, andre som spejder og andre igen i samarbejdsråd eller i SSF-sammenhæng.

Brug for dem er der alle steder.

Hilsen fra Christian Juhl

Christian Juhl, dansk politiker og medlem af Folketinget, kom med en hilsen fra Danmark.

- Det er et rigtig godt slogan, I har valgt i dag, sagde han og fortsatte:

- Uden de frivillige ville der ikke være det danske mindretal. De er hverdagens helte.

Juhl roste SSWs indsats i de seneste kommunalvalg

og understregede igen, at det danske mindretal er et godt forbillede for flere andre mindretal i Europa.

Puslespil, skydning, cykling Mens danskeren holdt sin tale, begyndte de mindste allerede med at skrabbe med fødderne. De ville i gang med de ni aktiviteter, som udløste en t-shirt, som så kunne »peppes op«.

De frivillige fra de forskellige stationer stod klar ved en station hver.

Hos præsten blev der fisket træfisk, hos spejderne skulle der væltes flasker, mens børnehaven stod klar med en flødebollemaskine, et ærteapparat og et målmaskine.

- Jeg har allerede fem stempler. Lad os løbe hen til bobbycar-banen, lød det fra Bosse, mens Meta og Mia allerede snakkede om deres T-shirt-designs.

De fik begge to deres navn stemplet på.

Hygge og lidt snak

Mens børnene ravede rundt i skolegården og på sportspladsen, kunne de voksne slappe af over et stykke kage eller en lækker salat.

Folk begyndte med at tale

om, hvorfor de egentlig gør en indsats og arbejder som frivillige.

- Det er sjovt at planlægge og være sammen med andre. Jeg kan godt lide at komme med mine ideer og forandre noget, sagde for eksempel Claudia Buchholz.

- Jeg er glad for at være en del af et stærkt fællesskab. Det er sjovt at få noget op at stå, når man har gjort det sammen, sagde Stephan Jelkmann, som er SSW'er i Lyksborgs byråd.

Uwe Prühs udretter gerne noget sammen med nogle for nogen.

- Jeg vil gerne gøre noget meningsfyldt, sagde han.

Lis Bewernick var enig med alle de andre og supplerede:

- Det er vigtigt for samfundet. Jeg gør det gerne. Man møder nye mennesker i alle aldre. Det elsker jeg.

Og sådan var det også i Lyksborg. Ung som gammel mødte op og hyggede sammen. Gad vide, om den ene eller anden forening har fundet nye frivillige til her og nu eller næste års årsmøde. Alle er velkommen.

Otto og Ingver fik samlet puslespillet. Foto: Grit Jurack

Eilin fik pyntet sin t-shirt under årsmødet i Lyksborg. Foto: Grit Jurack

Årsmødedebat: Unge vil gerne være frivillige – men husk at spørge dem

Debatmødet på Flensborghus tog fat på udfordringer, løsninger og viden om frivillighed. Det er en god idé at rekruttere blandt de unge og de ældre, lød det fra DGI-foreningskonsulent.

DEBAT

Camilla Sørensen
cs@fla.de

Flensborg. Hvordan står det egentlig til med frivilligheden, og hvordan kan foreninger tiltrække frivillige til deres tilbud?

Dansk Generalsekretariat satte lørdag fokus på udfordringer i frivilliglivet under et debatmøde på Flensborghus, hvor aktører i Sydslesvigs foreningsliv debatterede løsninger og udfordringer.

I panelet sad Mieke Feddersen, der blandt andet er aktiv i Dansk Spejderkorps Sydslesvig, Henry Bohm fra Sydslesvigsk Forenings tilsluttede foreninger, Claus Jørn Jensen, foreningskonsulent i Grænseforeningen og Hinnerk Petersen, områdeleder i Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger.

Foreningskonsulent for DGI Sønderjylland, Janne Bonde, åbnede debatmødet med et oplæg om, hvordan det står til med frivilligheden nord for grænsen.

Man hører ofte, at foreninger ikke kan skaffe hænder nok, og at færre og færre har lyst og overskud til at forpligte sig til foreningslivet. Men går det egentlig ned ad bakke for frivilligheden? spurgte Janne Bonde de fremmødte.

Ikke hvis man kigger på andelen af danskere, der er frivillige. En undersøgelse fra 2019 foretaget af Center for Frivilligt Socialt Arbejde viser, at 40 procent af danskerne er frivillige.

- Sammenlignet med tidligere undersøgelser er det tal ret stabilt, så man kan ikke se i tallene, at det går ned af bakke, konstaterede hun.

Dog er vi i dag frivillige på andre måder, fortalte hun. Undersøgelser viser, at folk bruger færre timer på det frivillige arbejde, og at de frivillige er mere tilbøjelige til at engagere sig i et tilbud i kor-

Traditionen tro stod Dansk Generalsekretariat for et debatmøde, der sætter fokus på årsmødernes tema, som i år er frivillighed. Foto: Lars Salomonsen

tere perioder, frem for at være frivillig i den samme klub igennem en lang årrække. De unge er ikke så slemme, som vi tror

Janne Bonde tog også fat på forestillingen om, at de unge ikke gider det frivillige arbejde, og at det er de ældre, der tager ansvaret i foreningslivet.

Faktisk er unge mellem 16-29 år den aldersgruppe, hvor der er flest frivillige (43 procent), fortalte hun.

- De unge er ikke så slemme, som vi gør dem til. Kigger man på, hvor mange timer folk bruger på frivilligt arbejde, ligger de unge højt. Når de først har engageret sig, så smider de mange ressourcer i det, sagde hun.

De unge er efterfulgt af de ældre, hvor 42 procent af de ældre over 70 år er frivillige.

Janne Bonde rådede til at

tænke i livsfaser, når de frivillige skal rekrutteres. Det er sværere at tiltrække småbørnsforældre end forældre med større børn, pointerede hun.

- Alder har ikke den største betydning. Man skal kigge på, hvor folk er i deres liv. Hvis jeg skal give et fif, er det en god idé at kigge på de unge og ny-seniorene. Det er dem, I skal have fokus på, sagde Janne Bonde.

Hun understregede vigtigheden af at invitere dem med ind i foreningslivet som en del af det frivillige hold. For nogle føles det som en anerkendelse at blive spurgt, og ikke alle har gå-på-modet til selv at melde sig, fortalte hun.

Udfordring at fastholde unge

Det nikkede Mieke Feddersen

genkendende til under den efterfølgende paneldebat. Som ung betyder det meget at blive spurgt, mente hun.

- Det er rart, når en ældre person med autoritet får øje på en og ser nogle kvaliteter i en. Måske skal vi blive bedre til at spørge, sagde Mieke Feddersen.

Henry Bohm påpegede, at de unge ikke bliver i det danske system i Sydslesvig, og at de danske tilbud er i konkurrence med de tyske. Efter endt 9. klasse starter nogle på tyske uddannelser, hvor de følger med de nye venner over i det tyske foreningsliv, sagde han og tilføjede:

- Studenter fra mindretallet tager til Danmark eller Kiel for at studere, hvor de får job. I mange tilfælde kommer de ikke tilbage igen, og hvis de gør, sker det først

efter 15-20 år. Vi har svært ved at fastholde de unge, sagde han.

Sønderjylland står med en lignende udfordring, da mange unge søger til større byer for at tage en uddannelse, lød det fra Janne Bonde.

- Skal vi så lade være med at gøre de unge til frivillige? Nej, vi bliver nødt til at investere i at give de unge en god oplevelse med at være frivillige, for der kommer muligvis momenter senere, hvor de igen kan engageres, sagde hun.

Det handler om så tidligt som muligt at aktivere børn i de frivillige fællesskaber, mente Hinnerk Petersen. Der er ikke så meget at gøre ved, at de unge forlader Sydslesvig, fastslog han.

- Det, vi kan gøre, er at forsøge at skabe oplysning i en følelsesmæssig kontekst om,

RESÜMEE

Wie ist es eigentlich um das Ehrenamt bestellt und wie können Organisationen Freiwillige für ihre Dienste gewinnen? Am Samstag konzentrierte sich das dänische Generalsekretariat bei einer Diskussionsveranstaltung im Flensborghus auf die Herausforderungen des Ehrenamtes. Dabei diskutierten Akteure des südschleswigschen Vereinslebens über Probleme und Lösungen. »Junge Menschen sind eine größere Ressource in der Freiwilligenarbeit als uns vielleicht bewusst ist«, sagte DGI-Vereinsberaterin Janne Bonde. Die Debatte drehte sich unter anderem um die Frage, wie Südschleswig junge Menschen an das Ehrenamt binden kann.

Det er rart, når en ældre person med autoritet får øje på en og ser nogle kvaliteter i en. Måske skal vi blive bedre til at spørge.

Mieke Feddersen

at det her er fedt og giver mening. Det er et anker, der kan sikre den stærkest mulige forbindelse og tilknytning til mindretallet, sagde han.

Leder side 5

For nogle unge kan det føles som en anerkendelse, når foreningslivet spørger, om de har lyst til at varetage en tjans. Det er vigtigt at invitere dem ind, sagde DGI-foreningskonsulent, Janne Bonde, under lørdagens debatmøde i Flensborghus. Foto: Lars Salomonsen

Mieke Feddersen modtog i 2022 18. April-Fondens ungdomslederpris for sin indsats i Sydslesvigs danske Ungdomsforeningers (SdU) ungdomsarbejde. Foto: Lars Salomonsen

Formand for SdU Kay von Eitzen var selv pedel på Oksevejens Skole tilbage i 1995. Foto: Karsten Sørensen

RESÜMEE

Beim Årsmøde an der Oksevejens Skole mussten die Teilnehmer selbst für die Musik sorgen. Das Unterhaltungsorchester hatte kurzfristig abgesagt. Dies beeinträchtigte jedoch keineswegs die Stimmung. Der SdU-Vorsitzende Kay von Eitzen berichtete in seiner Rede über seine eigenen Erfahrungen mit ehrenamtlicher Arbeit. Auch der Geschäftsführer von Danmarks Radio, Lasse Bastkjær Jensen, überbrachte seine Grüße. Für die Kleinen gab es verschiedene unterhaltssame Programmpunkte, wie zum Beispiel ein Schaumkuss-Katapult.

- De frivillige er dem, der giver det hele en mening

Aflysning havde ingen indvirkning på den gode stemning til årsmødet på Oksevejens Skole i Sporskifte. Formand for SdU Kay von Eitzen tog i sin tale udgangspunkt i sin egen frivillighed.

STEMNINGSFULD

Helena Munk-Andersen
hma@fla.de

Flensborg. En optimistisk formand for Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger Kay von Eitzen måtte desværre meddele, at underholdningsorkesteret Downtown Dynt ikke kom alligevel.

- Så er det bare os, der er underholdningen, sagde han, hvorefter mødegæsterne, fordelt på bænke i skolegården på Oksevejens skole i Sporskifte, lagde tonen an til den første fællessang på dagens program; »Velkommen i den grønne lund«.

Von Eitzen agerede både mødeleder og hovedtaler. Frivilligheden, der er årets store emne på årsmøderne kunne han især relatere til.

- Jamen, det er jo mig, det handler om, var min første tanke, fortalte han.

Von Eitzen fremhævede vigtigheden af frivilligt arbejde, og hvordan det kan berige ens liv og samfundet som helhed. Han fortalte, hvordan han selv arbejdede som pedel på Oksevejens Skole i 1995 og var engageret i det danske foreningsliv omkring skolen og børnehaven. Han blev inviteret til at deltage i distriktsbestyrelsen og blev senere valgt som formand. Selvom han ikke følte sig komfortabel med at stå frem og være »førstemand«, fortsatte han med at udføre sit arbejde og blev mere selvsikker med tiden. Han beskrev,

Årsmøderne har i alle år hyldet frivilligheden, fordi der uden frivilligt arbejde slet ikke ville være nogle årsmøder overhovedet.

Kay von Eitzen, SdU-formand

hvordan han dengang skulle lede sit første årsmøde og overvandt sin usikkerhed for at lykkes med opgaven.

Hyldet frivilligheden

- Årsmøderne har i alle år hyldet frivilligheden, fordi der uden frivilligt arbejde slet ikke ville være nogle årsmøder overhovedet. Selv om de mange dygtige ansatte rundt omkring i organisationerne er med til at planlægge og gennemføre arrangementerne, så er det de frivilliges fest. Det er dem, der giver det hele en mening, kulør, humor og den rette stemning.

Von Eitzen fortalte, hvordan frivillighed skaber fællesskaber, glæde og muligheder for at dyrke interesser og skabe meningsfulde oplevelser. Han påpegede, hvordan frivilligt arbejde er en tradition både i Danmark og Tyskland, og at det danske mindretal er afhængigt af frivillige fællesskaber for at bevare og styrke deres kultur og identitet.

- Det danske mindretal var ikke tænkeligt uden frivillige fællesskaber. Efter folkeafstemningens udfald i 1920, hvor vi så ikke kom hjem til Danmark, blev den Slesvigske Forening til for at kanalisere alt det danske, man holdt fast i.

Den manglende udsigt til musikalsk underholdning lagde på ingen måde en dæmper på stemningen i skolegården på Oksevejens Skole. Foruden kagebuffet, ansigtmaling, vandpistolleg og kreative tilbud kunne man stifte bekendtskab med flødebollekast, der er en blide-lignende konstruktion med en skydeskive monteret foroven. Rammes skiven med en bold kvitterer mekanismen med en flødebolle lige i smasken, til stor fornøjelse for de kortbenede deltagere.

Også direktør fra Danmarks Radio, Lasse Bastkjær Jensen, havde fundet vejen til Sporskifte for at bringe en hilsen på vegne af DR. Det var første gang, DR dirketø-

Dansk Husflidskreds Sydslesvig havde gang i kreativ sommerfugleklippeklister. Foto: Karsten Sørensen

ren var til årsmøde i Sydslesvig. Årets emne kunne han dog sagtens forholde sig til.

Det glæder mig oprigtigt, at frivillighed diskuteres så mange steder, sagde han og påpegede, hvordan DR som serviceinstitution har en vigtig opgave i at fremme frivillighed i bevidstheden. Direktøren, der selv er fra Vendsyssel, havde selv oplevet, hvordan frivilligheden er vigtig for at binde en by og en egn sammen.

- Uden frivillige ildsjæle bliver fodboldbanen sjældent kridtet op, grusbunker flyttet eller snobrødsdejen lavet hos spejderne.

Direktør fra Danmarks Radio Lasse Bastkjær Jensen kom med en hilsen på DRs vegne til årsmødet på Oksevejens Skole. Foto: Karsten Sørensen

Lego, vaniljekringle og et lille bigband

Over 120 årsmødefeststemte fyldte sportshallen ved Harreslev Danske Skole. Forbundsmedlem Stefan Seidler argumenterede for, at mindretallet får en fælles vision og modellerer en ny struktur ud fra den.

STOPFULD

Niels Ole Krogh
nok@fla.de

Harreslev. Duborg-Skolens D-Band – næsten et bigband med 11 medlemmer – brød det traditionelle årsmøde i Harreslev med blandt andet Michael Jacksons »Man in the mirror«. Ikke mindre end fem sangere, congas, el-piano, trommer og el-guitarer sendte musikken ud i den store sportshal på Harreslev Danske Skole, så salen rockede med. Da Beatles' »Let it be« røg over scenekanten, klappede hele salen i takt.

Sammen med et skifte fra den traditionelle vandkringle til vaniljekringle stod D-Band for fornøjelsen af årsmødet.

Skiftet i, som det hed i programmet »festlige kaffe-bord«, var affødt af et afbud fra den faste bager og havde ifølge mødeleder og SSF-formand Kirsten Anthonisen affødt, at et prøvesmagehold var blev udsendt for at afsøge regionens bagerier for et passende alternativ.

En klar vision

Aftenens hovedtaler, forbundsmedlem for SSW Stefan Seidler, foreslog, at mindretallet får sig en klar vision, som fremtidens struktur kan modelleres over.

- Der bør skeles til Legos førstemand, Kjeld Kirk Kristiansen, der, da koncernen for få år siden stod i en gedigen krise, holdt en legobrik frem og sagde til de ansatte: Vi skal tilbage til kerneværdien, legoklodsen. Også vi skal huske vores grundværdier, sagde politikerens og fortsatte:

- På den baggrund kan vi udvikle mindretallet. Det har SSW vist, da vi har fokuseret på vores kerneværdier: Det borgernære demokrati, fokus på det regionale og på det danske. De globale strukturer ødelægger rigtig meget i disse år, sagde forbundsmedlemmet og nævnte nogle af SSWs nylige sejre: Ud over valgsejren, ophævelse af grænsekontrollen og forbudet mod trawlfiskeri i Flensborg Fjord.

Rundet af mindretallet

Ungdomstaleren, 23-årige Malte Kleinert, gjorde det

Duborg-Skolens D-Band trykkede den af i Harreslev Danske Skoles sportshal. Det ni personer store band leverede egne, Procol Harum- og Michael Jackson-numre. Foto: Lars Salomonsen

Samfundet kan ikke fungere uden frivillige og uden frie og kritiske medier.

Peter Orry,
chefredaktør Jysk Fynske Medier

klart, at han er frivillig, fordi han er rundet af mindretallet.

- Jeg er i hvert fald overbevist om, at jeg er den, jeg er, på grund af det, jeg har lært i mindretallet. Det kan jeg også se nu, hvor jeg har læst tre år i Aarhus. Jeg har været tutor to gange og taget imod de nye studerende. Mindretallet lever af frivillighed, sagde ungdomstaleren.

Han har også været elevambassadør, da han gik på Duborg-Skolen i Flensborg.

- Her søgte jeg uden at tøve ind, da muligheden viste sig, sagde han om ambassadørkorpset, der oplyser om mindretallet for gæster i Sydslesvig og i Danmark.

Stil krav til avisen

Chefredaktør Peter Orry, Jysk Fynske Medier, slog fast, at samfundet ikke kan fungere uden frivillige og omformulerede aftenens motto fra »Frivillig, fordi jeg slet ikke kan lade være« til »Medier – fordi jeg slet ikke kan lade være«.

- For lige som samfundet ikke kan fungere uden frivillige, kan det ikke fungere uden frie og kritiske medier, og demokratiet kan da slet ikke. Der skal være medier, som råber højt, når noget ikke er, som det skal være. Medier, som sætter vigtige emner til debat. Medier, som oplyser og gør os alle sammen klogere og bedre i stand til at træffe gode beslutninger

Musiklærer Christian Termansen sluttede sig til bandet og sang Nagns »Lige meget hvem du er«. Det udløste store klapsalver i salen. Foto: Niels Ole Krogh

i hverdagen – og når vi skal stemme til valgene, sagde chefredaktøren og opfordrede den propfyldte sal til at købe journalistisk kvalitetsindhold.

- Man må gerne være super irriteret på sit medie og bande det langt væk, men man skal bruge det, fordi man

selv og samfundet ikke kan undvære det. I har jeres helt eget medie i Flensborg Avis. Den skal I bakke op om, og jeg synes også, at I skal forlange af avisen, at det ikke bare er jeres menighedsblad, men også ser kritisk på jer som mindretal, sagde Peter Orry.

Borgerforstander Heinz Petersen kom med en sidste hilsen, som indeholder det højeste folkevalgte hverv i kommunen. Han udtrykte stor glæde over nærmest hele livet frivilligt at have bidraget til sammenhængskraften i Harreslev.

Hovedtaler Stefan Seidler, forbundsmedlem for SSW, efterlyser en fælles vision for mindretallet. Med den in mente kan der udvikles en ny struktur, mener han. Foto: Lars Salomonsen

Ungdomstaler Malte Kleinert er frivillig tutor på universitetet i Aarhus. Det ville han ikke have set som en selvfølge, hvis han ikke han var opvokset i mindretallet. Foto: Lars Salomonsen

Sådan ser vaniljekringlen ud. Folk tog mod kagen uden at knytte – trods det, at vandkringle har været tradition i mange år. Foto: Lars Salomonsen

RESÜMEE

Über 120 festlich gestimmte Teilnehmer füllten zum Årsmøde die Sporthalle der dänischen Schule in Harreslee. Der Bundestagsabgeordnete Stefan Seidler (SSW) plädierte für eine gemeinsame Vision der Minderheit, auf der sie eine neue Struktur aufbauen sollte.

Die D-Band von der Duborg-Skolen erhielt die meiste Aufmerksamkeit. Sie eröffnete das traditionelle Jahresfest in Harreslee unter anderem mit Michael Jacksons »Man in the mirror«. Fünf Sängerinnen und Sänger, Congas, E-Piano, Schlagzeug und E-Gitarren brachten die Halle zum Toben.

Auch Reden von Jugendlichen, Grüße aus Dänemark und von Bürgermeister Heinz Petersen standen auf dem Programm.

SALG UDLEJNING FORVALTNING

PROFESSIONEL & PERSONLIG STØTTE

Med mere end 25 års erfaring er vi et ejendomshandlerselskab i Flensburg med et omfattende markedskendskab inden for administration og ejendomsformidling. Vi ser vores arbejde som et kald til gavn for vores kunder og for et bæredygtigt partnerskab.

Ud over faste kontaktpersoner kan du forvente konstant kommunikation, høj fleksibilitet og personlig tilgængelighed til **TFI**-teamet. Vi stræber ikke efter hurtig succes, vi ønsker at vokse kontinuerligt og udvide vores forretningsmodel med vores tjenester på en konstant og stabil måde.

Vi følger ofte mange individuelle klienter og familier over en længere periode. Uanset om det drejer sig om den første lejlighed, det første hus eller en senere kapitalinvestering. Vi står for langvarig tilfredshed.

Vi mener, at vi kun kan levere en vellykket service tæt på vores kunder, hvis vi kender dem godt. Vi ønsker ikke kun at kende dine ønsker og ideer, men også dine motiver er vigtige for os. Kun på den måde kan vores medarbejdere optimalt udnytte deres viden og erfaring til individuel rådgivning.

Vi giver konstruktiv rådgivning og peger nogle gange på forhindringer for dit projekt. Dette opfatter vore kunder ofte som »forfriskende ærligt«.

Med stor motivation er vores team ikke kun din pålidelige tjenesteudbyder, men også din troværdige partner!

Vi ser frem til at lære dig at kende. Thore Feddersen og team

Am Friedenshügel 24 · 24941 Flensburg
Telefon +49 461 - 40 30 61 61 · info@tfim.de

THORE FEDDERSEN Immobilienmanagement GmbH

DET VILLE GLÆDE MIG
AT KUNNE BYDE JER
VELKOMMEN HOS OS

Thore Feddersen

www.thore-feddersen.de

FAST EJENDOM SOM PASSION

INDTRYK

Vi støtter ungdomshåndbold, ungdomsfodbold og velgørende formål i regionen

Max Sens sigter efter trekanten i målet. Foto: Hans Christian Davidsen

RESÜMEE

Die nordschleswigsche Kaffeetafel gibt es auch südlich der Grenze. Beim Familientag auf dem Sportplatz hinter der Dänischen Schule in Harreslee wurde eine leckere Kalorienbombe nach der anderen auf die Kuchentafel geworfen. Die Torten wurden von Mitgliedern des Dänischen Frauenvereins in Harreslee zubereitet. Auf dem Sportplatz der Schule waren die Kinder derweil mit körperlicher Betätigung beschäftigt und die Jungen maßen sich im Torwandschießen.

Harreslev kan også være med – Sønderjysk kaffeboard i Sydslesvig

Der var rift om kagerne, da det danske mindretal i Harreslev holdt familiefest. Drengene ville hellere skyde på mål.

FAMILIEFEST
Hans Christian Davidsen
hcd@fla.de

Harreslev. Det sønderjyske kaffeboard eksisterer også syd for grænsen.

Der blev slæbt den ene lækre kaloriebombe efter den anden ud på kagebordet, da der var familiedag på sportspladsen bag Harreslev Danske Skole. Der kom både en lagkage med Smarties på toppen, en overdådig jordbærlagkage med rigelig flødeskum, en kage med æggelikør, en kage med den særlige tyske form for syrnet fløde kaldet »Schmand« – og ja, jeg nåede ikke at få noteret alle slags. Et af medlemmerne i Kvindeforeningen i Harreslev fortalte, at der var blevet bragt 14 forskellige kager ind fra medlemmerne.

I kageboden stod blandt andre Susanne Seidler, Margit Lorenzen og Gertrud Zemmin, og de langede lystigt over disken til kunder med stor appetit.

Skud på målvæg

Ude på sportspladsen havde den yngste del af det lokale danske mindretal ikke tid til at spise kage. De brændte derimod kalorierne af. Tom Höfer og Marco Schäfer fik stillet en målvæg op med to huller – ét hul oppe i trekanten og et andet hul nede i hjørnet. Med Hamburger Klubmærke malet på.

Det var populært hos drengene. En af dem var Max Sens fra 3.B på Harreslev Danske Skole. Han spiller også på U11 (E-Jugend) i Harreslev-Kobbermølle UF.

Hvis du ikke er HSV-fan, skal du bare gå langt væk herfra. Helst helt over i kratet,

Tom Höfer og Marco Schäfer

Men hov – hvor skulle man så gå hen, hvis man ikke lige var HSV-fans, men hellere hepper på for eksempel Borussia Dortmund eller Bayern München?

- Hvis du ikke er HSV-fan, skal du bare gå langt væk herfra. Helst helt over i kratet, lo Tom Höfer og Marco Schäfer, som havde bygget målet.

Ved familiefesten i Harreslev blev der ikke holdt taler og ej heller sunget. Aktiviteter for børn var der derimod til overmål. Man kunne vælge dåser med en bold, fiske i et lille bassin (dog ikke efter rigtige fisk), balancere på en lang plastikslange, få lavet balloner af en klovn, der opfordrede børn til at banke deres mor i rumpen med den, og skyde et tøjdyr spændt ud på en elastik, så den fik fuld fart på og ramte sit mål – men alle over 50 år havde travlt med at spise kage. De gjorde faktisk en imponerende indsats for at undgå, at medlemmerne af Kvindeforeningen blev nødt til at tage rester med hjem.

FAKTA

Hvordan opstod det sønderjyske kaffeboard?

Traditionen med de mange forskellige slags kager opstod efter krigen i 1864, hvor Sønderjylland kom under tysk styre.

De dansksindede sønderjyder mødtes i forsamlingshusene for at holde møder og synge danske sange. Forsamlingshusene havde ikke spiritusbevilling, så i stedet for kaffe punch sluttede møderne med et kaffeboard.

Deltagerne medbragte hver en kage, og her opstod traditionen med de mange forskellige slags kager.

Spis til I sprækker! Susanne Seidler, Margit Lorenzen og Gertrud Zemmin står klar med kager – og der er flere ude bagved. Foto: Hans Christian Davidsen

Fremrykning af årsmøde gav pote

Som noget nyt prøvede SSF Jaruplund, Veding og Sankelmark at holde årsmøde fredag i stedet for lørdag. Det gav et stort fremmøde med børn i alle aldre.

BØRNEFEST

Jade Wittenkamp
jw@fla.de

Jaruplund. Skulle det være en vaffel med to kugler? Måske en flødebolle i smasken på flødebollekasteren? En tur på kælderutsjebanen? Eller to minutter i skyggen ved bogbussen?

Ligegyldigt, hvad hjertet begærede, havde årsmødet på Jaruplund Danske Skole det hele, da SSF Jaruplund, Veding og Sankelmark inviterede.

Med en ordentlig portion solskin tilsat de mange aktiviteter var der lagt i støbeskeen til en vaskeægte sommerfest.

- Alt har været det bedste, lød dommen fra Rune Cornils fra 2. klasse på Jaruplund Danske Skole, da han skulle vurdere årsmødet ved siden af snobrødsbålet.

- Egentlig har alt været det sjoveste, stemte Ben Behrendsen fra 1. klasse i, som oplevede sit første årsmøde.

Man kunne også udfordre sig selv med et forhindringsæggeløb. Foto: Jade Wittenkamp

Flyttet fra lørdag til fredag

Knap 200 deltagere blev det vurderet, at der dukkede op til mødet, og de var godt spredt ud på de mange aktiviteter og områder, som årsmødet bød på.

I år havde den lokale SSF-afdeling lavet en ændring, som de kunne se bar frugt. Sidste år lå mødet lørdag, denne gang lå det fredag, »så fodboldkampe og andet ikke lå samtidig«, lød det fra mødeleder Per Wietz.

- Det har været en stor succes, konkluderede han yderligere.

Flytningen gjorde også, at der dukkede flere børnehaverbørn og små børn op, end de tidligere har oplevet.

Man husker oplevelser

Det var børnene, som fyldte mest på årsmødet. Jaruplund Danske Skoles kor fik flere forældre til at trække mobiltelefonen op af lommen og filme, og de fik nok også dagens største bifald.

Flere gange havde de øvet »Åh nej, nu regner det«, og det fungerede vist som en slags antigift, for bagende solskin fik skolegården til at koge, så alle søgte ind i skyggen tæt op ad skolens mur.

Mens børn løb frem og tilbage foran talerstolen, fortalte hovedtaler Marion Petersen, næstformand i Foreningen Norden, hvordan hun kom ind i det frivillige arbejde.

- Mine forældre har lært mig, hvis man vil have indflydelse og ændre ting, skal man lade være med at sidde hjemme og brokke sig og i stedet lette sig fra sofaen og blive frivillig, sagde hun.

Også de to ungdomstaler, Carolin Beckmann og Nele Bruse fra Duborg-Skolen, fortalte, at de blev frivillige, fordi de gerne ville have gode oplevelser.

Rune Cornils, til venstre, og Ben Behrendsen hyggede sig gevaldigt på det børnevenlige årsmøde. Foto: Jade Wittenkamp

Dagens hovedattraktion: Jaruplund Danske Skoles kor tiltrak stor opmærksomhed. Foto: Jade Wittenkamp

Carolin Beckmann, til venstre, og Nele Bruse er blandt andet frivillige elevambassadører på Duborg-Skolen. Foto: Jade Wittenkamp

Marion Petersen var inviteret til at tale i Jaruplund. Foto: Jade Wittenkamp

- Vi har selv været en del af lejre, og det man husker, er de fede oplevelser, erfaringer og gode venskaber, vi har skabt, lød det fra Nele Bruse.

RESÜMEE

Der Versuch der SSF-Ortsvereine Jarplund, Weding und Sankelmark, ihr gemeinsames Årsmøde am Freitag statt am Samstag abzuhalten, war ein Erfolg. Diesmal nahmen mehr Kinder teil als bei früheren Gelegenheiten. In der dänischen Schule in Jarplund konzentrierten sich die Reden auf die ehrenamtliche Arbeit.

Hauptrednerin Marion Petersen, stellvertretende Vorsitzende des Vereins Norden, sagte, dass ehrenamtliche Arbeit Teil ihrer Erziehung war. »Meine Eltern haben mir beigebracht: Wenn man Einfluss haben und etwas verändern will, muss man vom Sofa aufstehen und Ehrenamtler werden, statt zu Hause zu sitzen und zu meckern«, sagte sie.

Vi har selv været en del af lejre, og det man husker, er de fede oplevelser, erfaringer og gode venskaber, vi har skabt.

Nele Bruse, ungdomstaler

**Vi ønsker dig
et godt
årsmøde!**

SSW

For os i Sydslesvig.

Vi vil også gerne sige mange tak for den store opbakning til kommunalvalget.

SSW Dit mindretal. Dit parti.

Skolebørnene sørgede for underholdning i Hatlund. Foto: Sebastian Iwersen

RESÜMEE

Beim Årsmøde in Hattlund war wieder viel los und gute Stimmung. Rund 200 Teilnehmer freuten sich bei grandiosem Wetter über das Wiedersehen. Für Unterhaltung sorgten die Schülerinnen und Schüler und erneut Ulla Kronenberger und Daniela Lüttkopf in ihrer »lebendigen Årsmøde-Rede«. Der örtliche SSF-Vorsitzende Klaus Andresen freute sich über den erneut guten Besuch. Für die 19 Jahre alte Amalia Wolfstrom war es das erste Jahresfest der dänischen Minderheit überhaupt. Sie ist auf eine deutsche Schule gegangen und verstand daher nicht alles, was gesagt wurde. Ihr Freund Kian, Aushilfslehrer an der Schule in Hattlund, ist dagegen seit er denken kann beim Årsmøde dabei.

Folk higer efter samvær i Hatlund

Sommerfesten på Hatlund-Langballe Danske Skole bød på megen hygge – spændende også for en årsmøde-nybegynder.

SOMMERFEST

Marc Reese
mr@fla.de

Hatlund. Amalia Wolfstrom lærte årsmøderne at kende arm i arm. Tæt sammen med sin kæreste Kian, som er vikar på Hatlund-Langballe Danske Skole, var hun rundt blandt de knap 200 fremmødte i fantastisk solskinsvejr.

- Jeg forstår ikke så meget, da jeg har gået på tysk skole. Men der er virkelig mange her, og så er sommerfester jo altid skønt, sagde 19-årige Amalia og fortsatte:

- Jeg har mange venner på Duborg-Skolen. Af og til er det lidt ærgerligt, at jeg ikke er god til dansk. Det har mange fordele, og det har mine forældre også fundet ud af og har sendt mine unge søskende i dansk børnehavn.

Amalia var med til en årsmødefest, som er en del anderledes end andre årsmødearrangementer i Sydlesvig. Der var nemlig ikke typiske taler, eller en decideret hovedtaler. Det officielle program holdtes helt bevidst

kort, så der var ekstra god tid til hygge og samvær. Med hoppeborg, mad og drikke, og lidt underholdning.

Programmet bestod af flaghejsning, fællessang, skolens børnekor var på banen – ja og så var Ulla Kronenberger og Daniela Lüttkopf klar med en »levende årsmødetale«. Ulla Kronenberger kom ind på forskellige emner. Hun fremhævede, at mens vi her lever i fred, så er der krig andre

steder tæt på. De tematiserede til sidst årsmødemottoet »frivillig – fordi jeg ikke kan lade være!«. Og de havde en opgave med til gæsterne. De, som ville, kunne skrive ned, hvorfor frivilligt arbejde er vigtigt for dem. Svarene blev hængt op på en tavle.

For Kian Bergholz, Amalias kæreste, betyder frivillighed blandt andet at være med til årsmødefesten. Med undtagelse af sidste år, hvor han

tog sin studentereksamen i Aabenraa, har han stort set været med siden 2002.

Jeg vil være med

- Jeg vil være med, selv om jeg ikke behøver, fremhævede Kian.

Klaus Andersen, formand for SSF Distrikt Hatlund/Langballe med helt præcis 303 medlemmer, var en glad mand sent lørdag eftermiddag.

- Jeg er meget tilfreds, det er bare fremragende. Men

vi har aldrig haft bekymringer, fordi vores medlemmer bakker vældig godt op om distriktet. Og så er vejret optimalt, så dejligt med frisk vind, jubede Klaus Andersen.

Hans bestyrelseskollega og leder af Hatlund Børnehavn, Annika Zander, var sikker på, at man har et rigtig godt årsmøde-koncept i Hatlund.

- Vi plejer at ligge på de 200, som er med. Vi holder det officielle program på en halv time, så er der sommerfest. Sidste år kunne vi mærke, at corona har spillet en stor rolle. Folk higer efter samvær, siger Annika Zander.

Sidste år var der rekorddeltagelse på Hatlund-Langballe Danske Skole, der i 2022 trak omkring 230 mennesker.

Arm i arm lærte Amalia Wolfstrom de danske årsmøder at kende i Hatlund. For hendes kæreste, lærervikar Kian Bergholz, er deltagelse ved årsmøderne en selvfølge. Alligevel hører det for ham også under frivillighed. Foto: Sebastian Iwersen

Omkring 200 var til årsmøde i Hatlund. Foto: Sebastian Iwersen

- Hvorfor mener I, at frivilligt arbejde er vigtigt?, spurgte Ulla Lüttkopf, da hun sammen med Ulla Kronenberger holdt en »levende årsmødetale«. Det var der gode erfaringer med fra sidste år. Foto: Sebastian Iwersen

Selvfølgelig blev der også sunget i Hatlund: »Livstræet« og »Jutlandia« stod på programmet i år. Foto: Sebastian Iwersen

“

Jeg er meget tilfreds, det er bare fremragende.

Klaus Andersen, formand,
SSF Distrikt Hatlund/
Langballe

Munter aften i menighedshuset

Der var fredag aften rigtig megen latter og endnu mere sang til årsmødet i Sct. Jørgens menighedshus.

DER MÅ SYNGES

Trine Flammig
tf@fla.de

Flensborg. – Det her er det mest syngende årsmøde.

Det lovede en veloplagt formand for SSF Sct. Jørgen/Mørvig, Lars Nielsen, da han bød velkommen til årsmødet i Sct. Jørgens menighedshus fredag aften og lovede, at »en god fest tager sin tid« – også gerne tre timer, hvis det skal være.

- Vi slutter, efter at den sidste sang er sunget, slog han fast.

Win-win i frivillighed

Aftenen igennem var der masser af latter blandt de godt 40 årsmødedeltagere – også under aftenens to taler.

Anabel Pontoppidan, der selv er frivillig som juniorreporter på Flensborg Avis, ville overbevise forsamlingen om, at »frivilligt arbejde er vigtigt og meningsfuldt«.

- Det åbner dørene til gode oplevelser. Man er inde i et fællesskab, hvor vi møder mennesker med forskellige baggrunde, erfaringer og historier. Det giver os mulighed for at lære og vokse som personer (...) Det lærer os, at det at give er lige så vigtigt som at få, sagde 9. klasse-eleven fra Duborg-Skolen, der fik stor ros for sin tale.

SSFs formand, Gitte Hougaard-Werner, der efter en enkelt fællessang fulgte efter med sin tale, mener det samme, men brugte lidt andre ord:

- Frivillighed handler ikke kun om at yde en tjeneste for andre eller udøve et hverv i vores mindretal. Det er også en måde selv at vokse og udvikle sig på – vi får hver især mulighed for at lære nye færdigheder, opbygge venskaber og knytte bånd, udvide vores horisonter og skabe mening både for andre, men så sandelig også for os selv. Det kalder man en win-win-situation, sagde hun.

Bragende bifald

Efter endnu en sang underholdt det musikalske par Keike Faltings og Nils Angus; hun fra øen Før og på sang og violin, han fra øen Sjælland og på guitar.

Også fra de to var der masser af sang, som de på smukkeste vis sendte ud i menighedshuset til stor fryd for for-

Der skal noget til for at være det mest syngende årsmøde. I Sct. Jørgen/Mørvig mener man, at det er lige omkring syv fællessange. Det blev det i hvert fald til fredag aften. Foto: Sven Geissler

Keike Faltings og Nils Angus faldt med deres musikalske underholdning i høj grad i forsamlingens smag. Foto: Sven Geissler

samlingen.

De fulgte med deres morsomme bemærkninger mellem sangene i Lars Nielsens spor, så det ikke kun var bragende bifald, men også høje grin, de fik tilbage.

Endnu en fællessang gav startskuddet til kaffen, Keike og Nils underholdt igen, og lige før det amerikanske lotteri var det tid til aftenens næstsidste sang.

Den sidste blev sunget lidt

før kl. 23 – lige godt de lovede tre timer, efter sidste vers af »Jeg elsker de grønne lunde« havde hjulpet flaget ned og skudt festen i gang.

SSF-formand Gitte Hougaard-Werner var en af fredag aftenens talere i menighedshuset for Sct. Jørgens danske Menighed. Foto: Sven Geissler

»Sølvnålspigene«, som SSF-formand Lars Nielsen kaldte den med SSFs sølvnål nyligt dekorerede Aase Abild, stod for den musikalske ledsagelse af aftenens fællessange. Foto: Sven Geissler

RESÜMEE

Am Freitagabend fandt im Gemeindefest in Flensburg-Jürgensby ein sehr fröhliches Jahrsmøde statt. Der Schwerpunkt lag auf dem Singen möglichst vieler dänischer Lieder. Die SSF-Vorsitzende Gitte Hougaard-Werner betonte in ihrer Rede, dass es bei der ehrenamtlichen Tätigkeit nicht nur darum gehe, anderen einen Dienst zu erweisen oder eine Aufgabe für die dänische Minderheit zu erfüllen. »Es ist auch ein Weg, um zu wachsen und sich weiterzuentwickeln.« Man erhalte die Chance, neue Fähigkeiten zu erlernen, Freundschaften aufzubauen, seinen Horizont zu erweitern und einen Sinn für andere und für sich selbst zu schaffen. »Das ist eine Win-Win-Situation«, sagte sie.

“

Det her er det mest syngende årsmøde.

Lars Nielsen,
SSF Sct. Jørgen/Mørvig

NATURLIGT
Perfekt øjenoptik er grundlaget for et
GODT SYN

Brillestel +
Glidende overgang
Kunststofglas fra Falcon®
lavet efter mål til dit
syn + super antirefleks
og hærkning

**KOMPLET
Brille
med glidende
overgang
Kun € 249,-**

Wir freuen uns auf ihren Besuch.
Vi taler dansk.

DIE BRILLE
GmbH & Co. KG – Birte Meyer
Apenrader Strasse 2 • 24939 Flensburg
Tel: +49 (0)461 42119
info@die-brille-gmbh.de

Mandag-Fredag kl. 9-18 og Lørdag fra kl. 9-13
Bestil venligst aftale, enten pr. mail eller telefon

Klovnen Lars U optrådte med gøgleri, som fangede både voksen og barn. Foto: Lars Salomonsen

I skovens dybe stille ro i Medelby stjal tryllekunsten opmærksomheden

Til et intimt årsmøde i Vikingskoven fik en tryllekunstner smilet frem på både store og små læber. Årsmødetemaet om frivillighed blev heller ikke glemt af en prominent taler.

OPTRÆDEN

Jade Wittenkamp
jw@fla.de

Medelby. Heldigvis viste små Dannebrog-flag vej ind til Vikingskoven i Medelby, for helt inde i den dybe skov på Gudernes Plads fandt årsmødet sted i Medelby. En tradition udløst af coronaens begrænsninger for nogle år siden.

En skarp lugt af myggespray hang fra start i luften, for inde under træerne holdt solen pause, men det gjorde myggene ikke.

Det skulle dog ikke spænde ben for en hyggelig aften, hvor der var sørget for godt

“

Det er et demokratisk problem, hvis de frivillige forsvinder, for så stivner hele samfundet.

Christian Juhl, medlem af Sydslesvigudvalget

gammeldags sammenskudsgilde og pølser på grillen. Omkring 40 deltagere i alle aldre dukkede op for at fejre årsmødet.

Tryllebindende tricks

I skoven var der prominent

besøg i form af den mangeårige aktive årsmødegænger og medlem af Folketingets Sydslesvigudvalg, Christian Juhl (Enhedslisten), og FDF-bandet fra Århus og Silkeborg sørgede for den musikalske underholdning.

Men det var nok alligevel tryllekunstner og gøgler Lars U., som løb med det meste af opmærksomheden. »U'et stod for – kunne han fortælle – Utrolig.

- Det er jo i din lomme, udbrød en gruppe af piger, da Lars U tryllede små forskelligfarvede lommestørklæder væk.

Også et lidt farligt nummer havde han med i repertoire. Til en lille guillotine skulle

han bruge en frivillig, og der var Anne hurtig til at stikke hånden i vejret.

Selvom man holdt vejret lidt, røg hendes hånd dog ikke af, da han lod klingerne falde ned over den.

Både børn og voksne grinte højlydt flere gange og var fascineret af den selvironiske og fængende gøgler.

Spørg de frivillige

Også fra Christian Juhl var der et par smil og grin at hente. Kort forinden havde han givet sit besyv med omkring årsmødemottoet.

- I Danmark ser jeg frivilligheden gå stærkt tilbage, mange medlemmer i politik bliver tilskuere til en udvik-

ling, som styres af spindoktorer og ledere, sagde Christian Juhl og nævnte, at også i mindretallet prøver lederne at bestemme og styre, hvordan strukturen bør være.

- Det burde vendes på hovedet, så man spørger jer, som måske er medlem af tre foreninger, hvordan I synes, noget bør være, sagde han.

Han mindede om, at man skal huske at sige tak til de frivillige for arbejdet, og påpegede, at uden nogen til at lave mad til et årsmøde, stille bænke op eller træne børn, ville vi have ingenting.

- Det er et demokratisk problem, hvis de frivillige forsvinder, for så stivner hele samfundet, sagde Christian Juhl.

Årsmøde er belønning

Skoleleder af Medelby Danske Skole Uwe Nissen var mødeleder i Vikingskoven og et godt eksempel på en af dem, som årsmødemottoet hylder.

Han har altid været meget aktiv som frivillig og er medlem af rigtig mange mindre foreninger.

- Jeg kan og vil investere min tid, belønningen er at opleve sådan noget som i dag, sagde Uwe Nissen, der gerne ville give en god oplevelse ved årsmødet.

Han var godt tilfreds med

mødet, da det var lige, som han havde forestillet sig. Med den tanke kunne han lukke årsmødet sammen med FDF-bandet til en fællessang med »Nu går solen sin vej«, lige som de sidste solstråler tittede gennem skovens blade.

RESÜMEE

Bei einem intimen Årsmøde im Wikingerwald in Medelby war Christian Juhl, Mitglied des Südschleswig-Ausschusses des dänischen Parlaments, einer der Redner. »In Dänemark sehe ich einen starken Rückgang des ehrenamtlichen Engagements. Viele Aktive in der Politik werden zu Zuschauern einer Entwicklung, die von Spindoktoren und Führungskräften gesteuert wird«, sagte er. »Es ist ein demokratisches Problem, wenn die Freiwilligen verschwinden, denn dann wird die ganze Gesellschaft starr.« Es war jedoch der Zauberer und Magier Lars U., der die meiste Aufmerksamkeit auf sich zog und ein Lächeln auf die Lippen von Jung und Alt zauberte.

FDF Århus og FDF Silkeborg sørgede for god musik med både »Danse i Måneskin« og »I Danmark er jeg født«. Foto: Lars Salomonsen

Christian Juhl har deltaget på årsmøderne i mange år, og han kan godt lide at komme ud og møde folk i Sydslesvig. Foto: Lars Salomonsen

Barndom i mindretallet: Fik det frivillige arbejde ind med modernælken

Årsmødet på Jørgensby-Skolen bød på masser af aktiviteter for børn og gode taler til de voksne.

VÆRDIER

Lars Geerdes
lg@fla.de

Flensborg. Man kunne næsten kalde det et to-delt årsmøde, der lørdag eftermiddag fandt sted på Jørgensby Skolen, hvor mødeleder Per-Arne Hoeg fra SSF Skt. Hans havde nok at se til. Han er nemlig også pedel på skolen og var derfor involveret i alt stort og småt i forbindelse med forberedelserne og gennemførelsen af arrangementet.

To-delt, fordi ikke kun to SSF-distrikter (Sct. Jørgen/Mørvig og Skt. Hans) stod bag, men også alle danske institutioner i Flensborgs østlige bydele. Det vil sige, at hele syv børnehaver, en vuggestue, to skoler og to børne- og ungdomshuse (de tidligere fritidshjem) satte hinanden stævne i Jørgensby-Skolens gård og tilbød masser af sjove aktiviteter. Derfor var det ganske naturligt, at der var rigtig mange unge gæster samlet, der ikke viste stor interesse for de tre taler, der blev holdt for det mere modne publikum – for den slags skal der også være plads til på et årsmøde.

Ikke overraskende var det også her, at årets motto, »Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være!«, gik igennem som den røde tråd i alle taler.

Illustrator og forfatter Tove Krebs Lange mindedes i sin tale sin barndom i 50erne og 60erne, da hun boede på skolen i Tarup med sine forældre, der var henholdsvis skoleleder og lærer på stedet. Hvor der dengang var skole, er der i dag en dansk børnehave.

- Skolen havde kun én dør, og det var døren fra skolegården ind til skolen. Og der var ingen dør, der kunne lukkes, mellem skolen og de pri-

Tove Krebs Lange mindede sin egen barndom, da hun boede på den daværende danske skole i Tarup. Foto: Lars Salomonsen

vate gemakker, fortalte Tove Krebs Lange. For der var dengang »ingen klar grænse mellem arbejde og fritid«.

Da begge forældre ganske naturligt og med stor glæde også varetog andre opgaver i og for mindretallet, blev det frivillige arbejde en normal del af hverdagen også for børnene.

- Vi fik det frivillige arbejde

ind med modernælken, sagde Tove Krebs Lange. Faktisk gik det så vidt, at hun senere har skullet lære at tage penge for sit arbejde, »fordi det ligger dybt i mig, at man gerne byder på det, man kan«, sagde hun.

315 milliarder kroner

Når man googler »værdien af frivilligt arbejde«, er det før-

ste man læser, at frivilligsektoren genererer en enorm værdi for Danmark. »Faktisk helt op mod 315 milliarder kroner, man i princippet kunne lægge oven i bruttonationalproduktet«, fortalte Tove Krebs Lange.

- Hvis jeg skulle skrive teksten, ville det ikke handle om bruttonationalproduktet, men om det livsindhold, det giver os, fastslog hun.

Medlem af Folketinget Kim Aas (S) kom i sin tale blandt andet ind på krigen i Ukraine og slog et bro til vores egen grænseregion.

- Frivillighed er et nøgleord til at forstå, hvorfor den fredelige sameksistens er mulig, sagde han blandt andet.

Hanne Sundin, direktør for Grænseforeningen, roste årsmødemottoet.

- Jeg ville ønske, at jeg havde fundet på det. For det er sådan, min egen frivillighed er opstået. Ud af en trang til at være med. Bidrage, deltage, give noget tilbage, sagde hun, men pegede også på, at

Frivillighed er et nøgleord til at forstå, hvorfor den fredelige sameksistens er mulig.

Kim Aas (S), medlem af Folketinget

det stadig bliver sværere at rekruttere frivillige til foreningslivet. En årsag er ifølge hende, at den yngre generation ikke er så vild med at overtage bestyrelsesposter. En mere projektorienteret frivillig indsats kunne være en mulighed, mente hun.

Ud over de mange aktiviteter for børn bød årsmødet på Jørgensby-Skolen på musikalsk underholdning med hele to bands: Først var det Jøby-Band med elever fra 4. til 6. klasse, der havde deres første offentlige optræden, og siden kom bandet »Related« på scenen med en håndfuld solide rocknumre, skrevet af sanger og guitarist Justus Löwe (18 år). Med i bandet er hans to brødre Oskar (17 år) på bas og Hugu (14 år) på trommer. Desuden gav Justus solo sin egen fortolkning af antikrigssangen »Eve of Destruction«.

RESÜMEE

Zwei SSF-Distrikte und 12 Institutionen aus den östlichen Stadtteilen Flensburgs feierten am Sonnabend gemeinsam ihr Årsmøde in der Jørgensby-Skolen. Dabei wurden den Kindern jede Menge Aktivitäten geboten, während die Erwachsenen drei Rednern lauschten, die sich mit dem diesjährigen Motto »Ehrenamt – weil ich nicht anders kann!« auseinandersetzten. Illustratorin Tove Krebs Lange beklagte, dass der Wert ehrenamtlicher Arbeit bei Google zu allererst über einen Geldbetrag definiert werde. Für musikalische Unterhaltung sorgten gleich zwei Schülerbands.

Ringridning på bobbycar var en af de sjove aktiviteter for børn ved årsmødet på Jørgensby-Skolen. Foto: Lars Salomonsen

Lars Gustav underholdt børnene med klovneri, gøgl og ballade. Foto: Lars Salomonsen

DER NEUE ë-C4 X ELECTRIC

Die Kraft der Ruhe

Advanced Comfort Federung® und Sitze
Schnelles Laden mit fast charge 100 kW: 100 km in ca. 10 Minuten¹
Kofferraumvolumen von 510 l bis 1.360 l²

Ab **205,-** € mtl.¹
Optional inkl. Full Service²

¹Ein Kilometerleasingangebot (Bonität vorausgesetzt) für Privatkunden der PSA Bank Deutschland GmbH, Siemensstraße 10, 63263 Neu-Isenburg, unter Berücksichtigung der Innovationsprämie (Herstelleranteil und staatlicher Anteil) für den Citroën ë-C4 X Electric Shine, Elektromotor 136, 100 kW/136 PS (Systemleistung), Elektromotor, 50 kWh Batterie inkl. Überführungskosten; Leasingsonderzahlung 9.850,00 € abzgl. 4.500,00 € Bundeszuschuss im Rahmen des Umweltbonus, Sie zahlen nur 5.350,00 €; Laufzeit 48 Monate; 48 mtl. Leasingrate 205,00 €; Laufleistung 10.000 km/Jahr. Angebot gültig bis zum 30.06.2023. ²Monatliche Rate für Wartung und Verschleiß gemäß den Bedingungen des Complete Care Plus Vertrages der CITROËN DEUTSCHLAND GmbH, Bahnhofplatz, 65423 Rüsselsheim. Aktionsangebot gültig bis zum 30.06.2023. ³Abhängig von Ladegerät und Anschluss. ⁴Bei umgeklappter Rücksitzbank. Beispielfoto zeigt Fahrhaltung dieser Baureihe, dessen Ausstattungsmerkmale nicht Bestandteil des Angebotes sind. CITROËN ë-C4 X ELECTRIC SHINE, ELEKTROMOTOR 136, (50 KWH BATTERIE), ELEKTROMOTOR, 100 KW (136 PS); STROMVERBRAUCH KOMBINIERT: 15,3 – 15,1 kWh/100 KM; ELEKTRISCHE REICHWEITE (KOMBINIERT): 353 – 357 KM; ELEKTRISCHE REICHWEITE (INNERSTÄDTISCH): 468 – 474 KM. Werte nach WLTP – für dieses Modell stehen keine offiziellen NEFZ-Werte zur Verfügung, da diese entsprechend der europäischen Verordnungen ausschließlich nach WLTP homologiert worden sind. Das realitätsnähere Prüfverfahren WLTP (Worldwide Harmonized Light Vehicles Test Procedure) hat das Prüfverfahren unter Bezugnahme auf den NEFZ (Neuer Europäischer Fahrzyklus) ersetzt und wird auch zur Ermittlung der Kfz-Steuer herangezogen.

KLAUS+CO

KLAUS + CO GRANDS GARAGES GMBH

24941 Flensburg · Liebigstraße 12 · Tel.: 0461 / 903900
www.citroen-haendler.de/klaus-co-flensburg

23562 Lübeck · Sophie-Germain-Str. 1 · Tel.: 0451 / 4869700
www.citroen-haendler.de/klaus-co-luebeck

23970 Wismar-Kritzow · Rügower Weg 15 · Tel.: 03841 / 26780
www.citroen-haendler.de/klaus-co-wismar

Tryllekunstner Henny Solskin underholdt børnene i Kobbermølle. Foto: Karsten Sørensen

I Kobbermølle landede sommerstemningen i årsmødernes tegn

For anden gang blev årsmødet i Kobbermølle afviklet i børnehaven på Teichweg, hvor fejringen, der både nåede børne- og voksenhøjde, var iklædt højt solskin og enorme mængder kage.

ÅRSMØDER
Diane Marguerita Roland
dr@fla.de

Kobbermølle. Der manglede ikke noget, da SSFs afdeling i Kobbermølle fredag eftermiddag som nogle af de første i Sydslesvig skød årsmøderne i gang i høj solskin.

Så skulle det lige have været den ene halvdel af duoen Moin Moin, der ifølge rygterne var blevet hængende i trafikken og derfor først indfandt sig cirka kvart over

fire. Og det var da også som om, at musikken i det øjeblik blev fuldendt, da guitaren og den enlige stemme pludselig blev akkompagneret af en harmonika og et medlem mere.

Ikke desto mindre var stemningen høj fra start, og de omkring 150 gæster, der langsomt kom dryssende, lod sig ikke mærke med, at underholdningen var vingeskudt for en stund. Tværtimod var smilene brede, håndtryk og krammene mange, og inden velkomsttalen ved Bo-

dil Daetz-Wiesner, formand for SSF Kobbermølle, fandt de fleste voksne og ældre en plads ved bordene i skyggen.

- Det er anden gang, at vi holder årsmødet her i børnehaven, fortalte Bodil Daetz-Wiesner, der forklarede, at man tidligere har haft holdt dem på den nu lukkede Kobbermølle Danske Skole. Hvilket indtil videre lugter af et samarbejde, der godt kunne fortsætte:

- Vi har et supergodt samarbejde med børnehaven, der igen har engageret sig i planlægningen. Det er blandt andet børnene, der har stået for at lave bordpynt til bordene, fortalte formanden og henviste blandt andet til de pyntede servietter, der lige gav et skud kulør på de opdækkede borde.

Sommeren landede

Sammen med de mange gæster ankom også en lind strøm af godt og sødt til gaven, og det allerede overdådige kagebord må have været lettet, da de første gik ombord med spatler og knive – for det var lige ved at sprænges.

Og da børnene var tumlet ned på græsplænen til underholdningen, der både omfattede snobrød, sæbebobler, ansigtsmaling og Henny Solskin, og de første toner af sang nummer 71 i Sangbogen Sydslesvig, »Jeg elsker de

grønne lunde«, lod, var det, som om sommeren landede i Kobbermølle og sænkede sin ro og varme over de tilstedeværende.

Frivilligheden lever

Frivillighed var dagens tema, hvilket både Bodil Daetz-Wiesners og rektor på Duborg-Skolen, Heino Aggedams taler tydeligt cirkulerede om. Førstnævnte lagde vægt på, at SSF ikke ville kunne eksistere uden frivillige kræfter, og roste opbakningen og de aktiviteter, som medlemmerne i foreningen nyder sammen. Andennævntes tale var ikke uden selvkritik:

- Jeg selv derimod skylder faktisk lidt på frivillighedskontoen, fordi jeg i cirka 30 år har profiteret af andres frivillige arbejde for at jeg kunne udleve mine drømme og opfylde mine ambitioner, sagde han ydmygt og henviste til sine mange år som udøvende i sportsforeninger.

Samtidig delte han med sin tale store roser ud til alle dem, der lægger timer i det frivillige arbejde, og opfordrede til, at flere – ham selv inklusive – sætter pris på og i fremtiden prioriterer frivilligt arbejde højere:

- Jeg og mange andre er nødt til at prioritere anderledes, end vi gør nu. Vi er nødt til at bidrage til fællesskabet, slog Heino Aggedam fast.

Jeg og mange andre er nødt til at prioritere anderledes, end vi gør nu. Vi er nødt til at bidrage til fællesskabet.

Heino Aggedam, rektor, Duborg-Skolen

Rektor på Duborg-Skolen, Heino Aggedam, opfordrede til, at flere – ham selv inklusive – bidrager til fællesskabet. Foto: Karsten Sørensen

Nogle piger havde fundet de fine hatte frem. Foto: Karsten Sørensen

RESÜMEE

Zum zweiten Mal fand das Årsmøde in Kupfermühle im Kindergarten am Teichweg statt, wo bei strahlendem Sonnenschein und Unmengen von Kuchen gefeiert wurde, und zwar sowohl mit Kindern als auch Erwachsenen. Ehrenamtliches Engagement war das Thema des Tages, das sowohl in den Reden von Bodil Daetz-Wiesner als auch von Heino Aggedam deutlich im Mittelpunkt stand.

Aggedams Rede entbehrte nicht einer gewissen Selbstkritik: »Ich selbst hingegen bin dem Ehrenamtskonto eigentlich etwas schuldig, denn ich habe rund 30 Jahre lang von der ehrenamtlichen Arbeit anderer profitiert, damit ich meine Träume und Ambitionen ausleben konnte«, sagte er bescheiden und verwies auf seine langjährigen Aktivitäten in Sportvereinen.

Katrine Kruse holdt en bevægende tale som ungdomstaler ved årsmødet på Store Vi-Vanderup Danske Skole. Foto: Sven Geissler

“

Lad os alle bidrage til, at Sydslesvig også i fremtiden er mangfoldig, idérig, levende – og ung.

Kristine Kruse, ungdomstaler

RESÜMEE

Das Ehrenamt gehört zur DNA der dänischen Minderheit in Südschleswig. Das sagte Duborg-Abiturientin Kristine Kruse, als sie am Freitagmorgen beim Jahresfest (Årsmøde) in der Dänischen Schule in Großewiehe die sogenannte Jugendrede hielt. Ihr selbst habe das Ehrenamt, das in Südschleswig viele Facetten habe, unendlich viel gegeben, für das sie dankbar sei.

Im Rahmen des Årsmøde wurde bekannt, dass der SSWer Keno Jaspers, der am Freitag 49 Jahre alt wurde, tags zuvor zum ersten aus der Minderheit stammenden Bürgermeister von Großewiehe gewählt wurde – und zwar einstimmig.

Ungdomstaler: Frivillighed er en del af mindretallets dna

Ungdomstaler Kristine Kruse hyldede frivilligheden i mindretallet, da hun talte i Store Vi-Vanderup Danske Skole. Keno Jaspers valgt enstemmigt som borgmester.

INDSATS
Lars Geerdes
lg@fla.de

Store Vi. At yde en frivillig indsats hænger uløseligt sammen med det at være mindretalsdanser i Sydslesvig.

Det gav Kristine Kruse fredag eftermiddag udtryk for, da hun var ungdomstaler ved årsmødet i Store Vi.

Selv om hun ikke er opvokset i Sydslesvig, men i Slagelse, har den 20-årige, der i år bliver student på Duborg-Skolen, dybe rødder i Sydslesvig. Hendes bedsteforældre grundlagde faktisk den danske skole i Askfelt.

Da hun for tre år siden flyttede til Flensborg for at afslutte sin skolegang dér, var det altså på en måde en »back to the roots«.

Årsmødemottoet, »Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være!«, kunne hun uden tøven skrive under på. Efter at hun var kommet til Sydslesvig, meldte hun sig straks ind i Grænseforeningens elevam-

bassadørprojekt og Duborg-Skolens kor og blev senere også politisk aktiv i SSWUngdom.

- Jeg er taknemmelig for alt det, jeg har fået lov til at blive en del af. Frivilligheden har givet mig en gave, for den gav mig lov at finde et stykke af mig selv her i Sydslesvig, sagde Kristine Kruse og supplerede med, at frivillighed for hende er mange ting: demokrati, kulturbevarelse og -videreførelse, fællesskab og integration.

- Frivillighed er mangfoldig, slog hun fast.

Og frivilligheden, mener hun, er en del af Sydslesvigs og mindretallets dna.

- Et ønske om at gøre sit bedste, ikke fordi det er en pligt, men fordi man har forstået, at uden et stærkt fællesskab, et stærkt sammenhold, uden god vilje og et ønske om retfærdighed, trivsel og muligheder for alle, kommer vi ikke ret langt, sagde hun og sluttede med et lille kig fremad:

- Lad os alle bidrage til, at

Sydslesvig også i fremtiden er mangfoldig, idérig, levende – og ung, sagde hun og høstede store, anerkendende klapsalver fra de mange fremmødte i Store Vi-Vanderup Danske Skoles idrætssal, inklusive formanden for Sydslesvigudvalget, fhv. minister Benny Engelbrecht (S), der takkede for ungdomstalen med et varmt håndtryk.

Han var i sin tale selv kommet ind på, hvordan mon mindretallet vil udvikle sig, »når den generation, der nu står i spidsen for mindretallets mangeartede organisationer, har udtjent deres værnepligt som arvbærere, brobyggere og historieformidlere, og nye generationer får endnu større indflydelse på, hvordan man definerer det danske mindretal«.

- Hvordan skal mindretallet så se ud?, spurgte han.

- Det handler ikke kun om organisering af Samrådet. Det handler om, hvordan det danske mindretal gennemgår et godt generationskifte. Og et mere. Og et ef-

ter det. Det handler om, hvad der skal definere det danske mindretal om 50 år, om 100 år, sagde Benny Engelbrecht, som ellers havde mange rosende ord til overs for det danske mindretals synlighed i landsdelen og succes ved de seneste valg. Han kom også ind på grænselandet som en fredelig region, der gerne må tjene som forbillede, når krigen i Ukraine en gang er forbi. Flensborg Avis vil snart offentliggøre Benny Engelbrechts tale som kronik.

Første SSWer som borgmester

Et generationskifte er allerede foregået i SSF Store Vi og Vanderup, hvor flere unge har overtaget bestyrelsesposter. Og selv om Keno Jaspers, der fredag fyldte 49 år, ikke længere hører til de helt unge, så står også han for et betydningsfuldt skifte: Så sent som i torsdags blev han af byrådet enstemmigt valgt som ny borgmester i Store Vi. Det er første gang, at en mindretalsdanser står i spidsen

for kommunen. Formanden for Grænseforeningens Ungdom, sydslesvigeren Bo Sösemann, kom i sin tale også ind på, hvad det frivillige arbejde har betydet for ham, og at hans opvækst i Sydslesvig har haft en afgørende indvirkning på hans motivation for at engagere sig frivilligt.

Mens de voksne lyttede til talerne i idrætshallen, fik børnene lov at boltre sig udendørs med skattejagt, hoppeborg og klovnerier. Og da alle årsmødedeltagere endelig var samlet udenfor for at nyde det gode vejr, var der opvisning ved Store Vi-Vanderup SFOs Dance Academy, hvor alle til sidst fik lov til at danse med.

Formand for Sydslesvigudvalget, Benny Engelbrecht (S). Foto: Sven Geissler

Fællessang med skolens elever. Det var årsmødesangen »En hjertesag«, der blev sunget. Foto: Sven Geissler

Klovn Art Petit underholdt ungerne. Foto: Sven Geissler

Gewerbepark 16
24983 Handewitt
Tel. 04608-9710167
Fax 04608-9710168

Jörg Jensen

Malerfachbetrieb
Inhaber: Jörg Jensen, Malermeister
info@maler-jensen.de
www.maler-jensen.de

Sie wollen einen zuverlässigen Glaser?

Den sollen Sie haben!

GlasFRANZEN

Kauslundhof 10
24943 Flensborg
Telefon: (04 61) 6 18 63
Telefax: (04 61) 6 17 64

Tidligere SSF-formand Jon Hardon Hansen understregede i sin årsmøde-tale, at mindretal ikke kan eksistere uden frivilligt arbejde. Foto: Tim Riediger

Uden frivilligt arbejde ikke noget mindretalsliv

På det danske årsmøde i Læk blev frivilligt engagement hyldet som grundlaget for det danske og frisiske mindretals liv.

ÅRSMØDE LÆK

Volker Metzger
vm@fla.de

Læk. Godt vejr, godt ramme-program og frem for alt fantastiske gæster – det danske årsmøde i Læk skabte en solrig stemning blandt de ca. 80 deltagere, der lørdag aften fyldte gymnastiksalen på den danske skole med masser af liv. Og uanset hvem der trådte op på talerstolen, var budskabet det samme – intet minoritetsliv uden frivilligt arbejde.

- I vores to mindretal står frivillighed skrevet med store bogstaver, understregede Jon Hardon Hansen. I sin tale uddybede den tidligere

“

Nye unge frivillige er allerede på vej, så jeg er helt sikker på, at minoriteterne har en fremtid de næste 100 år.

Jon Hardon Hansen

SSF-formand vigtigheden af folks frivillige arbejde, uden hvis engagement eksistensen af det danske og også det frisiske mindretal ville være utænkelig.

- Jeg tænker ikke kun på de embedsmænd, der er involveret i bestyrelserne i foreninger og organisationer, men også på de mange hjælpere,

der gør det muligt, at arrangementer som det her i dag i Læk kan finde sted, sagde Hardon Hansen.

Ifølge den tidligere præst på Sild er det de tre søjler – at hjælpe og støtte, at have det sjovt og at ønske at være en del af et fællesskab – der inspirerer næsten 30 millioner mennesker alene i Tyskland

til at arbejde frivilligt.

- Deres frivillige arbejde er motoren i vores demokrati, understregede Hardon Hansen.

Selvom SSWs nylige valg-succes overraskede mange, viser den, at mindretallene ikke længere »flyver under radaren« og nu må påtage sig et større ansvar.

- Men jeg er ikke bange, for vi har en fantastisk ung generation, som er klar til det. Nye unge frivillige er allerede på vej, så jeg er helt sikker på, at minoriteterne har en fremtid de næste 100 år.

Niels Flemming Hansen markerede sig som en entusiastisk tilhænger af Sydslesvig med dens tilknyttede mindretal.

- Det er altid en meget stor fornøjelse for mig at være her og opleve, hvor tæt båndet mellem Danmark og Sydslesvig er, understregede Hansen, der som medlem af Sydslesvigudvalget er en del af den danske regerings ekspertråd.

- SSW har opnået store valgsucceser, som vi er glade for at høre om, og jeg er også meget glad for det generationsskifte, der er sat i gang mange steder, sagde Hansen.

Jørgen Popp Petersen demonstrerede, hvor farverigt mindretalslivet i grænseregionen kan være. Som medlem af det tyske mindretal i Danmark greb gæsten mikrofonen i sin funktion som borgmester i Tønder Kommune og overbragte sin hilsen på rent sønderjysk.

- Alle de klubber, foreninger og organisationer, der danner rammen om minoriteterne, lever af frivillighed, sagde Popp Petersen og fortsatte:

- Og vi bør altid hylde denne dedikation og dette engagement. Klap de frivillige på skulderen, for det er det, der hjælper frivilligheden mest.

Vivian Hansen, næstformand i SSF Læk, understregede, hvor taknemmelig hun er for at være en del af det danske mindretal og håber at kunne inspirere andre til frivilligt arbejde med sin livshi-

RESÜMEE

Tolles Wetter, tolles Rahmenprogramm und vor allem tolle Gäste – das dänische Jahresfest in Leck sorgte für sonnige Stimmung unter den rund 80 Teilnehmern, die am Sonnabendabend den Turnsaal der dänischen Schule mit reichlich Leben erfüllten. Und ganz egal, wer ans Rednerpult trat, die Botschaft war einstimmig – ohne Ehrenamt kein Minderheiten-Leben.

»In unseren beiden Minderheiten wird das Ehrenamt mit großen Buchstaben geschrieben«, betonte Jon Hardon Hansen. Der ehemalige SSF-Vorsitzende vertiefte in seiner Ansprache die Bedeutung des freiwilligen Engagements der Menschen, ohne deren Einsatz die Existenz der dänischen und auch der friesischen Minderheit nicht denkbar wäre.

storie.

De musikalske højdepunkter på den solrige aften blev leveret af Nordals FDF Orkester.

Næste generation er på vej – lille Peter (9 måneder) var med sin mor Nanna, som er medlem af Nordals FDF-orkester Nordals, til årsmøde i Læk. Foto: Tim Riediger

Jørgen Popp Petersen, medlem af det tyske mindretal i Danmark og borgmester i Tønder Kommune, overbragte sine hilsener på sønderjysk. Foto: Tim Riediger

Propfyldt i Valsbøl: Frivilligheden lever – den ser bare anderledes ud

Talerne ved Skovlund-Valsbøls velbesøgte årsmøde slog et slag for »mikrofrivilligheden« og efterlyste mere åbenhed over for de nye, unge frivillige, som gerne vil forandre.

FRIVILLIGHED

Søren Munch
sm@fla.de

Valsbøl. Det var svært at overse, at SSF Skovlund-Valsbøl holdt årsmøde lørdag på Valsbølhus i Valsbøl. Det begyndte allerede på parkeringspladsen, som var propfyldt. Og i gymnastiksalen var samtlige stole besat, mens et par snese årsmødedeltagere måtte stå op – heldigvis lige foran det velforsynede kagebord.

Årsmødets talere forholdt sig på hver deres måde til årsmødernes tema, frivillighed. Blandt andet Gunvor Vestergaard, konsulent i Grænseforeningen, som brugte begrebet »mikrofrivillighed«, der har været nævnt ved flere årsmøder:

- Vi skal passe på med dommedagsfortællinger om, at det ikke går så godt, at der ikke er frivillige nok, at de bliver væk, og de ikke vil. Ser vi kun på det negative, bliver det selvforstærkende, lød det fra Gunvor Vestergaard.

I sit arbejde i Grænseforeningen arbejder hun med en bred palet af frivillige, og hun bemærker én tendens:

- I dag deltager færre i »det lange seje træk«. Man begynder ikke som frivillig og fortsætter i 25 år det samme sted. Man er i langt højere grad »ad hoc-frivillig« og vælger de ting, man synes er interessante.

SSWer: Alle er frivillige

Også Mats Rosenbaum, nyløst SSW-byrådsmedlem i Flensborg og formand for SSW Ungdom, pegede på, at frivilligheden ikke nødvendigvis er i tilbagegang, men under forandring:

- Vi skal skabe forståelse for, at frivilligheden ikke længere kan og vil være den samme. Tiderne, hvor vi sagde »kleiner Finger, ganze Hand«, er nok forbi, og det er også okay. Det må være helt i orden, at nogle kan yde mere, mens andre kan yde mindre. I den sidste ende er de alle frivillige, og det skal vi være taknemmelige for og ikke brokke os over, hvor meget mere frivillig den ene nu er i

forhold til den anden.

Mie Mølbach, formand for SSF Skovlund-Valsbøl, anslog, at mellem 30 og 40 frivillige fra lokalområdet har bidraget med en større eller mindre indsats. Dem talte Gunvor Vestergaard nærmest direkte til, da hun opfordrede forsamlingen til at få øjnene op for de mange »mikrofrivillige«:

- Lad os i stedet kigge på alle jer, jer der har været i gang i dag, har bagt kage og eller på en eller anden måde har bidraget til årsmødet. Og hertil skal vi også regne skolebørnene, der har stået for dagens udsmykning.

Mindst 150 deltagere

Flensborg Avis' udsendte holdt op med at tælle ved 150 deltagere ved årsmødet, som dels foregik inden for i selskab med Grenaa Brass Band og uden for i selskab med klovnen Per Jørgensen.

Gymnastiksalen var dekoreret med fantasifulde tegninger og akvareller, som elever fra 1.-6. klasse fra Skovlund-Valsbøl Danske Skole har lavet under en temauge om Grønland. På årsmødet tog skoleeleverne også keglers hos de mange mødedeltagere med at recitere digte fra talerstolen og underholde med fællessang for fuld udblæsning – assisteret af Grenaa-blæserne.

Og måske var det skoleeleverne, som Mats Rosenbaum indirekte talte om, da han fra talerstolen slog til lyd for forandringer for fremtidens frivillige:

- Hvis vi unge bliver opfordret til at tage initiativ og melde os til det frivillige arbejde, så kan det ikke være rigtigt, at vi så bagefter bliver tvunget til at gøre alt på den samme måde som i de seneste 40 år.

Også årsmødets tredje taler angreb temaet frivillighed: Klaus Nørtoft, tidligere overlærer ved Duborg-Skolen, causerede over sine 45 år i Sydslesvig og fortalte, at frivillighed på det nærmeste var indbygget i lærerjobbet, da han i 1979 blev ansat på Medelby Danske Skole.

Mats Rosenbaum, medlem af Flensborg Byråd for SSW og formand for SSW Ungdom, slog et slag for nytænkning af frivilligheden. Han opfordrede til at medtænke en mere uforpligtende frivillighed. Foto: Søren Munch

Det må være helt i orden, at nogle kan yde mere, mens andre kan yde mindre. I den sidste ende er de alle frivillige, og det skal vi være taknemmelige for...

Mats Rosenbaum

RESÜMEE

Über 150 Personen nahmen am Årsmøde im Valsbølhus teil, wo Gedichte und Lieder von Schülern mit Reden über Freiwilligenarbeit verbunden wurden. Sowohl Mats Rosenbaum, SSW, als auch Gunvor Vestergaard, Grænseforeningen, sagten in ihren Reden, dass die Freiwilligentätigkeit nicht abnehme, sondern sich verändere. Rosenbaum forderte dazu auf, die Strukturen zu hinterfragen, in denen künftige Ehrenamtler arbeiten sollen.

Sparen Sie beim Sanieren das CO₂ gleich mit.

Jetzt beraten lassen, wie Sie Ihre energetische Sanierung finanzieren.

Unsere zertifizierten Modernisierungsberater sind für sie da.

Nord-Ostsee Sparkasse

Mehr auf nospa.de/modernisierung

Traditionen tro blev der sunget en stribe sange ved årsmødet i Valsbøl: »Du danske sommer« med Thøgers Larsens smukke tekst, »Idas sommervise« med tekst af Astrid Lindgren og »Livstræet«, som Erik Lindenberg skrev ordene til. Årsmødet blev afsluttet med »En hjertesag«. Foto: Søren Munch

Der var både danske og frisiske flag med under optoget gennem Kejtum. Foto: Volker Frenzel

- Vi var lidt bekymrede – men den bekymring er nu gjort til skamme

Årsmødet i Kejtum på Sild, der var velbesøgt og varede det meste af dagen, kredsede blandt andet om det nylige kommunalvalg i Slesvig-Holsten

KEJTUM

Jens Nygaard
jn@sydslesvig.net

Kejtum. – Vi var tidligere en del, som lidt i hemmelighed var bekymrede over, hvad det ville være for en danskhed syd for grænsen, vi ville overlade til de unge.

- Den bekymring er nu blevet gjort til skamme.

Sådan lød det lørdag eftermiddag ved det danske årsmøde i Kejtum på Sild fra Jon Hardon Hansen. Han er tidligere dansk præst på øen gennem flere årtier og var også tidligere formand for Sydslesvigsk Forening gennem mange år.

At han nu ser meget lyst på fremtiden for mindretallet hænger først og fremmest sammen med de nylige lokalvalg i Slesvig-Holsten. De var ifølge Jon Hardon Hansen den foreløbige kulmination på en meget succesrig udvikling for Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW). Men det hele begyndte meget tidligere:

- Det var dengang, Stefan Seidler blev valgt ind i Forbundsagen. Det var en døråbner for mere succes, sagde den tidligere præst.

Ser lyst ud

- Ved landdagsvalget blev der valgt fire ind fra SSW, og der manglede kun 1000 stemmer til et mandat mere. Og ved de nylige lokalvalg fordoblede

Jon Hardon Hansen, tidligere præst på Sild, holdt årsmødetalen. Han ses her med sin efterfølger, Susanne Ivalo Rasmussen. Foto: Volker Frenzel

SSW nærmest sit stemmetal, sagde Jon Hardon Hansen. Han pegede også på en af faktorerne bag udviklingen.

- SSWs succes ved lokalvalget er jo i virkeligheden udtryk for en historisk anerkendelse og tillid fra flertalsbefolkningen, pointerede Hardon Hansen.

Han blev selv – meget mod forventning – valgt ind i amtsrådet i Nordfrisland. Og han pegede i Kejtum på, at han selv tilhører den noget ældre generation. Men der er også blevet valgt mange yngre.

- Så det ser lyst ud nu for vores fremtid som dansk mindretal, sagde han.

Har givet meget

Den positive tone blev også anslået af ungdomstaleren,

Lola Westendorf, der går i 13. årgang på Duborg-Skolen:

- Mindretallet har givet mig meget med på vejen, sagde hun, inden hun begyndte at fundere over sin personlige fremtid.

- Vil jeg føle mig mere som dansker eller tysker i fremtiden? Det er svært at sige. Ofte er vi jo i den situation, at tyskerne ser os som danskere, mens danskerne ser os som tyskere. Men sikkert er det, at vi knytter bånd mellem Danmark og Tyskland. Og jeg mener også, at vi er mere end en forlængelse af Danmark. Vi har faktisk vores egen lille kultur, sagde Lola Westendorf. Hun blev kvitteret med dagens største bifald.

Årsmødet fik også en tysk hilsen med på vejen af den lokale borgerforstander,

Lola Westendorf, der går i 13. årgang på Duborg-Skolen, holdt ungdomstalen. Foto: Volker Frenzel

Vil jeg føle mig mere som dansker eller tysker i fremtiden? Det er svært at sige. Ofte er vi jo i den situation, at tyskerne ser os som danskere, mens danskerne ser os som tyskere.

Lola Westendorf, ungdomstaler

Eberhard Eberle. Han pegede på, at den tyske side kan lære noget af det danske sammenhold syd for grænsen.

Årsmødet i den danske skole, der i vore dage er sammenlagt med skolen i Vesterland,

var yderst velbesøgt med flere hundrede deltagere. Det begyndte allerede klokken 13 og varede det meste af dagen med talrige indslag for både yngre og ældre. Der var også et optog gennem den lille

RESÜMEE

Im Mittelpunkt standen unter anderem die jüngsten Kommunalwahlen in Schleswig-Holstein, als in Keitum auf Sylt über weite Strecken des Samstags das Årsmøde stattfand. Der Hauptredner, Jon Hardon Hansen, gab zu, dass er zu denjenigen gehörte, die sich große Sorgen darüber gemacht hatten, was es für eine Minderheit sein werde, die sie den jungen Menschen überlassen. Eine Sorge, die nach der sehr erfolgreichen Wahl für den SSW nun ausgeräumt werden konnte. Hardon Hansen meint, dass die Zukunft für die Minderheit nun rosiger aussehe. Das Jahresfest war sehr gut besucht und dauerte fast den ganzen Tag, wobei den Teilnehmern eine Vielzahl von Angeboten gemacht wurde.

by Kejtum med Tønder Brass Band i spidsen – og der var også frisiske deltagelse. Så der blev viftet med både danske og frisiske flag.

Der blev sluttet af med grillmad og mere musik fra The Other Mondays. Så det blev sent, inden de sidste gæster gik hjem.

Børnene var den helt store attraktion i Ladelund

Godt og vel 600 mennesker var med til årsmødet på Ladelund Ungdomsskole, hvor det var børnene, der stod i centrum. Og kloven Art Petit.

BØRNEFEST

May-Britt Petersen
mpe@fla.de

Ladelund. Ved årsmødet på Ladelund Ungdomsskole lørdag eftermiddag var der ingen tvivl om, hvem der var den helt store attraktion. Det var børnene.

For da børnehavebørnene fra de danske børnehaver i Sydtønder Amt og eleverne fra de danske skoler i området optrådte, var tilskuerrækkerne godt fyldt op, der var klapsalver, og mobiltelefonerne blev fundet frem for at forevige øjeblikket. Talerne fik ikke nær så meget opmærksomhed som børnene, der både sang og dansede og også fik deres forældre til at være med.

Det var i øvrigt første gang, at også skoleeleverne havde en optræden til årsmødet, fortalte Lars Petersen, SSF-konsulent i Sydtønder Amt.

- De har henvendt sig og ville også gerne være med, fordi børnehavebørnene altid får så meget applaus, sagde han med et smil på læben.

Underholdning til børnene

Der var dog måske alligevel en person på årsmødepladsen, der fik endnu mere opmærksomhed end børnene – og det var kloven Art Petit. Han kørte på en ethjulet cykel, lavede ballondyr, store sæbebobler, legede fangeleg med børnene og meget mere. Ligemeget hvor han var på pladsen, så var der altid en stor børneflokk rundt omkring ham.

I det hele taget var der sørget meget godt for, at børnene ikke skulle kede sig. Der var en hoppeborg, en trampolin, dåsekast og den traditionelle fodboldturnering, hvor de lokale institutioner dystede om sejren.

Men taler var der selvfølgelig også. Landdagsmedlem og forkvinde for SSW Nordfrisland, Sybilla Nitsch, kom ind på partiets store succes ved kommunalvalget i Sydtønder.

- Jeg mener helt klart, at vi i fællesskab her har en enestående mulighed for politiske fornyelser, hvor koblingen mellem kultur, erhverv og vækst kan komme i fokus, sagde hun og fortsatte:

- Udover vores kerneemner; mindretallets ligestilling og den kulturelle sproglige udvikling, ligger der de

Børnehavebørnene og eleverne fra de danske skoler i Sydtønder Amt optrådte med musik og dans. Foto: Lars Salomonsen

kommende år en chance for at udvikle den nordvestlige egn af Nordfrisland til en region med livskvalitet for alle, med vækst og innovation og et bæredygtigt kredsløb, der sørger for en social, økonomisk og økologisk sikkerhed.

SSW kan gøre en forskel

Sybilla Nitsch mener, at SSW må være den politiske kraft, der viser vilje og veje, for SSW vil ifølge hende kunne gøre en forskel i den politiske mentalitet, da tyske netværksmøder og samtaler ofte har en negativ fokus.

Til sidst kom landdagsmedlemmet også ind på årets årsmødemotto »Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være« og understregede, at også kommunalpolitikken er båret af frivillighed.

- Jeg er overbevist om, at vi i samspil vil komme et langt stykke. Jeg vil glæde mig til samarbejdet med alle frivillige i SSW, SSF og Friisk Foring og de mange andre mindretalsorganisationer, afsluttede Sybilla Nitsch.

Årsmødet i Ladelund blev indledt med et optog. Foto: Lars Salomonsen

Også formanden for Slesvig-Ligaen, Horst-Werner Knüppel, og Meho Selman, regionsrådsmedlem i Region Syddanmark kom med en hilsen fra talerstolen. For Meho Selman var det det første årsmøde, han var med til. Han kommer oprindeligt fra Balkan og måtte forlade sit bosniske hjemland grundet grænsekonflikter.

- Jeg har derfor stor interesse for historien i grænselandet, og de unikke egenskabet i grænselandet vil jeg gerne fremme, understregede han,

før han hylkede årets motto og stemningen i Ladelund:

- Det danske fællesskab er meget stærkt, det kan man også opleve her.

Landdagsmedlem Sybilla Nitsch kom i sin tale ind på SSWs store succes ved kommunalvalget i Sydtønder. Foto: Lars Salomonsen

RESÜMEE

Beim Årsmøde an der Ladelund Ungdomsskole am Samstagnachmittag gab es keinen Zweifel, wer die Hauptattraktion war. Es waren die Kinder. Mit ihren Auftritten begeisterten die Kindergartenkinder und Schüler der dänischen Einrichtungen in Südtønder ihre Eltern und alle Anwesenden – und bekamen fast genau so viel Aufmerksamkeit wie der Clown Art Petit, der von den vielen Kindern auf Schritt und Tritt verfolgt wurde. Rund 600 Personen, darunter überwiegend Familien, nahmen am Årsmøde in Ladelund teil.

Jeg mener helt klart, at vi i fællesskab her har en enestående mulighed for politiske fornyelser.

Sybilla Nitsch,
landdagsmedlem for SSW

Skaf en ny abonnent og vælg en præmie!

Art.-nr. **4103351**

Bosch elplæneklipper "Rotak 32"

Powerdrive-systemet sikrer tilstrækkelig kraft til klipping af højt og fugtigt græs. Patenteret plænekam for nøjagtig klipping af kanter. Klippebredde 32 cm. Klippehøjde 2 – 6 cm. Græsboksvolumen ca. 31 liter. Motorydelse 1.200 Watt. Vægt ca. 6,6 kg.

TECHNAXX Mini LED HD-projektor TX-127

HD-miniprojektor med multimedieafspiller. Projektionsstørrelse fra 27" til 150". Integreret 3 Watt højttaler. Brugstid 24 timer uafbrudt. Kan tilsluttes via AV, VGA eller HDMI til computer/notebook via AV, VGA eller HDMI, tablet, smartphone og spilkonsoller.

Leveringsomfang: Technaxx Mini-Led HD Beamer TX-127, AV-signalkabel, fjernbetjening, HDMI-kabel, strømkabel, Brugsanvisning. Mål (B/H/T): ca. 21 x 7,5 x 14,5 cm. Vægt: ca. 0,98 kg. Farve: hvid.

Art.-nr. **9173150**

Art.-nr. **9144714**

Siemens støvsuger "VSZ3B212" i sort

Grundig rengøringsydelse ved lavt energiforbrug. Stort støvvolumen medfører sjældnere skift af pose, hvilket betyder lavere udgifter. Kabel med 10 meter aktionsradius. Energiklasse B. Effekt 700 Watt. Vægt ca. 5,9 kg.

Art.-nr. **9149092**

Severin robotstøvsuger

Rengør hårde gulve og korthårede tæpper. Den lave højde på 7 cm muliggør også rengøring under møbler. Moderne sensorer genkender trappetrin, og ekstra lange børster muliggør optimal rengøring af hjørner og kanter. Driftstid ca. 90 minutter svarende til ca. 100 kvm. Opladning på 6,5 timer. Meget lydsvag med 65 dB (A). Vægt 1,5 kg.

Bestillingskupon

Jeg ønsker følgende præmie*:

Artikelnummer	Produktets navn
---------------	-----------------

Navn / Fornavn

Gade

Postnr. By

Telefon

Dato Underskrift

*Præmien leveres ca. 6 uger efter abonnementsstart.

Send kuponen til:
Flensburg Avis, Postfach 2662, 24916 Flensburg

Hermed bestiller jeg Flensburg Avis for et tidsrum af mindst et år (udeboende studerende ½ pris for mindst to år) til en abonnementspris af

- Komplet abonnement** (print og digital)
80,70 € pr. kvartal. I Danmark 675,- DKK.
- Digitalt PLUS abonnement**
59,70 € pr. kvartal. I Danmark 447,- DKK.

HUSK
Sæt kryds

Navn / Fornavn

Gade

Postnr. By

Telefon

E-mail

Til abonnenter bosiddende i Tyskland:

Jeg ønsker at betale via SEPA-Lastschrift. Du vil få tilsendt et SEPA-Lastschrift Mandat, som vi vil bede dig returnere til os i udfyldt stand.

Dato Underskrift

Jeg bekræfter, at jeg i det seneste halve år ikke har holdt Flensburg Avis.

Fortrydelsesretten skal inden to uger gøres gældende over for Flensburg Avis, Postfach 2662, 24916 Flensburg. Fristen overholdes, hvis tilbagekaldelsen er afleveret hos postvæsenet inden 14 dage efter bestillingen. Præmien sendes efter den nye kundes første abonnementsindbetaling.

Levering af Flensburg Avis sker via Zustellgesellschaft Schleswig-Holstein mbH, Wyker Str. 20-24, 24768 Rendsburg

eller
A/S Bladkompagniet, Islevdalvej 205, 2610 Rødovre
Abonnenters navne og adresser bliver udelukkende videregivet til brug for levering af avisen.

Yderligere informationer vedrørende Flensburg Avis' almene forretningsbetingelser, fortrydelsesretten og erklæring vedrørende databeskyttelse findes på www.fla.de.

Jeg er indforstået med, at Flensburg Avis kontakter mig for at orientere mig om services, relevante oplysninger og tilbud. Denne samtykkeerklæring kan til enhver tid tilbagekaldes. Alle informationer under fla.de/impressum

- Kontakt mig pr. mail
 Kontakt mig telefonisk

- Kontakt mig pr. brev
 Kontakt mig pr. newsletter

HUSK
kryds og
underskrift

Underskrift

FLENSBORG **AVIS**
... vi gør Danmark lidt større

Siden kommunalvalget er Garding mindretalsbyen

Siden kommunalvalget i maj er SSW det stærkeste parti i Gardings byråd. Det blev markeret på behørig vis til årsmødet ved Ejdersted Daginstitution.

HØJBORG

May-Britt Petersen
mpe@fla.de

Garding. – Velkommen til mindretalsbyen Garding.

Sådan lød det fredag aften fra Göran Rust fra SSF Tønning-Garding, da han hilste velkommen til årsmødet ved Ejdersted Daginstitution i Garding, mens børnene allerede var begyndt at indtage hoppeborgen, og duften af grillpølser så småt var ved at sprede sig.

Han henviste dermed til det fremragende resultat, som SSW havde fået ved kommunalvalget i maj, hvor mindretalspartiet blev det største parti i kommunen.

- Med den nye styrke ser jeg frem til, at vores mærkesager kommer på dagsordenen, tilføjede han og sendte en særlig hilsen til Gardings nyslåede viceborgmester Anne Andresen fra SSW, der også var med til årsmødet.

I en kort hilsen fra talerstolen kom hun ind på, hvor overraskende valgresultatet var for den lokale SSW-afdeling, og hun lovede, at man vil yde et rigtig godt stykke arbejde for at komme med gode resultater.

Også Mike-Lu Volquardsen, der ligeledes er blevet valgt ind i byrådet i Garding for SSW, var med til årsmødet – blandt andet for at lære mindretallets traditioner bedre at kende. Hun har nemlig ikke gået på en dansk skole, men blev opmærksom på SSW, da Lars Harms havde været på besøg på hendes skole i Tønning og gjorde et sympatisk indtryk.

- Jeg ville gerne engagere mig politisk i Garding, hvor jeg regner med at bo mange år endnu, og de andre to partier i byrådet, som er CDU og

Lilli Marie Rachenpöhler holdt årsmødetalen i Garding. Foto: May-Britt Petersen

Eleverne fra Uffe-Skolens 1. og 2. klasse underholdt med en sang. Foto: May-Britt Petersen

SPD, var for mig ikke et alternativ. SSW derimod kan jeg godt se mig selv i, fortæller SSW-Ueren, der ikke kun er blevet valgt ind i Gardings byråd, men også ind i amtsrådet.

Børn sørgede for underholdning

Den officielle årsmødetale, der blev holdt af formanden for SSW-U i Nordfrisland og amtsrådsmedlem Lilli Marie Rachenpöhler, omhandlede også SSWs stærke valg i Garding.

- Hvor er det sejt, at I kunne samle stemmer nok for at blive det stærkeste parti, sagde den 19-årige og kom efterfølgende ind på årets årsmødemotto »Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være«.

- Vores fælleskab er vores styrke, men dette indebærer også et stort stykke frivilligt arbejde. Igennem de seneste

år har der været mange årsmødemottoer, man kunne identificere sig med, men lige præcis dette års motto er indtil videre i hvert fald min favorit, fastslog Lilli Marie Rachenpöhler og fortsatte:

- At gøre en indsats for noget frivilligt betyder også, at man deler holdninger. Det betyder at stå sammen, følge fælles mål og det vigtigste: at man er klar til at tage ansvar.

Det handlede dog ikke kun om politik i Garding fredag aften. Til stor begejstring for forældre og de øvrige fremmødte underholdt både førskolebørnene og eleverne fra Uffe-Skolens 1. og 2. klasse med musikalske indslag.

Senere kom Tordenskioldgarden fra Frederikshavn og spillede en lille koncert, og afsluttet blev årsmødefesten i mindretalsbyen så med et optog fra daginstitutionen til markedspladsen.

Tordenskioldgarden fra Frederikshavn spillede en lille koncert. Foto: May-Britt Petersen

SSW-U-erne Lilli Marie Rachenpöhler og Mike-Lu Volquardsen var kommet sammen til årsmødet i Garding. Begge er lige blevet valgt ind i amtsrådet. Foto: May-Britt Petersen

RESÜMEE

Bei der Kommunalwahl im Mai wurde der SSW stärkste Kraft in Garding. Passenderweise begrüßte Göran Rust die Gäste zum Årsmøde in der »Minderheitenstadt Garding«. Auch Lilli Marie Rachenpöhler freute sich in ihrer Rede über das überraschend gute Ergebnis und ging auch auf das diesjährige Motto »Ehrenamt – weil ich es nicht sein lassen kann« ein. Sie sagte, Ehrenamt bedeute auch, dass man zusammensteht und ein gemeinsames Ziel hat.

Vores fælleskab er vores styrke, men dette indebærer også et stort stykke frivilligt arbejde.

Lilli Marie Rachenpöhler, amtsrådsmedlem

NATÜRLICH
Perfekte Augenoptik ist die Grundlage
GUT SEHEN

ALLES KOMPLETT
Sonnenbrille
in Ihrer Sehstärke
nur € 98,-

Wir freuen uns auf ihren Besuch.
Vi taler dansk.

DIE BRILLE
GmbH & Co. KG – Birte Meyer
 Apenrader Strasse 2 • 24939 Flensburg
 Tel: +49 (0)461 42119
 info@die-brille-gmbh.de

De sørgede for en ordentlig fest for de unge – og lidt ældre

For anden gang var der Gården Festival i Tydal ved Tarp. Her spillede blandt andet tre kunstnernavne, der har et stort navn i Danmark. Tætte forbindelser til spillestedet Sønderborghus gør det nemmere for Sydslesvig at kunne præsentere musikere med tyngde.

MUSIK

Hans Christian Davidsen
hcd@fla.de

Tydal. Der var fest til langt ud på natten. For anden gang gik det løs med Gården Festival i Tydal lidt syd for Tarp – så der var også var musik under de danske årsmøder. Nok var det til den unge målgruppe, men der var også mange i forældre-alderen, der var mødt op i det strålende solskinsvejr, hvor det ind imellem blæste op i støvet. Det var næsten som at være på prærien.

Fra Danmark var der tre store navne på scenen: Gro, The Colour og Lydmor. Og fra Flensborg-området kom NorderPopChor, Yourdaughters og DJ Maya.

Omkring 25 frivillige unge fra diverse arbejdsudvalg i Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger havde arrangeret festivalen, der åbnede klokken 13 lørdag og blev ved ud på de små timer. DJ Maya var den sidste, der gik på ved midnatstid.

I lørdags-lederen i Flensborg Avis havde journalist May-Britt Petersen bemærket, at det eneste årsmødearrangement, som man skulle betale entre for at deltage i, netop var dette arrangement – der især henvendte sig til unge.

Store danske navne

- Det er store danske navne, vi kan byde på. De koster noget, og derfor er det naturligt, at vi er nødt til at opkræve entre, siger Anders Toftgaard.

Han er kulturkoordinator i Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, hvor han også

Nogle af de 25 unge frivillige, der fik Gården Festival i Tydal gjort til virkelighed. Foto: Hans Christian Davidsen

står for PR og kommunikation, og han koordinerede de 25 unges frivillige indsats.

Søstrene Sösemann

Efter en koråbning med NorderPopChor gik sidste års store Gården-succes på scenen igen: Yourdaughters. Gruppen består af de to søstre Jule og Lotta Sösemann, der sidste år blev nummer to ved mindretallets interna-

Vi har i Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger et tæt samarbejde med det rytmiske spillested Sønderborghus og kan ad den kanal få nogle af de rigtige gode danske navne til Sydslesvig.

Anders Toftgaard, kulturkoordinator

tionale Melodi Grand Prix.

Hora varmede op

Indiebandet Hora fra Flensborg varmede op til aftenens tre professionelle navne. Hora sørgede for en god stemning med egne popnumre. Bandet har tidligere vundet publikumsprisen ved den sydslesvigske bandkonkur-

rence New Stars Contest.

Danske Gro ankom fra Karlsruhe, gav koncert i Tydal, og fortsatte søndag videre til en koncert i Berlin. Bag det korte navnet gemmer sig Julie Møller Christiansen, Mads Kinnerup Jørgensen og Martin Brunbjerg Rasmussen.

Med i bagagen var blandt

andet debutsinglen »Fade In Time«, der er lavet med en sampler, en bas og en vocoder, som gør stemmen syntetisk, en effekt der står i god kontrast til den ærlige tekst, som handler om at skulle acceptere at miste.

- Jeg mistede min mor, da jeg var 22 år. I en periode isolerede jeg mig i min lejlighed på Amager og gav mig selv lov til at blive lidt i de svære følelser. »Fade In Time« er en af de sange, der kom ud af mig i den tid, fortæller forsangeren Julie Møller Christiansen.

Alsidigt projekt

Gro er et alsidigt projekt, der dyrker en eksperimenterende tilgang til popmusikken. Julie Møller Christiansen forener flere inspirationskilder; fra barndomshjemmet, som var fyldt med folk-musik, fra

sit andet band med det lange navn »We Are The Way For The Cosmos To Know Itself«, der dyrker synthpoppen, og endelig en eksperimenterende tilgang til popmusikken hentet fra konservatorietiden på linjen Elektronisk Musik og Lydkunst.

Julie Møller Christiansen er uddannet inden for elektronisk musik fra konservatoriet, men under bearbejdelsen af tabet af sin mor fik hun en fornyet lyst til at bruge strengeinstrumenter.

Adam Blinkenberg Koch, der optrådte under kunstnernavnet »The Colour«, nåede lige at komme over Storebæltsbroen, før der skulle være et motionsløb på broen. Han gik på klokken 21 i Tydal med en blanding af disco-grooves fra 1970erne og 1980erne blandet med elektroniske produktioner.

RESÜMEE

Bekannte dänische Musiker in Tydal

Die Party ging bis spät in die Nacht hinein. Zum zweiten Mal fand das Gården Festival in Tydal, südlich von Tarp, statt – es gab also auch Musik während der dänischen Årsmøder. Obwohl es sich an ein junges Publikum richtete, waren auch viele Eltern gekommen, die das herrliche sonnige Wetter genossen, wobei der Wind gelegentlich den Staub aufwirbelte. Es war fast wie in der Prarie.

Aus Dänemark waren drei große Namen auf der Bühne: Gro, The Colour und Lydmor. Und aus dem Flensburger Raum kamen der NorderPopChor, Yourdaughters und DJ Maya.

Rund 25 junge Ehrenamtliche aus verschiedenen Arbeitskreisen der dänischen Jugendvereine in Südschleswig hatten das Festival organisiert, das am Samstag um 13 Uhr eröffnet wurde und bis in die frühen Morgenstunden dauerte. DJ Maya war die Letzte, die um Mitternacht auflegte.

Für das Gården Festival war der Auftritt von Lydmor ein ziemlicher Knüller. Lydmor ist bereits auf Festivals wie dem Northside, Tinderbox, dem Ja Ja Ja Festival und dem Roskilde Festival aufgetreten.

Rundt omkring på festivalpladsen i Tydal kunne man chille i skyggen. Foto: Hans Christian Davidsen

De unge havde selv bygget festivalteltene og scene op – og fik teknisk hjælp fra Terje og Martin fra Volksbad i Flensborg. Foto: Hans Christian Davidsen

Før midnat var Lydmor på scenen. Hun har tidligere optrådt i Sydslesvig. Det var i januar 2020 på spillestedet Volksbad i Flensburg, kort før corona-pandemien lukkede al koncertliv ned i lang tid. Bag kunstnernavnet Lydmor gemmer sig den 33-årige sanger Jenny Rossander, der har skrevet musik, siden hun var 14 år.

Kunstnernavnet *Lydmor* stammer fra tiden i Aarhus, fortæller hun:

- Vi var en masse mennesker. Blandt andre en kvinde med en madvogn. Hun blev kaldt madmor. Og så var der mig. Jeg havde en lydovn, hvor jeg hyrede bands og indspillede folks demoer gratis. Det var der, jeg fik navnet Lydmor.

Det var noget af et scoop, Gården Festival havde gjort her. Lydmor har optrådt på festivaler som Northside, Tinderbox, Ja Ja Ja festival og Roskilde festival.

Tætte forbindelser

- Vi har i Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger et tæt samarbejde med det rytmiske spillested Sønderborghus og kan ad den kanal få nogle af de rigtige gode danske navne til Sydslesvig, fortæller Anders Toftgaard.

På festivalpladsen i Tydal var der mulighed for at skate, men man kunne også blot chillen på halmballer, hvis man havde lyst til det. Aktivitetshuset i Flensburg arrangerede en quiz. Catering-firmaet Foodtoura fra Flensburg serverede wraps, burgere, pommes frites og

falaffel. Alt sammen økologisk og vegetarisk. Der var også softice lavet af økologisk mælk.

Bag Foodtoura står sydslesvigeren Mathias Blaue. Han fortæller, at økologen og det vegetariske spiller en stor rolle, når han skal tiltrække arbejdskraft.

Motiverede de unge

- Mange af de unge ser en stor motivation i at arbejde her, når de ved, at der ikke serveres kød. De vil gerne forene deres overbevisning med det, de gør. De føler, at det er ekstra meningsfuldt, siger Mathias Blaue, der også selv er vegetar.

Inden for den lokale fodboldverden vil Mathias Blaue også være kendt som ungdomskoordinator i fodboldklubben SC Weiche Flensburg 08.

Mange valgte at overnatte i telt på campingpladsen i Tydal, men der blev også arrangeret busservice mellem Flensburg og Tydal.

Det lokale band Hora fra Flensburg er på scenen. Det har vundet publikumsprisen i den sydslesvigske musikkonkurrence New Stars Contest. Foto: Hans Christian Davidsen

FAKTA

Gården Festival

Gården Festival foregik ved Tydal Gård syd for Tarp.

Festivalen er et ungt-voksen tilbud i forbindelse med årsmødedeweekenden.

På Tydal kunne man hænge ud med andre fra mindretallet og deltage i workshops som skate, yoga, t-shirt tryk, graffiti, synthesizer-booth og forskellige lege.

Mange deltagere valgte at campere på festivalpladsen.

Det er store danske navne, vi kan byde på. De koster noget, og derfor er det naturligt, at vi er nødt til at opkræve entre.

Anders Toftgaard, kulturkoordinator

De lokale ungdomsbands stod på scenen, mens det endnu var lyst. Om aftenen gik de danske gæster på. Foto: Hans Christian Davidsen

Anders Toftgaard har stået i spidsen for Gården festival i år.

Krone- brobehandlinger, og Implantatbehandling.

Vi ønsker alle et godt årsmøde 2023!

Dr. Bent Borg • Tandlæge

Waldstrasse 13-15 • D-24939 Flensburg
Tlf: 0049 461 144050 • Fax: 0049 461 17885
www.bentborg.com • mail: bb@bentborg.com

Børnene fra Tarp Børnehave og Trene-Skolen stod for underholdningen og sang flere sange. Til sidst blev publikum inviteret med. Foto: Sebastian Iwersen

- Danmark har et stort ansvar for at oplyse om mindretallet

Det er problematisk, at flere og flere nord for grænsen glemmer det danske mindretal, mener Patrick Culmsee Bryhl Madsen, der er nyt medlem af Sydslesvigudvalget for Danmarksdemokraterne. Danmark har et ansvar for at oplyse, påpeger han.

ÅRSMØDE

Camilla Sørensen
cs@fla.de

Tydal. Det nye medlem af Sydslesvigudvalget for Danmarksdemokraterne den 24-årige Patrick Culmsee Bryhl Madsen fik anledning til at præsentere sig selv over for mindretallet, da han lørdag holdt tale ved årsmødet på Spejdergården Tydal.

Han er ikke valgt til Folketinget, og måske man derfor kunne undre sig over, hvorfor han sidder i Sydslesvigudvalget, der fungerer som bindeled mellem Folketinget og det danske mindretal. Det er der en simpel grund til, lod han publikum vide.

- Det er forståelsen for vores grænseland. Vi mener i Danmarksdemokraterne, at udvalget kunne bruge et yngre syn på de udfordringer, vi står over for i grænselandet og her i Sydslesvig. Et ungt syn på, hvordan vi bedst fremmer danskheden over grænsen. Det er så mig, det har fået æren af at sidde med i udvalget og kæmpe for mindretallet, sagde han.

Vigtigt at holde fast i historien

Solen bragede ned over årsmødet fra en skyfri himmel, og de mange deltagere lyttede med fra skyggen under hvide pavillioner. Bag talerstolen havde blæsten havde

- Jeg er selv født i Sønderjylland, helt nøjagtigt på Sønderborg sygehus, så jeg forstår vores kulturelle historie, vores traditioner og vores værdier, og hvordan vi kæmper for at holde ved dem i vores hverdag, sagde medlem af Sydslesvigudvalget for Danmarksdemokraterne Patrick Culmsee Bryhl Madsen i sin tale. Foto: Sebastian Iwersen

Der har vi i Danmark et stort ansvar for at oplyse voksne, børn og unge om vores danske mindretal.

Patrick Culmsee Bryhl Madsen, medlem af Sydslesvigudvalget for Danmarksdemokraterne

godt fat i syv dannebrogsglag, der fra hver sin flagstang vagede om kap i vinden.

Patrick Culmsee Bryhl Madsen fortalte, at årsmøderne har fået en større og større betydning for ham de seneste år. Han deltog første gang i et årsmøde som 18-årig.

- Her fik jeg virkelig forstå-

elsen for, hvordan mindretallet trives og er en stor del af folks hverdag, sagde han og fortalte, at hans familie er fra grænselandet.

- Jeg er selv født i Sønderjylland, helt nøjagtigt på Sønderborg sygehus, så jeg forstår vores kulturelle historie, vores traditioner og vores

Lilly, Alva og Jolie fra Trene-Skolen sang for, da årsmødet blev indledt med den danske nationalsang. Foto: Sebastian Iwersen

værdier, og hvordan vi kæmper for at holde ved dem i vores hverdag. Danskheden er noget helt specielt for mig, sagde han.

Grænselandets historie er vigtig at holde fast i, og det er et problem, at flere og flere nord for grænsen glemmer, at der er et dansk mindretal, konstaterede Patrick Culmsee Bryhl Madsen.

- Der har vi i Danmark et stort ansvar for at oplyse voksne, børn og unge om vores danske mindretal, sagde han.

Hundrede overnattende gæster

Selvom årsmødet officielt startede lørdag eftermiddag, havde flere deltagere allerede flere timers hyggeligt samvær bag sig inden mødets

start.

SSF Tredalen, der er arrangør af årsmødet på spejdergården, havde nemlig som noget nyt arrangeret en »familieovernatning«.

Man kunne derfor finde en mindre campingplads på græsarealerne ved spejdergården, hvor omkring hundrede medlemmer havde overnattet.

Aftenen stod blandt andet på Harry Potter-løb og fællesspisning, som deltagere selv stod for, fortalte formand for SSF Tredalen, Georg Thomsen.

- Her stod fem store borde, som var så fyldt med mad, at bordene buede nedad, sagde han.

Formand for Danmarks-Samfundet, Bjarne Erbo Grønfeldt, overrakte et nyt

RESÜMEE

Das neue Mitglied des Südschleswig-Ausschusses für die Dänemarkdemokraten, der 24-jährige Patrick Culmsee Bryhl Madsen, hatte die Gelegenheit, sich der Minderheit vorzustellen, als er am Samstag beim Årsmøde im Spejdergården Tydal sprach. Es sei wichtig, sich an die Geschichte des Grenzlandes zu erinnern, und es sei ein Problem, dass immer mehr Menschen nördlich der Grenze vergessen, dass es eine dänische Minderheit gibt, sagte er in seiner Rede. Dänemark trage eine große Verantwortung dafür, Erwachsene, Kinder und Jugendliche über die dänische Minderheit zu informieren, sagte er.

dannebrogsglag til Georg Thomsen, der også er skoleleder på Trene-Skolen. Flaget skal bruges på skolen.

Dannebrog er en tydelig markør for det danske, der også blev brugt i perioden mellem 1864-1920, sagde Bjarne Erbo Grønfeldt.

- Derfor er vi altid glade for at uddele flag og faner i Sydslesvig, lod det fra ham.

Når først man er frivillig i mindretallet, er det svært at lade være

Der var kæmpestore smil og legende børn til årsmødet i Kappel. I talerne blev der lagt vægt på, at hjælpsomhed og frivillighed kan komme helt automatisk, og at man faktisk selv får noget ud af det.

FÆLLESSKAB

Nelle Margrethe Hardt
nh@fla.de

Kappel. Der var glade børn alle vegne, der løb hvinende hen over legepladsen og rundt i den pyntede gård, da de danske institutioner i Kappel holdt årsmøde fredag eftermiddag. Efter flaghejsning og fællessang, som Slesvig Spejderorkesters leder Ole Volder Nielsky spillede trompet til, læste Nele og Line fra 6. klasse på Kaj Munk-Skolen et digt op. Det handlede om alt det, der sker på årsmødet i Kappel, nemlig optog, musik, taler, mad og masser af aktiviteter for børn.

Taler Alena Strelow, der er præst for Sct. Hans og Adelby danske Menighed, startede med at fortælle, at hun havde forberedt sig godt og skrevet en fin tale. Men nu hvor hun var i Kappel og kunne se, hvordan der var, havde hun fået nye ideer. Med henblik på årsmødemottoet frivillighed talte hun om sætningen »at yde er at nyde«, der har sat sig fast i hende.

- I vores mindretal er vi i høj grad afhængige af, at der er nogle, der går sammen og er frivillige for de mange. For hvor er vi og hvad er vi, når der ikke er frivillige, spurgte hun.

Hun fortalte om sit eget liv, der altid har været præget af mindretallet og de danske institutioner og foreninger.

- Når først man er frivillig i mindretallet, er det svært at lade være, sagde Alena Strelow, der som teenager startede som kirketjener og i dag altid helt automatisk tilbyder sin hjælp, ligemeget hvor hun er.

- Da jeg kom i dag, spurgte jeg straks Sanne (red.: Sanne Wiese, formand for SSF Kappel), om jeg kunne hjælpe med noget, sagde Alena Strelow, der mener, at frivillighed kan smitte.

En ubeskrivelig følelse

Ungdomstaler Victoria Probst Linde, elev på Duborg-Skolen i Flensborg. I sin tale »Frivillighed er mere end bare er ord« startede hun med at si-

Årsmødeoptøget i Kappel var stort og synligt. Ledsaget af Slesvig Spejderorkester gik forsamlingen op og ned ad gågaden. Foto: Sven Geissler

- Du tror, at jeg står her og holder talen helt gratis. Men jeg får faktisk noget for det. Jeg får faktisk meget for det.

Derfra gik hun videre til at beskrive, hvad frivillighed er og hvad den betyder for hende.

- Frivillighed er noget, jeg ikke rigtig tænker på i hverdagen. Det er noget, der bare er der. Men frivillighed er noget enormt stort. Det skaber venskaber, knytter kontakter og holder hele samfundet i gang.

Helt til sidst gentog hun det, hun havde sagt i starten og forklarede, hvad hun personligt får ud af at gøre noget frivilligt.

- Jeg får faktisk meget for det. Det er meget mere end bare penge. Det er ære, glæde og oplevelser. Jeg elsker at stå foran mennesker og holde taler for dem. På den måde får jeg skabt mange nye kontakter. Og jeg er ekstremt glad, for at måtte bidrage til sammenholdet her. Jeg får en ubeskrivelig følelse og bliver rigtig høj i humøret. Jeg er stolt over at måtte være en del af sådan et stærkt samfund som dette. Og det er for

mig noget, der er meget mere værd end penge nogensinde kan betale, sagde hun.

Overraskende knus

Årsmødeoptøget gik anført af Slesvig Spejderorkester gennem Kappel i 40 minutter. Klovn Njetski i sit røde jakkesæt og med en badeand i snor gik også med. Folk i gågaden kiggede i forvejen venligt og interesseret på optøget og vinkede, men flere af dem blev stående med et helt forbavset og kæmpe stort smil i ansigtet, efter at Njetski havde givet dem et stort kram.

Efter optøget kunne de mange årsmødegæster hygge i nogle timer endnu med kaffe

og kage, som Kappel Børnehaven stod for, grillpølser og de medbragte picknickkurve. Desuden var der underholdning ved Børne- og Ungdoms- huset og selvfølgelig klovn Njetski, og der var diverse aktiviteter for børnene, for eksempel klippe-klistre, sminkning og finde ædelsten.

Du tror, at jeg står her og holder talen helt gratis. Men jeg får faktisk noget for det. Jeg får faktisk meget for det. Det er meget mere end bare penge. Det er ære, glæde og oplevelser.

Victoria Probst Linde, elev på Duborg-Skolen

Klovn Njetski underholdt både årsmødegæsterne og flertalsbefolkningen i Kappel. Foto: Sven Geissler

Victoria Probst Linde, der elev på Duborg-Skolen i Flensborg, holdt ungdomstalen i Kappel. Foto: Sven Geissler

RESÜMEE

Beim Årsmøde in Kappel gab es viele lachende Kinder, überraschende Umarmungen an Fremde, Orchestermusik und vieles mehr. Pastorin Alena Strelow sprach in ihrer Rede davon, dass man, wenn man erst einmal ehrenamtlich in der Minderheit tätig sei, gar nicht mehr damit aufhören könne. Schülerin Victoria Probst Linde erzählte, was es für sie bedeute, ehrenamtlich vor den Gästen in Kappel zu sprechen. »Ich bekomme ein unbeschreibliches Gefühl und ein richtiges Stimmungshoch«, sagte sie.

Nele og Line fra 6. klasse på Kaj Munk-Skolen havde skrevet et digt om årsmødet i Kappel, som de præsenterede. Foto: Sven Geissler

Sie verlangen ein faires Angebot?

Bei uns immer!

GlasFRANZEN

Kauslundhof 10
24943 Flensburg

Telefon: (04 61) 6 18 63
Telefax: (04 61) 6 17 64

THOMSEN-SPÄNE
Ihr Partner für Holzfasermaterialien

HOLZ
BRENNSTOFFE

KAMINHOLZ

In Einwegboxen 1,8-2 RM, ofenfertig

PELLETS
Brikett, Hackschnitzel,
Einstreuspäne

Palettenware oder lose eingeblassen

Besuche unseren
ONLINE-SHOP

Schnelle & flexible
LIEFERUNG

Attraktive
ANGEBOTE

thomsen-pellets.de

Ungdomstalere: Vi får lov at tage

Frivillige fra Sydslesvig Crew på Jes Kruse-Skolen i Egernførde holdt frivilligt talen på årsmødet. De punkterede myten om, at tidens unge ikke brænder for mindretallet og frivillighed.

FEST

Niels Ole Krogh
nok@fla.de

Egernførde. Frivillighed er et fedt skolebal, international udveksling med Spanien, en lærerig tur til Christianslyst, et spændende efterskolebesøg i Danmark og en livlig skolekiosk.

- Og så står vi her helt frivilligt, tilføjede Anna Petersen og Amelie Tomhofer, der også huskede humoren i deres ungdomstale om frivillighed. De går i 9. klasse og er begge medlem af det såkaldte Sydslesvig Crew på fællesskolen Jes Kruse-Skolen i Egernførde.

De to talte på et overordentligt velbesøgt årsmøde på idrætspladsen på Hans-Christian-Andersen-Vej. En vej der også rummer danske ældreboliger, Børne- og Ungdomshus, børnehaven, SSF-sekretariat og forsamlingshus. Mon ikke der har været 1000 årsmødestemte inde at vende for at deltage i den farverige, gøglagtige familiefest.

Skolepligt

De to talere pointerede dog, at skolen ikke er frivillig, for i Tyskland er der modsat i Danmark skole- og ikke bare undervisningspligt.

- Vores skolegang er pligt og forpligtende, men burde vi i virkeligheden tænke den danske skolegang som et frivilligt valg, der indebærer mange muligheder for en frivillig indsats, spurgte Anna Petersen og fortsatte:

- Vores skole lægger op til aktiv elevinddragelse, medbestemmelse og en vis frihed. Vi dannes som mennesker og oplever en glæde ved at have indflydelse og ansvar.

De to elever er stødt på bebrejdelser om, at de unge ikke engagerer sig i frivilligt arbejde og ikke brænder for mindretallet.

- Men heldigvis har ungdommen forandret sig. Vi ændrer livet til det bedre. Vi er trænere i fritiden, vi underviser andre unge og børn, og vi påtager os et ansvar, når der er debat, fastslog Amelie Tomhofer.

Et stort publikum

Inden talerne besteg scenen, var det områdets to danske børnehaver, der samlede en fed kødrand af forældre, der iagttag de mindste og deres pædagoger syngte en række danske sange, mens de vadede med dannebrogssflag på størrelse med de mindste porder.

Herefter introducerede mødeleder og viceinspektør på Jes Kruse-Skolen Charlotte Grau hovedtaleren, forhenværende formand for Folketinget, Henrik Dam Kristensen (S). Han og de seks andre talere fik dog kun opmærksomhed fra en snes af de mange fremmødte.

Det så dog ikke ud til at påvirke dem. Hovedtaleren bragte en hilsen fra Folketinget, som han stadig er knyttet til gennem en plads i Sydslesvigudvalget.

- Som det eneste udvalg i Folketinget, så er vi ikke præ-

Der blev råhygget i alle kroge og hjørner på den store årsmødeplads i Egernførde. Foto: Sven Geissler

get af, at meningerne brydes, som de skal i et demokrati. Ingen i udvalget ryster på hånden. Alle er enige om, at den danske støtte til jer er helt afgørende for jeres frivillige arbejde, sagde Henrik Dam Kristensen, der også er tilfreds med, at mindretallets organisationer er blevet enige om en ny ramme for samarbejdet.

- Der er opnået en fælles forståelse. Det er godt, sagde den tidligere minister, mens folk storhyggede sig i det righoldige tilbud af aktiviteter.

Sydslesvigsk kaffebord

Sæbebobler fløj hen over pladsen, mens en tryllekunstner underholdt i det store telt. De lokale foreninger hvervede medlemmer, og der kunne købes dansk softice og grillmad. Kaffebordet var et ægte sydslesvigsk, som med lethed i omfang slog sin nok så righoldige sønderjyske fætter. Som eftermiddagen

skred frem bar forældre deres bidrag til overflødheshornet ind i pladsens klubhus.

På den højre langside stod blandt flere andre Mette Sunesen, der er aktiv i foreningen »En hal for Egernførde«. Hun havde lige hvervet Ole Flach som medlem og fik dermed moralsk og knap så meget pekuniær støtte til det ædle formål. Byens danske mindretal vil gerne have en ny hal. Men sådan en størrelse koster et tocifret millionbeløb.

- Det er lidt op ad bakke. Men heldigvis har vi opbakning fra Samrådet, som vi har præsenteret for ideen. Men indrømmet, der er mildt sagt et stykke vej endnu, sagde den aktive sydslesviger. Ret beset er der nok kun en nok så rig og Sydslesvig-venlig koncern, der kan bevilge de nødvendige midler, men en forudsætning er, at der er store lokale anstrengelser.

Formand for Grænseforeningen, Peter Skov-Jakobsen, håber, at hans egen nationalfølelse efterlader stor respekt for det medmenneske, der har en anden national følelse. Foto: Sven Geissler

Der blev overbragt en del hilser, blandt andet fra byens ny borgmester Iris Ploog (SPD), der i modsætning til sin forgænger ser det som en selvfølge at hilse på de sydslesvigske medborgere på den store festdag.

- Det er skønt at se, hvordan I fester. Jeg kommer igen, sagde hun. På pladsen var også forbundsmedlem Sönke Rix (SPD), der i sin superkorte hilsen blot sagde, at han har et fortrinligt samarbejde med sin forbundsdagkollega SSWs Stefan Seidler.

- Han er ekspert i mindre-

talsforhold, og det samarbejder vi om, sagde socialdemokraten.

Forsoningens vej

Formand for SSF, Gitte Hougaard-Werner, og formand for Grænseforeningen, Peter Skov-Jakobsen, overbragte også en hilsen. Han understregede de gode forhold mellem grænselandets folk og fortsatte:

- Vi ved også, hvad modsætningsforhold er. De, der går forsoningens vej, må tåle tilbageslag, modgang og lære sig tålmodighed, nænsomhed, sårbarhed og glæde og altid komme med håbet om, at vi vil være mennesker sammen. Til tider på trods af nationalitet, politisk holdning eller kulturel opfattelse, sagde formanden.

RESÜMEE

Ehrenamt ist: ein toller Abschlussball, ein Schüleraustausch nach Spanien, eine Bildungsreise nach Christianslyst, eine spannende Efterskole-Zeit in Dänemark und ein lebendiger Schulkiosk. »Und dann sind wir auch noch ganz freiwillig hier«, fügten Anna Petersen und Amelie Tomhofer hinzu, die in ihrem Beitrag über ehrenamtliche Arbeit auch an den Humor erinnerten. Sie gehen in die 9. Klasse und hielten beim Årsmøde am Samstag in Eckernförde die Jugendrede. Auf dem großen Platz, auf dem sich rund 1000 Minderheitenmitglieder, Gäste, Redner, ehrenamtliche Helfer und Unterhaltungskünstler tummelten, herrschte Feststimmung und es gab viele Stände. Insgesamt gab es sieben Redner, darunter die Vorsitzenden des SSF und des Grenzvereins.

Der var masser af gøgl på pladsen – noget af det stod publikum selv for. Foto: Sven Geissler

et medansvar

De to ungdomstalere på årsmødet i Egernførde, Anna Petersen (t.v.) og Amelie Tomhofer, afviste enhver kritik af, at de sydslesvigske unge ikke gider engagere sig. De nævnte mange eksempler på, hvor der gøres en ikke-betalt indsats. Foto: Sven Geissler

Henrik Dam Kristensen, forhenværende formand for Folketinget og minister, nuværende medlem af Sydslesvigudvalget, holdt hovedtalen. Han er tilfreds med, at mindretallets organisationer har fundet frem til en ny model for samarbejde. Foto: Sven Geissler

“

Vores skole lægger op til aktiv elevinddragelse, medbestemmelse og en vis frihed.

Anna Petersen, ungdomstaler Egernførde

Vi søger dig!

Dansk Skoleforening søger bl.a.:

- Pædagoger og pædagogmedhjælpere
- Lærer og lærervikarer
- Personale til forvaltningen
- Kokkelev
- Løse vikarer til vores skoler og dagtilbud

Se alle vores stillinger på www.skoleforeningen.org

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

Skab en professionel ramme for frivilligt arbejde

Ved årsmødefesten i Sønder Brarup forsikrede SSWs landsleder Christian Dirschauer de frivillige i Sydslesvig om mere effektiv støtte.

ÅRSMØDE

Volker Metzger
vm@fla.de

Sønder Brarup. At støtte det frivillige arbejde bedre ved at forbedre rammebetingelserne mere professionelt – det var kernebudskabet fra Christian Dirschauer, der havde æren af at være hovedtaler ved årsmødefesten i Sønder Brarup i lørdags foran 207 gæster.

Og SSWs regionsformand ved af egen erfaring, hvor stor betydning det frivillige arbejde har for det sociale liv i og uden for det danske mindretal.

- Jeg har været involveret i frivilligt arbejde for dansk-sydslesvigske foreninger i næsten hele mit liv og kender derfor de frivilliges vilkår rigtig godt. Men tiderne har ændret sig, og især børnefamilierne har færre og færre tidsmæssige ressourcer til at lave frivilligt arbejde. Vi mærker en mangel på mennesker i alle vores foreninger, som har tid og nok også lyst til at være frivillige.

Forbedre rammerne

For at modvirke denne udvikling efterlyser Dirschauer bedre rammebetingelser

for det frivillige arbejde. Eller sagt på en anden måde: Frivillighedens infrastruktur skal være indlejret i en professionel ramme.

Hertil sagde SSWs landsleder:

- Behovet for professionel støtte til de mange frivillige bliver større og større, og det er en fælles opgave for de store foreninger, der tilhører mindretallet. Vi skal give den rigtige støtte og aflaste de frivillige for mere bureaukrati og organisatoriske opgaver.

Store udfordringer

Udfordringerne for det frivillige arbejde i Sydslesvig blev da også sammenfattet i en rapport, som mindretalsorganisationernes administrative ledere udarbejdede for omkring tre år siden. På det tidspunkt var SSW også åben over for diskussioner om nødvendige strukturelle ændringer.

Men efter at samarbejdsorganet Samrådet er faldet fra hinanden, gik disse bestræbelser i stå.

- Det respekterer vi selvfølgelig i SSW, men opgaverne og udfordringerne for det frivillige arbejde har ikke ændret sig.

Dirschauer foreslog at bruge relanceringen af Sam-

rådets efterfølgermodel Forummet som en ny start for en debat, der fokuserer på at støtte frivilligkontoret i Sydslesvig, han sagde:

- Det frivillige arbejde skal aflastes og støttes bedre i det daglige arbejde. Hvis vi løser denne opgave, og det er jeg helt overbevist om, så har vi fundet nøglen til at fortsætte det danske mindretals succeshistorie i denne del af landet, hvor de mange frivillige foreninger skaber trygge rammer for mindretalslivet.

Intet ville fungere længere

- Uden frivillige og fællesskab kan et samfund eller en forening ikke eksistere. Det er der mange, der er levende beviser på også her i dag, konstaterede Jørgen Bruun Christensen. Næstformanden i Grænseforeningen udtrykte sin overbevisning om, at uden en frivillig indsats ville »stort set intet fungere længere.«

Både nord og syd for grænsen er der mange små foreninger, som udelukkende bygger på frivilligt arbejde. Samtidig har store foreninger som SSF, SSW eller Grænseforeningen sekretariater, der understøtter deres arbejde. Her skal arbejdet i græn-

sefladerne forbedres, så frivillige og professionelle kan arbejde tættere sammen.

Efterligningseffekter

Justus Christmann, der gik til mikrofonen som ungdomstaler, håber på en efterligningseffekt i den unge generation. Den 16-årige går i 10. klasse på Sønder Brarup Skole og er engageret som elevrepræsentant i forskellige udvalg.

Men uanset om det er Elevrådet, Samarbejdsrådet, hvor lærere, forældre og elever er repræsenteret, eller Sydslesvig-U-holdet, så har alle repræsentationer én ting til fælles, påpegede Christmann:

- De er alle afhængige af, at der er frivillige, der engagerer sig og involverer sig.

Som optakt til årsmødet gik musikkorpset Morsø Gardet i spidsen for en lille parade gennem byen. En del af underholdningsprogrammet var også den meget roste optræden af børnehavebørnene fra Märkær Børnehave og de musikalske rytmeindslag fra børnene og de unge, som de med kort varsel havde indøvet som en del af en workshop under ledelse af Jesper Fach.

Preben Kortnum Mogens (t.v.), formand for SSF Sønder Brarup, uddelte også de små årsmøde-flag til politiet, der havde fulgt optøget gennem byen. Foto: Tim Riediger

Det danske årsmøde i Sønder Brarup blev skudt i gang med et festligt optog gennem kommunen. Foto: Tim Riediger

RESÜMEE

Das Ehrenamt besser unterstützen, in dem die Rahmenbedingungen professioneller werden – das war die Kernaussage von Christian Dirschauer, der am Sonnabend die Ehre hatte, beim Årsmødefest in Sønder Brarup als Hauptredner vor 207 Gästen aufzutreten.

Und der Landesvorsitzende des SSW weiß aus eigener Erfahrung, welchen hohen Stellenwert ehrenamtliches Engagement für das gesellschaftliche Leben innerhalb und außerhalb der dänischen Minderheit hat.

»Ich engagiere mich schon fast mein ganzes Leben lang ehrenamtlich für dänisch-südschleswigsche Vereine und kenne daher die Verhältnisse für die freiwilligen Helfer sehr gut. Aber die Zeiten haben sich geändert und gerade Kinder-Familien haben immer weniger zeitliche Ressourcen, um sich auch noch ehrenamtlich zu engagieren. Wir spüren in all' unseren Vereinen einen Mangel an Menschen, die Zeit und auch Lust haben, sich freiwillig zu engagieren.«

SSWs landsformand Christian Dirschauer mener, at der er et presserende behov for strukturelle ændringer for at kunne støtte det frivillige arbejde mere effektivt. Foto: Tim Riediger

“

Vi skal give den rigtige støtte og aflaste de frivillige for mere bureaukrati og organisatoriske opgaver.

Christian Dirschauer, SSW

Ungerne fra Mårkær Børnehave begejstrede gæsterne ved Årsmødefesten i Sønder Brarup med deres optræden. Foto: Tim Riediger

Der var kagebord til årsmødet i Sønder Brarup. Foto: Tim Riediger

Heja Treja: Så er der pølsernak på højt niveau

Udo Jessen ved om nogen, hvad frivillighed er, og den går såmænd i arv til hans døtre, der overtager en tjans efter den gamle tolder – og afgående formand for Skoleforeningen.

DANSK KETCHUP

Jan Kjeldtoft
jk@fla.de

Treja. Små piger i fine tylskørter hilser højlydt på hinanden på dansk oppe på parkeringspladsen bag Treja Danske Skole. De har jo heller ikke set hinanden siden i går ...

Nå, der er nu nok mere tale om forventningens glæde, og selv en aldrende seniorreporter kan pludselig svagt genkalde sig en formentlig tilsvarende fornemmelse af sitren i mellemgulvet før et forsamlingshus-bal med gymnastikopvisning engang i en fjern fortid. Nu er det andre ting, rutinerede mandfolk går op i.

- Hvad synes du om pølserne, spørger Udo Jessen meget interesseret noget senere, efter at han har tændt op i den enorme grill og har forklaret, hvordan sådan et arrangement skal layoutes.

- Vi kører med dansk ketchup, dansk sennep, og de ristede løg er også hentet nord for grænsen. Men pølserne er tyske, siger manden, der bor lige ved siden af skolen og naturligvis har hejst dannebrog helt i overensstemmelse med samtlige flagregulativer.

Måske er opskriften på det trejanske pølsebord også en del af recepten på at være dansk mindretal i Sydslesvig, men det må andre kloge sig på efter en lørdag i juni, hvor der er hoppeborge, hvinende børn, tombola, fingermaling

og duften af hygge, som Lis Jessen siger det i velkomsten og nikker i retning af popcorn-maskinen.

Lis er datter af Udo, og Lis har selvfølgelig siden marts været ny formand for SSF Treja/Hollingsted efter sin far, der ud over at være tidligere tolder også gennem ni sæsoner har været formand for Skoleforeningen – men går af 28. september. Lis er souschef i børnehaven i Ørsted, der har snittet salaten til de formidable pølser, og i SSF-regi er den 29-årige næstformand lillesøster Charlotte på 26. Selvfølgelig.

I den familie er frivillighed vist noget, man ikke har en chance for at undgå ...

Lis Jessen læste til pædagog i Esbjerg, fik job og havde egentlig tænkt sig at bevare postnummeret nord for grænsen. Alligevel er hun efter seks år flyttet hjem igen.

- Der kom corona, og ... Jeg fik også lidt hjemve, siger hun og smiler.

Omkring 150 mennesker i alle aldre og med fin appetit trisser efterhånden rundt på området, hvor trio'en Birdins oppe i skyggefuldt hjørne leverer fremragende coverversioner af bl.a. Taylor Swift. Gina Ohlmeier tilhører den vokalt velsyngende del af mindretallet efter skolegang frem til 2011 i Husum, og guitaristen Jonathan Fink forstår også at flytte fingrene, mens Jörg Paulsen med elektronisk snilde formentlig kan forvandle en skammel til et fuldt funktionsdueligt trom-

Udo Jessen og hans travle datter Lis Jessen, der er hans afløser som formand for SSF Treja/Hollingsted. Foto: Sven Geissler

Hoppeborg med pirater og rask og hoppende dansk mindretalsungdom. Foto: Sven Geissler

mesæt.

De holder dog en pause, mens Udo Jessen holder sin tale, der fortæller sig noget i et spinkelt højtaleranlæg på en dag, da vinden efterhånden pisker de letteste korn på flugt fra sandkasserne. Reporteren står på det tidspunkt godt placeret i pølsekøen, så I må nøjes med et par guldkorn fra en snak tidligere i forløbet.

- Vi har for længe siden bestemt os for at gøre årsmødet mindre stift. Man kan blive ved med at fortabe sig i traditioner fra det forgangne årtusinde, men er det fremtidssikring? Jeg føler ikke,

“

Vi har for længe siden bestemt os for at gøre årsmødet mindre stift. Man kan blive ved med at fortabe sig i traditioner fra det forgangne årtusinde, men er det fremtidssikring?

Udo Jessen

det er nødvendigt at komme med en politisk tale, men det SKAL vi gøre – det er betingelsen. Så selvfølgelig siger jeg noget, og det kan godt være, det gibber lidt i nog-

le, siger Udo Jessen forventningsfuldt.

- Jeg synes, årsmødet mere er blevet en familiefest for mange. Vi skal have noget til de små, de unge, de voks-

RESÜMEE

In Treja ist der SSF-Vorsitz von Vater Udo Jessen an seine beiden Töchter Lis und Charlotte weitergegeben worden. Laut Udo Jessen ist das Årsmøde für viele ein Familienfest, bei dem alle am Ende sagen, dass es eine gute Veranstaltung war – und vor allem eine dänische Veranstaltung.

Kartoffelsalaten var måske lidt til den sjaskede side, men dog absolut velsmagende. Den fremragende tysker blev akkompagneret af en dansk trio af ketchup, sennep og ristede løg. Dertil brød. Et trakterement til fem kokkehuer – eller pølsetænger om man vil. Foto: Jan Kjeldtoft

ne og de ældre. Alle skal gå hjem og sige, det har været en god sammenkomst, og INGEN skal være i tvivl om, at det har været et dansk arrangement, understreger han.

Og så er vi vel næsten tilbage til det med pølserne. Eller var det ren pølsernak?

Det her må være håndmaling. Foto: Sven Geissler

Foreningens kasserer Malte Petersen kæmpede bravt i modvind, men op kom dannebrog og vajede stolt over Treja Danske Skole. Foto: Sven Geissler

Sjove spejdere fortalte om, når sproget går i kage

Freyja Wegner og Victoria Orth talte om frivillighed og havde bestemt sig for, at det skulle være sjovt – og folk grinte højlydt.

SPROGFORBISTRING

Jan Kjeldtoft
jk@fla.de

Slesvig. – Hvad synes du om kagen, spørger Freyja?

- Den smager fremragende. Jeg har også lavet den selv, svarer Victoria storgrinende.

De to unge kvinder holdt dagens sjoveste tale i Slesvighus, selv om den tidligere generalkonsul Henrik Becker-Christensen nu heller ikke var blottet for lune og kvikke pointer, og Marion Pedersen fra Foreningen Norden også rutineret kæmpede sig ud af det benspænd, at mikrofon og højtaleranlæg pludselig ikke havde forbindelse.

- Jeg håber, jeg kan råbe så højt, at I kan høre mig alligevel, sagde hun.

- Det kan du i hvert fald derhjemme, svarede en mand fra første række, og den tidligere Mfer for Venstre måtte grinende konstatere:

- Nogle gange skal man tænke over, hvad man tager sin mand med ud til!

Men tilbage til Freyja Wegner, 17, og Victoria Orth, 15, der begge går i 11. klasse (1.G) på A.P. Møller Skolen i Slesvig og er meget aktive spejdere. De fik flere gange de ca. 50 kaffebords-bænkedede tilhørere til at grine højlydt – bl.a. med fortællinger om, hvor let en ung sydslesviger kan blive misforstået i Danmark, når dialekt og tysk skru på melodien giver knas på linjen.

De var en smule nervøse, men helt uden grund: De var i den grad på hjemmebane.

- De grinede også de steder, vi havde planlagt. Vi ville generelt holde det lidt humoristisk, vi gider ikke, at det bliver alt for tørt. Folk skal gide at lytte, så vi har prøvet at indbygge nogle jokes og noget, folk kan relatere til, siger Freyja.

- Vi har skrevet det sammen, og vi har også redigeret i hinandens ting. Det tog et par timer sammenlagt. Vi har jo også andet at se til med gymnasiet, spejder, fitness og andre fritidsaktiviteter, siger Victoria.

Freyja, du fortalte om at blive misforstået i Danmark.

- Sådan var det i hvert fald dengang, jeg var lille og var på spejderlejr i Viborg. Vi oversætter jo mange ord fra tysk til dansk, og så har vi den der accent. Vi snakker jo meget skoledansk, fordi vi ikke er omgivet af danskere til hverdag, så jeg fik problemer med at bestille en soft-IS, siger hun og nævner andre eksempler:

- Når vi »trækker om«, så kommer det af umziehen og betyder jo, at man flytter. Regenschirm bliver til regnskærm i stedet for paraply, og da vi var børn og kom i seng, sagde vi: Forhåbentlig sover jeg hurtigt ind. Nu ved jeg godt, at direkte over-

Freyja Wegner (tv.) og Victoria Orth prøvsmer kagen. En sachertorte, som det viser sig, Victoria har lavet. Foto: Tim Riediger

Vi ville generelt holde det lidt humoristisk, vi gider ikke, at det bliver alt for tørt. Folk skal gide at lytte, så vi har prøvet at indbygge nogle jokes og noget, folk kan relatere til.

Freyja Wegner, ungdomstaler

sat betyder det på dansk, at man dør, siger Freyja og griner højt.

- Da jeg var på efterskole i Danmark, skete det hele tiden, for når du kommer til et sted med en masse ungdomsprog og slang, er der meget, der kan gå skævt, når man har lært skoledansk i Slesvig. Nogle gange tager man ord, man oversætter dem ikke, men gør dem bare lidt danske, siger Victoria.

- Jeg synes, sydslesvigsk er meget sjovt. Der findes faktisk en wikipedia-artikel med oversættelser fra sydslesvigsk til dansk, siger Freyja.

Er det et mærkeligt at være fra Sydslesvig og hverken være dansk eller tysk?

- Nej, jeg synes vi er noget særligt og noget, vi kan være stolte af. Vi er en god blanding af begge ting, det er noget, man kan sætte pris på – og det gør vi to, siger Freyja.

Når I engang skal læse, bliver det så i Danmark?

- Ja, svarer de i kor. Forklaringen er ikke mindst:

er, så får man bare SU i Danmark, det er forældre-uafhængigt, så det er meget attraktivt. Alle kan få mulighed for at læse i Danmark, mens i Tyskland får man en studenter-understøttelse, man skal betale tilbage, siger Freyja.

Og kagen? Hvad var det for én?

- Sachertorte. Det er chokolade med abrikosmarmelade og marcipan. Jeg ved ikke, hvad den hedder på dansk.

- Skal vi ikke bare kalde den sachertorte. Ellers går det hele vist i kage.

Marion Pedersen, næstformand i Foreningen Norden, fortalte bl.a., at afdelingen i Sydslesvig er den største af alle. Foto: Tim Riediger

Den tidligere generalkonsul fra 1998 til 2017 ironiserede over de efter hans opfattelse mange magtkampe mellem formænd og foreninger i Sydslesvig – ikke mindst om det kuldsejlede samråd. Foto: Tim Riediger

RESÜMEE

Freyja Wegner, 17, und Victoria Orth, 15, hielten auf dem Årsmøde im Slesvighus eine lustige Rede, bei der sie die rund 50 Teilnehmer mehrmals zum Lachen brachten – unter anderem mit Geschichten darüber, wie leicht ein junger Südschleswiger in Dänemark missverstanden werden kann. Schließlich soll Einschlafen nicht gleichbedeutend mit Sterben sein!

FDF-orkestrene fra Grindsted og Vejle gav traditionen tro koncert under de mange høje løvtræer i Nybjernt. Foto: Sven Geissler

Taknemmelig for det frivillige sydslesvigske fællesskab

Børnehaveleder Johanna Klawin har taget, hvad hun kunne få af det frivillige foreningssydslesvig – og har givet igen, sagde årsmødetaleren i Nybjernt.

HYGGE
Niels Ole Krogh
nok@fla.de

Nybjernt. »Du danske sommer, jeg elsker dig« får en særlig klang, når vinden rusker i trækroneerne, og løvet akkompagnerer FDF-orkestrene fra Vejle og Grindsted. Hyggeligt var det ved årsmødefesten i Nybjernt ved Slesvig lørdag aften.

- Hvornår er der mad, lød det oplagte spørgsmål fra orkesterleder Klaus Brobjerg Jepsen, da mødeleder Birthe Marxen-Düring efter velkomsten bekendtgjorde, at der først var koncert, så mad.

Stemningen blandt de cir-

“

Jeg fik oplevelser, sved på panden og selvtillid.

Johanna Klawin,
årsmødetalere

ka 80 fremmødte er familier. Man kender hinanden – også de mange medlemmer af orkesterne, for de kommer år efter år, og i reglen er det også hos de samme familier, de overnatter.

Når 20 messingblæsere fylder rummet med sprøde to-

ner, og duften fra grillmaden løftes rundt blandt publikum, så udfordres høre- og lugtesansen, og så får det danske ord »hygge« en særlig årsmødeklang.

Sved og tillid

Det var en taknemmelig Johanna Klawin, leder af Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave i Slesvig, der holdt årsmødetalen.

- Jeg har været barn og ung i mindretallet og kan bare tænke tilbage på en dejlig tid, hvor jeg var omgivet af voksne, der alle frivilligt bidrog til fællesskabet. Som spejder fik jeg store oplevelser i fællesskabet med andre, jeg fik sved på panden og

selvtillid. De frivillige gjorde det muligt for mig at komme til England, Norge og til jamboretter på Tydal, sagde Johanna Klawin med en henvisning til den sydslesvigske spejdgård.

- Som 14-årig gav det frivillige Sydslesvig mig mulighed for at blive patruljeleder. Det blev en dejlig tid med mange spejderlejligheder, sagde taleren.

Hun nævnte også frivillige spejdermusikere, der hver torsdag på Gottorp-Skolen i Slesvig gav eneundervisning til musikalske uøvede spejdere. Det affødte nye oplevelser i orkesteret.

Børnehavelederen afsluttede sin tale med at under-

strege, hvor glad hun er for, at forældrene bakker op bag hendes børnehaver ved frivilligt at tage en tårn i mange sammenhænge.

Sammenskedsgilde

Og så blev der kaldt til bords. Et righoldigt et af slagsen, for de lokale SSFere bidrog alle til sammenskedsgilde, så der skulle et meget langt bord til alle salaterne. Der blev fyret godt op under grillen, så pølser og frikadeller sendte duftkaskader ud i den vindblæste og efterhånden smækkelige junaften.

At dømmen efter snakken ved bordene, så lod denne aften intet tilbage at ønske holdt op mod de foregående.

RESÜMEE

»Du danske sommer, jeg elsker dig« (Du dänischer Sommer, ich liebe Dich) hat einen besonderen Klang, wenn der Wind in den Bäumen raschelt und das Laub die FDF-Orchester aus Vejle und Grindsted begleitet. Gemütlich war es am Samstagabend in Neuberend bei Schleswig. Johanna Klawin, Leiterin des Hiort-Lorenzen-Kindergartens in Schleswig, erzählte als dankbare Rednerin beim Årsmøde, wie sie als Kind und Jugendliche viele Erfahrungen mit Pfadfindern und Handballern gemacht habe. Dafür hätten die erwachsenen Ehrenamtler gesorgt. Jetzt gebe sie selbst etwas zurück.

Det giver appetit at blæse i instrumenterne – og maden var der ikke noget at udsætte på. Den var lokal og kom fra mange køkkener. Foto: Sven Geissler

Årsmødetalere Johanna Klawin har som barn og ung haft stor nytte af voksnes frivillige indsats – ikke mindst inden for Dansk Spejderkorps Sydslesvig. Foto: Sven Geissler

Der blev sunget – også da dannebrog blev taget ned. Foto: Sven Geissler

Flensborg Avis digital + tablet + cover iPad 10.2 eller Samsung Galaxy Tab A 8

Læs Flensborg Avis når og hvor du har lyst. Få avisen som e-avis i 24 måneder og vælg mellem en iPad inkl. cover og en Samsung Galaxy Tab A 8 inkl. cover.

Pris pr. måned 26,90 euro
(Engangsbetaling: iPad 100,- euro, Samsung 0,- euro)

Samsung Galaxy Tab A 8

Bestillingskupon

Hermed bestiller jeg Flensborg Avis digital i mindst 24 måneder til en abonnementspris af 80,70 euro pr. kvartal. I Danmark 675,- kroner pr. kvartal. Når beløbet for første kvartal (80,70 euro hhv. 675,- kroner) og ved iPad engangsbetalingen på 100,- euro hhv. 750,- kroner er indgået hos Flensborg Avis samt fortrydelsesretten på 14 dage er udløbet, bliver tabletten sendt til mig.

Efter bindingsperioden på 24 måneder fortsætter abonnementet automatisk til den ordinære abonnementspris på Flensborg Avis digital på pt. 59,70 euro hhv. 447,- kroner pr. kvartal.

Jeg vælger en:

- iPad 10.2" WiFi 64 GB inkl. cover
- Samsung Galaxy Tab A 8 WiFi 32 GB inkl. cover

Send kuponen til: Flensborg Avis, Postfach 2662, 24916 Flensburg

Navn / Fornavn _____

Gade / Nr. _____

Postnr. _____ By _____

Telefon _____

E-mail _____

Dato _____ Underskrift _____

Jeg er indforstået med, at Flensborg Avis kontakter mig for at orientere mig om services, relevante oplysninger og tilbud. Denne samtykkeerklæring kan til enhver tid tilbagekaldes.

Alle informationer under fla.de/impressum

- Kontakt mig pr. mail
- Kontakt mig pr. brev
- Kontakt mig telefonisk
- Kontakt mig pr. newsletter

HUSK

kryds og underskrift

Underskrift _____

En brandbil fulgte som rosinen i pølseenden på optoget i Askfeldt. Foto: Sebastian Iwersen

RESÜMEE

Einigermaßen rhythmisch, aber etwas träge – es war brütend heiß – schlängelte sich eine bunt gemischte Gruppe am Freitag durch die Straßen von Ascheffel und kam schließlich in der dänischen Schule an, um das örtliche Årsmøde zu feiern. Hauptredner war Flemming Meyer. Der frühere Landtagsabgeordnete und Vorsitzende des SSW dämpfte ein wenig die Stimmung, als er in seiner Rede den Krieg in der Ukraine erwähnte. Er nannte den Konflikt als Beispiel dafür, wie schlecht es laufen kann, wenn Minderheitenpolitik nicht stattfindet.

Schülerinnen und Schüler hatten verschiedene Aktivitäten zur Unterhaltung vorbereitet.

Flemming Meyer i Askfelt: God mindretalspolitik er fredspolitik

Spejderne fik indviet en fane, og Flemming Meyer holdt hovedtalen til årsmøde på Askfelt Danske Skole.

KRIG

Helena Munk-Andersen
hma@fla.de

Askfelt. Nogenlunde taktfast men en smule dovent – det var bagende varmt – snoede en broget gruppe sig fredag gennem Askfelts gader for til sidst at nå frem til den danske skole.

- Ah, det var en dejlig tur! udbrod en kvinde, da optoget anført af en fanebærer og et marcherende orkester, der undervejs blandt andet vovede sig ud i en meget xylofontung udgave af »Go West«, vendte tilbage til årsmødet på den lille skolegård i »bjergene«.

Skolebørnene havde forberedt forskellige indslag, der blandt andet involverede rapande-masker og en koppevendings-koreografi til musik.

Hovedtaler var Flemming Meyer. Den tidligere landdagsmand og formand for Sydslesvigsk Vælgerforening lagde en mindre dæmper på glæden, da han i sine tale kom ind på krigen i Ukraine. Konflikten nævnte han som et eksempel på, hvor galt det kan gå, når mindretalspolitikken udebliver.

- God mindretalspolitik er fredspolitik. Derfor er det mindretallets opgave at formidle netop dette, sagde han.

På den positive side kunne den tidligere formand glæde sig over sit partis gode valgresultater ved sidste valg.

- Jeg vidste, at det ville gå

godt, men jeg var overrasket over, hvor godt det gik, selvom jeg egentlig er optimist, sagde han og fremhævede, hvordan der især var mange unge, der var blevet valgt ind for SSW. Det viser, at der er en masse iboende kræfter i mindretallet, der bare skal sættes igang, lød det fra den garvede SSW'er.

Spejderne fik en fane I skolegården vajede dannebrog fra flagstangen, og skolens bygninger var pyntet op med hjemmemalede flag.

Dannebrog er et tydeligt symbol på mindretallets tilhørsforhold, sagde Søren Cruys-Bagger, næstformand i Danmarks-Samfundet, der uddeler flag og faner til foreninger og organisationer, i sin hilsen. Fanen er forskellig fra flaget, fordi fanen er knyttet til den, der ejer og bruger den, fortæller flageksperten.

Spejdergruppen Bjerg fik i dagens anledning overrakt en fane, der blev indviet på den traditionelle vis af Danmarks-Samfundet. Traditionen for faneindvielse stammer fra militæret, hvor man dengang naglede fanedugen fast til stangen. På dagen var fanen dog allerede fastnaglet og vajede iltet i vinden.

Mens to spejdere holdt stangen vandret, blev der forsigtigt markeret med tre slag på sømmene med en lille ceremoniel hammer, tre gange i alt. Én gang for dronningen, én gang for Danmark, og én gang for Spejdergruppen Bjerg.

Flemming Meyer stod for at holde hovedtalen til årsmødet på Askfelt Danske Skole. Foto: Sebastian Iwersen

“

God mindretalspolitik er fredspolitik. Derfor er det mindretallets opgave at formidle netop dette.

Flemming Meyer, tidligere formand for SSW

Skolebørnene havde forberedt indslag med sang og koeografi. Foto: Sebastian Iwersen

Søren Cruys-Bagger ledte spejderne igennem faneindvielsen. Foto: Sebastian Iwersen

Frivilligheden var synlig i Drage

I Drage havde de lokale ildsjæle sørget for det hele og mere til, da godt 100 deltagere mødte op til en aften med sang, aktiviteter og spisning.

FEST

Marie Buhl
marie@fla.de

Drage. Under høj blå himmel og i bagende solskin gik de knap 100 fremmødte årsmødegæster igennem Drage med FDF Gladsaxe Brass Band i spidsen. Igenem hele den lille landsby stod beboere vinkende og smilende i deres haver eller indkørsler. Flere af deltagerne i optoget råbte hilsner eller gik over og vekslede et par ord.

Tilbage ved forsamlingshuset i Drage stod borde, bænke, telte og grill klar i haven.

En flok børn gravede i sandkassen, og pludselig hvinede en lille pige af glæde. Stolt løb hun over til sin mor med en rød glaskugle liggende på sin håndflade.

- Der er skattejagt i sandkassen. Og så har jeg sammen med min familie bygget 48 fuglehuse af gamle træpaller, som børnene kan få lov til at male og så tage med hjem, sagde formand for SSF Drage-Svavsted, Nadine Bauermann-Petersen.

Vi løfter i fællesskab

Aftenens hovedtaler, Kirsten Vognsen Weiss, første næstformand i SSFs forretningsudvalg, glædede sig også over frivilligheden, der bliver synlig ved blandt andet årsmøderne.

- Alle os, der er her i aften, er her frivilligt. Der er nogle, som har købt ind, nogle har dækket op og fundet borde og stole frem, det er garanteret også dem, der vasker op og rydder op. Hvad får de ud af det? En hyggelig aften, det håber jeg for dem. Jeg håber også for dem, at der er mange, som husker at sige tak. Men først og fremmest er det dem, der sørger for, at mindretallet består, fastslog hun.

Og ganske rigtigt. Både før, under og efter talerne var de mange frivillige i Drage da godt i gang. Mens nogle stod bag grillen og sørgede for, at der var pølser og koteletter nok til alle, stod andre og fordelte grillmad og kartoffelsalat i lange baner til de sultne gæster. En gruppe unge piger stod grinende og pjattende for at sælge sodavand og utallige vasler.

- Det føles altid som en familiefest at komme ud til

“

Det føles altid som en familiefest at komme ud til de lokale årsmøder.

Ida Petersen, ungdomstaler

de lokale årsmøder, beskrev årets ungdomstaler, Ida Petersen, stemningen i den grønne have.

Rejse ud

Ida Petersen går i 13. årgang på A. P. Møller Skolen og »håber på at blive student i år«. Især musikken har betydet meget for ungdomstaler Ida Petersen. Hun fik derfor flettet en række sangtitler ind i sin tale, mens hun reflekterede over frivillighed i mindretallet.

- Nu er jeg en lille nisse, der skal rejse ud fra Sydslesvigs vilde have. Men det tror jeg er helt i orden. Fordi det, mindretallet giver til sine unge, er et åbent verdenssyn, en nysgerrighed overfor andre kulturer, respekt overfor andre værdier. Mindretallet har lært mig, at når jeg melder mig som frivillig og er engageret, så kommer en masse ting flyvende en i møde som en slags belønning for at give sit bedste, sagde hun.

- Vi holder fast i danskheden, i vores danske ståsted og vores værnen om at omforblive os selv. Frivillig betyder for os vores hverdag og vores liv, sagde hovedtaler Kirsten Vognsen Weiss. Foto: Tim Riediger

Børnene fra Frederiksstad-Drage Daginstitution optrådte med tre sange. Foto: Tim Riediger

En lidt dygtigere finanselev

i en lidt anderledes bank

Kunne du tænke dig at blive finanselev i en ikke helt almindelig bank? Sådant en bank er Union-Bank. Vi er nemlig både danske og tyske, og arbejder og rådgiver dagligt hen over den dansk-tyske grænse.

Som elev hos os uddanner du dig på både dansk og tysk. Og du sætter dig ind i begge landes regler. Det kræver, at du gør dig lidt mere umage end andre. Det betyder også, at du bliver lidt dygtigere end de fleste.

I løbet af din uddannelse får du et godt billede af alle aspekter af jobbet som rådgiver. Du prøver dig selv af i praksis, og du får indblik i, hvordan vi servicerer og rådgiver vores kunder hen over grænsen.

Interesseret? Send os en ansøgning sammen med dit CV allerede i dag. Har du spørgsmål, er du velkommen til at ringe på +49 461 8414-229 eller skrive til mnaujoks@unionbank.de

Vi glæder os til at høre fra dig.

Union Bank AG

info@unionbank.de · unionbank.de

Optoget gik igennem Drage med fuld musik. Foto: Tim Riediger

Højskolefest i glade farver på Mikkelberg

100 årsmøde-deltagere på Mikkelberg Kunst og Kulturcenter fik dyb viden om det danske samfund, og om hvad mindretallet er for en størrelse. Det sørgede to talere for – og så var der ellers fest og farver på cricketbanen i Hatsted.

MINDRETAL
Niels Ole Krogh
nok@fla.de

Hatsted. Det var ikke kun en traditionel årsmødetale, som formand for Grænseforeningen i Vejle Vesteregn, Kirsten Rykind Eriksen, leverede på årsmødet på Mikkelberg – Nordisk Center for Kunst og Cricket ved Hatsted i Nordfrisland. Det var en længere indføring i nyere dansk historie. 1800-tallets folkelige vækkelser, landboreformerne, andelsforeningerne, Grundloven og demokratiets udvikling. Det hele berørte hun, inden hun kom med en lille reprimande til mindretallet.

- Vi savner jeres engagement i det danske i Danmark. Måske er vi blevet for uinteressante. I kan være svære at få nord for den nuværende grænse. Ring bare til den lokale grænseforening, så er vi parate. Vi gør det samme, når vi besøger jer, sagde Kirsten Rykind Eriksen.

Formand for SSF Husum og

“

Vi savner jeres engagement i det danske i Danmark.

Kirsten Rykind Eriksen,
Grænseforeningen

Omegn, Daniela Caspersen, svarede straks, at hun gerne øger indsatsen for at skabe forbindelser over grænsen.

Ingen klar definition

Tidligere generalkonsul Henrik Becker-Christensen fortsatte højskoletraditionen med at oplyse i sin tale. Han forsøgte at indramme, hvad et mindretal er.

- Der findes ikke nogen entydig definition. Men et mindretal har eget sprog, kultur og egne traditioner.

- Man fødes ikke nødvendigvis ind i det. Det er ofte noget, man tilegner sig som følge af en kulturel påvirkning, opdragelse og ikke mindst skolegang, sagde han og beskrev det danske mindretal og mange andre som bestående af en række cirkler uden på hinanden. I den inderste er der ovenstemmelse mellem den ydre adfærd og det indre liv. I den næste cirkel er hjemmesproget identisk med flertallet, men ellers er det som i den fornævnte. I de næste cirkler er der kun nogle af mindretallets tilbud, der benyttes og i den yderste kun et enkelt tilbud, sagde Henrik Becker Christensen.

Mange modeller

Han citerede digteren Ebbe Kløvedal Reich for, at »danskere findes i mange modeller – og stadig kommer der nye til«.

- Derfor skal vi være var-

somme med at give et særligt prædikat, for der er tale om et personligt valg, sagde hovedtaleren.

Emma Hunecke, lederspire i FDF Bredsted, holdt elevtalen og oplyste forsamlingen om, at hun efter otte fantastiske år på Bredsted Danske Skole, der er »klein aber fein«, nu kun er passiv formand for FDF. Det øvrige frivillige arbejde er sat på stand by, da hun nu går på A.P. Møller Skolen i Slesvig.

En del af sjælen

- Det danske en del af vores sjæl; en del af vores væsen. Vi kan ikke lade være med at være stolte af vores danske sprog og kultur. Jeg føler mig som halvt dansk og halvt tysk og har fra barndommen været i systemet.

- Vi må sikre, at næste generation kan føle samme stolthed, at de forstår vores rødder og bærer faklen videre. Vi er brobyggere, der kan skabe forståelse mellem forskellige kulturer og erfaringer, fastslog fællesskole-eleven og tilføjede »vi er her, fordi vi ikke kan lade være«.

Det strålende solskinsvejr skabte liv på hele det store område. Allerede ved ankomsten til centeret var der mulighed for at stifte bekendtskab med den nyrenoverede Buhls Bolig, opkaldt efter den afdøde grundlægger Henry Buhl. Han skabte ikke kun et kunstcenter, men indførte

også cricket i dansk sammenhæng i Sydslesvig. Angiveligt fordi han ønskede, at de børn og unge, han samlede om sig i Husums danske fritidshjem, ikke skulle føle sig fristet til at forlade sporten og dansk-

heden og sive til tyske håndbold- og fodboldklubber.

Bak op bag Mikkelberg

Cricket blev der ikke spillet fredag eftermiddag, men til gengæld var over 30 på ba-

nen for tage sig et spil rundbold.

Dansk Centralbiblioteks spragledede og festlige bogbus var på stedet, og der var tilbud om skattejagt og indføring i den aktuelle kunststud-

Kirsten Rykind Eriksen fra Grænseforeningen holdt foredrag om Danmarks nyere historie. Foto: Tim Riediger

Ungdomstaler var Emma Hunecke, lederspire i FDF Bredsted. Det er Mikkelbergs leder, Lisbeth Bredholt Christensen, der skænker vand op. Foto: Tim Riediger

Det var en rigtig familiefest, der fandt sted på Mikkelberg – og selvfølgelig blev dannebrog sminket på kenderne. Foto: Tim Riediger

RESÜMEE

100 Gäste beim Årsmøde im Kunst- und Kulturzentrum Mikkelberg erfuhren viel über die dänische Gesellschaft und darüber, was Minderheiten sind. Dafür sorgten zwei Redner – und dann war es Zeit für Party und Farben auf dem Cricketplatz in Hattstedt. Das herrlich sonnige Wetter sorgte für Leben auf dem großen Gelände. Bei der Ankunft im Zentrum konnte man sich mit der frisch renovierten »Buhls Bolig« vertraut machen, die nach dem verstorbenen Gründer Henry Buhl benannt ist.

Hauptredner Henrik Becker-Christensen war voll des Lobes über das Zentrum, das er als »ein willkommenes Schaufenster für dänische und nordische Kultur in Südschleswig« bezeichnete.

stilling.
Henrik Becker-Christensen var fuld af lovord over for stedet, som han kalder »et kærlig komment udstillingsvindue for dansk og nordisk kultur i Sydslesvig«.

- Her profileres det danske mindretal over for gæster fra udlandet og Danmark. Der er al mulig grund til, at mindretallet bakker op om stedet, pointerede han.

Hovedtaler var Henrik Becker-Christensen, der indfandt sig sammen med hustruen, Grete Bay. Foto: Tim Riediger

Krone- brobehandlinger, og Implantatbehandling.

Vi ønsker alle et godt årsmøde 2023!

Dr. Bent Borg • Tandlæge

Waldstrasse 13-15 • D-24939 Flensburg
Tlf: 0049 461 144050 • Fax: 0049 461 17885
www.bentborg.com • mail: bb@bentborg.com

Frivillig – fordi jeg ikke VIL lade være

Årsmødet lørdag eftermiddag i Bredsted var en rigtig familiefest for unge, ældre og dem ind imellem. Vejret var super, kagebordet langt, og talerne fattede sig i korthed.

FAMILIEFEST

Tilla Rebsdorf
red@fla.de

Bredsted. Uden de mange frivillige hjælpere var det næppe muligt at afholde et årsmøde af den kaliber, som Bredsted SSF stod for.

- Og jeg er meget tilfreds med fremmødet i dag, for man ved jo aldrig, hvor mange der dukker op, sagde distriktsforkvinden, Jeanette Huy, da det lange optog nåede rundt om hjørnet ved Herrmannstrasse og drejede ind på pladsen foran skolen.

Inden årsmødet for alvor gik i gang, skulle flaget sættes op, og den kraftige vind fra øst krævede, at der blev bundet nogle solide flagknob på linen. Kibæk FDF-orkester spillede til fællessangen og så åbnede kageboden, som 5. klasse var chefer for. I øvrigt var to-do-listen spækket med navne, der gjorde en frivillig indsats, og selv om det ofte er de samme, der hjælper til, så var der også nye, fortalte Jeanette Huy.

- Jeg mærker, at de gerne vil, du ved, sådan bage en kage for eksempel, sagde Jeanette Huy, mens elevrådets to repræsentanter, Pia og Katyinka, der var bedt om at være mødeledere, stillede sig op bag mikrofonerne.

Korte taler

Formanden for Sydslesvigudvalget, Benny Engelbrecht (S), og næstformand i Amt Sydvest, Andrea Holste, stod for dagens to talere.

Benny Engelbrecht var bekymret for generationsskiftet i mindretallet, for når han kommer herved, ser han altid de samme ansigter.

- Det er, som om de sidder fast. Ikke fordi der er noget dårligt ved det. Alligevel er jeg er bekymret for, om de unge får plads. De skal sætte kursen for fremtiden, sagde han, og mindede om, at mindretallet hele tiden udvikler sig.

Til gengæld mødte han mange unge fra mindretallet, der sad på store og gode stillinger i både København og Berlin, og som kan begå sig på de bonede gulve.

- Men hvad med jer herne-

RESÜMEE

Das Årsmøde am Samstagnachmittag in Bredstedt war ein echtes Familienfest für Jung, Alt und alle dazwischen. Das Wetter war großartig, die Kuchentafel war lang und die Reden waren kurz. Benny Engelbrecht, der Vorsitzende des Südschleswig-Ausschusses, machte sich in seiner Rede Sorgen über den Generationswechsel, denn er treffe immer auf die gleichen Gesichter in Südschleswig.

“

Det er, som om de sidder fast. Ikke fordi der er noget dårligt ved det. Alligevel er jeg er bekymret for, om de unge får plads. De skal sætte kursen for fremtiden.

Benny Engelbrecht,
formand for
Sydslesvigudvalget

de? Er der stadig nogen som 100 år? Spurgte han.

I sin årsmødetale tillod Andrea Holste sig at ændre på årets slogan, og lancerede »Fordi jeg ikke VIL lade være«.

- Det er fællesskabet, der giver mening. Vi arbejder for samme sag, gør det for hinanden og har samme mål. Ofte er det hårdt, men det skal også være sjovt, og de mange gode oplevelser lagde grunden til mit engagement. Tænk, hvor meget der ikke kan lade sig gøre uden de frivillige, sagde hun blandt andet.

Gang i de unge

For den musikalske underholdning stod børnehaverørerne fra »Vimmerby«, og bag efter viste de ethjulede akrobater fra SFO-en, at de kunne holde balancen.

Og mens alle hyggede sig i solen, gik Jule fra 7. og Lina fra 6. klasse rundt og gjorde deres for at sælge valdemarsflagene, der traditionen tro sælges til årsmødet.

- Hvorfor vi gør det? Fordi vi samler penge ind til et godt formål, lød det fra de to FDF-ere, der ikke var spor nervøse for at snakke med folk, de slet ikke kendte.

Så ja, alt tyder på, at næste generation er godt på vej til at sætte deres aftryk på mindretallet.

Kibæk FDF-orkester gik i spidsen for optøget gennem Bredsted. Foto: Tilla Rebsdorf

Hyggesnak mellem politikere, formanden for Sydslesvigudvalget, Benny Engelbrecht, til venstre, og borgmester i Bredsted, Christian Schmidt (CDU). Foto: Tilla Rebsdorf

Blæsten krævede, at der blev slået nogle gode flagknob, inden flaget gik til tops på skolens flagstang. Foto: Tilla Rebsdorf

Aspirantorkestret Frederiksstad var et rigtigt »blæseorkester«, da det spillede på årsmødet på Hans Helgesen-Skolen. Foto: Trine Flammig

RESÜMEE

Ein – nennen wir ihn frischer – Ostwind trug seinen Teil dazu bei, das Årsmøde am Samstag in der Hans-Helgesen-Schule in Friedrichstadt zu stören – aber er konnte die gute Stimmung nicht trüben.

Der 2. stellvertretende Vorsitzende des SSF, Jörn Fischer, hielt eine kurze Rede, der neu gewählte stellvertretende Bürgermeister von Friedrichstadt, Andreas Pruns, überbrachte Grüße von der Stadt, und Hinnerk Petersen von SdU war der Hauptredner. Er habe gelernt, dass Freude ein großer Motivationsfaktor ist, wenn es um ehrenamtliche Arbeit geht, sagte er unter anderem.

Vældig vind i sydvest

En, skal vi kalde det »frisk«, vind fra øst gjorde sit for at forstyrre lørdagens årsmøde på Hans Helgesen-Skolen i Frederiksstad – men den fik ikke lov at ødelægge det gode humør.

FRISKT

Trine Flammig
tf@fla.de

Frederiksstad. Da aspirantorkestret Frederiksstad åbnede lørdag eftermiddags årsmøde på Hans Helgesen-Skolen, var det ikke uden udfordringer.

Noderne skulle sættes forsvareligt fast, og stativerne skulle sikres ordentligt, for at vinden ikke tog dem, og orkesterleder Bente Stenger konstaterede, at orkesteret på en dag med en vindstyrke på otte-ti sekundmeter mest af alt måtte være et »blæseorkester«.

Da Frederiksstadorkestret senere spillede for de fremmødte, påpegede Bente Stenger, at det var et »tappert« orkester, for »det er så svært« i sådan et vejr.

Men det var stort set kun musikerne, der havde svært ved at spille, og fanen, der havde svært ved at blive stående, som kæmpede med vinden.

De op mod 180 årsmødedeltagere her i det sydvestlige hjørne af Sydslesvig lod sig i hvert fald ikke sådan lige påvirke af lidt blæst.

Glæden som motivation

Det gjorde talerne heller ikke.

2. næstformand i SSF, Jörn Fischer, holdt en kort tale, SSWs nykårede viceborgmester i Frederiksstad, Andreas Pruns, kom med en hilsen fra byen, og områdeleder Hinnerk Petersen var hovedtaler.

Han, sagde han, kommer fra SdU, som er en organisation, der »tegner sig for at sørge for, at det frivillige arbejde i mindretallet er så fedt

Ida hjalp Kenneth Baun med at trylle. Først blev det til en masse tryllestave, senere blev en due tryllet frem. Foto: Trine Flammig

som muligt«.

- Jeg er ansvarlig for frivilligt arbejde i SdU, men jeg er ikke sikker på, jeg ved mere om det, end I gør, sagde Hinnerk Petersen.

Men han har lært en ting eller to, sagde han, for eksempel at glæden er en kæmpe motivationsfaktor, når det kommer til frivilligt arbejde.

- Glæden ved at opleve noget, glæden ved at føle sig kompetent, glæden ved at have overstået noget svært kan motivere os til at gøre noget, sagde områdelederen blandt andet.

Masser af kage, aktiviteter og tryllekunstneren Kenneth Baun begejstrede børnene, og da den sidste sang var sunget, var man kun minutter fra, at pølserne på grillen var klar.

Derefter kunne årsmødet

Jørne på fem, Ture på otte og mor Hannah Ravens fulgte opmærksomt med i Kenneth Bauns tryllerier. Foto: Trine Flammig

ebbe ud med lidt at spise, en snak, masser af hygge – og måske en vindtæt jakke hen mod aften.

Glæden ved at opleve noget, glæden ved at føle sig kompetent, glæden ved at have overstået noget svært kan motivere os til at gøre noget.

Hinnerk Petersen, områdeleder hos SdU

THOMSEN-SPÄNE
Ihr Partner für Holzfaserstoffe

HOLZ BRENNSTOFFE
KAMINHOLZ
In Einwegboxen 1,8-2 RM, ofenfertig

PELLETS
Brikett, Hackschnitzel, Einstreuspäne
Palettenware oder lose eingelassen

Besuche unseren ONLINE-SHOP > Schnelle & flexible LIEFERUNG > Attraktive ANGEBOTE > thomsen-pellets.de

GULV- & GARDINBUSSEN

Ring og få en aftale med Claus
HUSK
vores Gardinbus kommer overalt

Sisseck boligudstyr ApS
Nørregade 37-39 - 6330 Padborg Tlf. 74 67 19 54
Gardiner Tæpper Trægulve Fliser

Fang fem fisk og vind en præmie: Det var opgaven ved fiskebassinet, og alle fik lidt hjælp, så de klarede den. Foto: Jade Wittenkamp

RESÜMEE

Zum ersten Mal war das Årsmøde in Büdelsdorf eine offizielle Veranstaltung mit Redebeiträgen. Die Teilnehmerzahl war etwas geringer als im vergangenen Jahr, die örtliche SSF-Vorsitzende Cecilia Persson Sørensen war dennoch zufrieden mit der Beteiligung, und auch die Aktivitäten für die Kinder waren in vollem Gange. Vom Angeln über die Suche nach Goldmünzen bis hin zu Wurfspielen war alles organisiert worden. Sowohl erfahrene als auch neue Gäste waren beim Årsmøde dabei.

Der var plads til både nye og rutinerede til børnearsmøde i Bydelstorp

Selvom der ikke var lige så mange deltagere som ved sidste årsmøde, fik de fremmødte det meste ud af det. Især for børn var der arrangeret masser af sjov og hygge.

BØRNEFEST
Jade Wittenkamp
jw@fla.de

Bydelstorp. Mens de voksne i nabolikdistriktet SSF Rendsborg by havde klappet deres årsmøde af fredag aften i Ejderhuset, så var det børnenes tur lørdag, da SSF Bydelstorp holdt årsmøde ved Rendsborg Bydelstorp Børnehaven og Børne- og Ungdomshus.

Der var alt, hvad hjertet kunne begære for dem i børnestørrelse. »Fire på stribe« stod klar ved siden af et lille fiskebassin. I sandkassen søgte børn efter guldmønter, og op mod skuret var der en slikkepind på højkant, hvis

“

»Plejer« er det værste, man kan sige. Foreningslivet er bundet op på mange traditioner, men det må ikke blive en klods om benet.

Claus Jørn Jensen, Grænseforeningen

man ramte en ballon med en darpil.

I et varmt telt midt på græsplænen, i ly for blæsten, blev de bare sommerarme pyntet med glittertatoeringer.

- Der er alligevel godt fremmøde, selvom der var flere sidste år. Jeg havde ikke for-

ventet så mange, så det er dejligt, sagde mødeleder og leder af Rendsborgs Bydelstorp Børnehaven, Cecilia Persson Sørensen.

Nye og gamle ansigter

For første gang var sammenkomsten ved børnehaven og

børne- og ungdomshuset et officielt årsmøde med taler og orkestermusik.

For Andre Naruschewitsch var årsmødet også en anden slags første. Han var med sine to døtre til årsmøde for første gang. Den yngste Lilli går i børnehaven, den ældste Alina går i tysk skole.

- Den yngstes mormor fortalte om det danske system, og vi havde hørt godt om det, sagde Andre Naruschewitsch om tilvalget af det danske mindretal.

Han tænkte ikke så meget over, at årsmøderne er en fejring af det danske mindretal, men så det i stedet som en sommerfest.

Omvendt var det for Nicole Cetin, som har været til årsmøder »1000 gange«. Hun er opvokset i det danske mindretal, og derfor er der aldrig tvivl om, at hun skal med til årsmøde.

- Det er en selvfølge, at man kommer til årsmøde, og det hører sig til, når man er i det danske mindretal, sagde hun.

»Plejer« er det værste

Som hovedtaler tog Claus Jørn Jensen fra Grænseforeningen sin sidste tur i manegen, da han stopper som konsulent. Alligevel gav han sit besyv med om årsmødemottoet, for han har selv arbejdet med frivillige i 35 år.

- »Plejer« er det værste, man kan sige. Foreningslivet er bundet op på mange traditioner, men det må ikke blive en klods om benet. De næste generationer skal inddrages,

så de får lyst til frivilligt arbejde, sagde Claus Jørn Jensen, der måtte holde korte pauser for at blade i talepapirerne, så de ikke blev taget med af blæsten.

En af dem fra næste generation er Lisa Stammer, som snart bliver student fra A.P. Møller Skolen. Det drejede

hendes ungdomstale sig om, og hun fortolkede årsmødemottoet lidt anderledes.

- Det var mor og far, som satte 3-årige mig i det danske system. Det var ikke helt frivilligt, men over årene er det valg, som mor og far tog, blevet til mit valg, sagde Lisa Stammer.

Et slag fire på stribe i stor udgave kunne man også få sig. Foto: Jade Wittenkamp

Andre, Alina og Lilli på en hest på legepladsen. Det er Lilli (forrest), som går i dansk børnehaven i Bydelstorp. Foto: Jade Wittenkamp

Claus Jørn Jensen fra Grænseforeningen er til sit sidste årsmøde for Grænseforeningen, men han kommer helt sikkert tilbage, da han bor på egnen. Foto: Jade Wittenkamp

Balance i livet: Johanna og Arwen er vilde med ridning og spejderliv

Stemningen var god under årsmødet på Jernved Danske Skole, som bød på vild dans, tryllekunst, musik og personlige taler.

FEST

Marc Reese
mr@fla.de

Dänischenhagen. – Jeg tror, ridning er det, der skaber balance i mit liv og hjælper mig med at falde til ro. Det er en vigtig del af mit liv og noget, som udgør mig. Det er, som emnet allerede siger, noget jeg ikke kan lade være med.

Det sagde 17-årige Johanna Kühl til de omkring 150 fremmødte på årsmødet fredag ved Jernved Danske Skole, hvor hun med skolekammerat på A.P. Møller Skolen, jævnaldrende Arwen Jehle, stod klar som ungdomstaler. Arwen har det på samme måde med spejderlivet.

- Spejderlivet er en fast del af mig, mit liv og min identitet, lige som det danske mindretal er en fast del af min identitet, mit liv og mig selv. Det er det, jeg elsker at lave i min fritid, og noget jeg gør frivilligt, fordi jeg bare ikke kan lade være. At være spejderleder er det bedste frivillige job, jeg kunne tænke mig, sagde Arwen Jehle, som allerede har gået på Ejderskolen sammen med Johanna.

Johanna og Arwen kom også kort ind på, at de er del af elevambassadør-projektet, fordi de finder det vigtigt at gøre opmærksomme på mindretallet.

Sidder med åben mund

- Hver gang vi er på tur med elevambassadørene og holder oplæg foran nogle elever eller lignende, sidder de altid med åben mund, fordi de er så fascineret af, at der findes nogen som os. Især dem helt oppe i Norden eller for eksempel dem i København. Jo tættere de bor på grænsen, jo mere klart er det jo for dem, at vi findes, siger Arwen og Johanna, som finder det superinteressant at møde personer, »som føler det samme som os«.

Årsmødet fredag aften i fantastisk solskinsvejr i Dänischenhagen begyndte meget stemningsfuldt. De første tre kvarter bød på vild dans og musik, hvor børnehavebørnene samt skolens elev- og voksenkor gav den hele armen.

Gunnar Hattesen, næstformand for Slesvig-Ligaen, roste i sin tale »al den tid, alle de kræfter i det danske arbejde så langt mod syd«. Han påpegede, at man som frivillig gør en forskel. Ann-Katrin Pflug, næstformand i SSF distriktet Pris/Klaustorp, forklarede i sin første tale på dansk, hvordan familien kom ind i det danske mindretal.

Glade for mange ældre børn Efterfølgende blev der hygget med mad, drikke, underholdning af Cirkus Fyr og Flamme og duoen Frehr og Nissen, og enkelte fandt en fodbold

Arwen Jehle (t.v.) og Johanna Kühl holdt en spændende og meget personlig ungdomstale sammen. Foto: Marc Reese

Børnehavebørn og skolens elevkor sørgede for underholdning på Jernved Danske Skole. Foto: Marc Reese

“

Spejderlivet er en fast del af mig, mit liv og min identitet, lige som det danske mindretal er en fast del af min identitet, mit liv og mig selv.

Johanna Kühl, ungdomstaler

frem.

- Vi er desværre ikke så mange som inden corona, hvor vi typisk var mellem 200 og 250 til årsmøde. Men vejret er fint, og jeg er specielt glad for at se så mange af de

Duo »Frehr og Nissen« var i godt humør fredag aften i Dänischenhagen. Foto: Marc Reese

ældre børn, sagde formand i mange år, Pia Renkwitz. SSF Pris/Klaustorp igennem

RESÜMEE

In Dänischenhagen wurde viel geboten

Beim Årsmøde mit rund 150 Teilnehmern an der Jernved Danske Skole in Dänischenhagen wurde viel geboten. Neben Tanz, Musik, Zauberkunst und reichlich Verkostung gab es sehr persönliche Reden. Johanna Kühl und Arwen Jehle, beide 17 Jahre jung und von der A.P. Møller Skolen in Schleswig, berichteten von ihren großen Freizeitleidenschaften. Johanna reitet für ihr Leben gern, weil es für einen guten Ausgleich in ihrem Leben sorgt, Arwen ist mit Leib und Seele Pfadfinderin. Zudem sind beide begeisterte Schüler-Botschafterinnen – für die Minderheit.

Gewerbepark 16
24983 Handewitt
Tel. 04608-9710167
Fax 04608-9710168

Malerfachbetrieb

Inhaber: Jörg Jensen, Malermeister

info@maler-jensen.de
www.maler-jensen.de

Duschtüren
Spiegel
Isolierverglasung
Insektenschutzgitter

GlasFRANZEN

Kauslundhof 10
24943 Flensburg

Telefon: (04 61) 6 18 63
Telefax: (04 61) 6 17 64

Det danske mindretal i Risby skulle nødig udvikle sig til en seniorklub, så da Janina Klawitter tilbød balletundervisning i regi af Risby UF, så var det bare om at komme i gang. Otte dygtige piger modtog flere bragende bifald fredag aften. Foto: Jan Kjeldtoft

RESÜMEE

80 Personen nahmen dieses Jahr am Ärsmøde in Rieseby teil. Obwohl die dänische Schule dort vor einigen Jahren geschlossen wurde, lebt die dänische Minderheit dort weiter und für Unterhaltung musste nicht einmal jemand von außen eingeladen werden. Die eigene Ballettgruppe trat auf und sorgte auch dafür, dass das Jahresfest gut besucht war.

Klar, pirat, start: Balletbørn fik bragende bifald

Risby har noget, ikke ret mange andre flækker på 2500 indbyggere kan prale af: Sit eget børne-balletkorps.

UNDERHOLDNING

Jan Kjeldtoft
jk@fla.de

Risby. Floder, åer, og bække skærer sig pittoresk gennem landskabet. Store blå søer og grønne, grønne skove giver yderligere nuancer til den rene og uforfalskede idyl, og hvis der var engelske nummerplader på biler og dro-scher, ville man jo tro, man var landet i afsnit 113 af Barnaby – som man stadig ikke kan huske slutningen på, fordi man er faldet i søvn hver gang siden 2002 ...

Men det er skam Risby, og mens man står og beundrer lækkerierne inde hos Fleischerei Holst lige over for lovens lange arm på det modsatte fortovej, brydes den idylliske stilhed pludselig af et voldsomt hornorkester, der kommer buldrende ud mellem to hække nede bagved den lokale Sparkasse.

Schleswiger Spielmannszug har ikke »The Sound of Silence« på programmet.

En hærskaar af sørovere og pirater indgår i optoget, der tager en pæn runde i byen, inden det rammer Risby Danske – og nu nedlagte Skole – oppe på Greens Weg 4, hvor den gamle skoleinspektør og lærer gennem 41 år byder velkommen til omkring 100 mennesker. En tredobling i

Så er der afgang nede bag sparekassen i byen. Foto: Jan Kjeldtoft

forhold til i fjor.

Det er sveddrøppende varmt i Risby, hvor Niels-Jørgen Hansen – den gamle inspektør billedligt talt iført SSF-formandskasketten model Svansø – byder forsamlingen velkommen og stille jubler over, at der i år skulle dækkes til 80.

- Og så er der jo nogle stykker udenfor, konstaterer han, der et halvt år efter, han gik på pension, måtte se skolen lukke.

- Det gjorde ondt, men til

gængæld er det sjovt at have sin daglige gang her nu, hvor skolen er blevet til et kulturhus i byen, siger han.

- Vi skal jo passe på, vi ikke bliver en seniorforening, siger han og giver – man kan nok ikke sige ordet – til Risby UF's balletkorps, der har haft visse udfordringer: Instruktøren er kun lige akkurat nået frem til årsmødet efter en logistisk udfordrende flyforsinkel-se.

Det er der ikke mange flækker på 2500 indbyggere,

der kan prale af, men Janina Klawitter har i en halv snes år instrueret dem, der har lyst, og otte dygtige, spændte og nervøse piger giver den max gas på parketgulvet og behøver slet ikke have kilder i maven: Begejstringen er endeløs, og bifaldet brager løs, så det knager i gymnastiksalens ribber.

- Det betyder rigtig meget, at man som forening og dansk mindretal kan trække på sine egne og ikke skal hente underholdningen i

Niels-Jørgen Hansen sidder til venstre ved det røde bord med hænderne i skødet. Det gjorde han ikke i de 41 år, han var lærer på den danske skole. Her nyder han balletbørnernes optræden. Foto: Jan Kjeldtoft

“

Det betyder rigtig meget, at man som forening og dansk mindretal kan trække på sine egne og ikke skal hente underholdningen i Danmark.

Niels-Jørgen Hansen, SSF-formand i Svansø

Danmark. Det er jo en gave at få, det her er meget bedre og er også med til at trække folk til, siger den 65-årige pædagog om underholdningen, der jo i den grad matcher årets motto om frivillighed. Så skolens lukning slog ik-

ke den lille by ihjel.

- Nej, vi har to læger, banegård, apotek, sparekasse, femstjernet slagter og en topmoderne Edeka, siger Niels-Jørgen Hansen.

Der er ikke så meget at klage over.

Anke Spoorendonk ser optimistisk på fremtiden

Rüdiger Schulze glædede sig meget over, at den tidligere minister var kommet til det lille forsamlingshus i Kiel for at tale om frivillighed.

ÅRSMØDE

Andrea Müller-Kudelka
amk@fla.de

Holtenå. Hvis man aldrig før har besøgt Forsamlingshuset i Holtenå, kan man godt blive i tvivl, om man virkelig er kommet det rigtige sted hen. Det ligger midt mellem private parcelhuse i en blindgyde, som man først opdager efter at have kørt gennem mange små sidegader. Men det er præcis sådan, at det danske mindretal er en del af det tyske samfund uden at miste sit særpræg.

Formand Rüdiger Schulze var meget glad for, at Anke Spoorendonk, justitsminister i Slesvig-Holsten fra 2012 til 2017, kom til Westenhofstraße som hovedtaler på Årsmødet 2023.

- Der er solskin – vi siger Dänenwetter, sagde Rüdiger Schulze i sin velkomsttale.

Selv blev han først medlem af Sydslesvig-familien, da han var midt i 20'erne, men lige som mange af de tilstedeværende er han gennem årene blevet en uadskillelig del af fællesskabet. Og i dag er han som formand ganske officielt sponsor for udbredelsen af den danske livsstil i Tyskland.

Anke Spoorendonk er født i Busdorf, har studeret i København, undervist på Duborg-Skolen i Flensborg og repræsenteret SSW som politiker først i amtsrådet og siden i landdagen. Det lokale mindretal i Holtenå har hun kendt siden sin barndom, hvor hun kom i forsamlingshuset sammen med sin far, der arbejdede for Sønderjysk Arbejderforening (SAF).

I sin tale blandede hun bevist tyske og danske sætninger og ord – blandt andet for at forklare forskellen mellem »frivillighed« og »Ehrenamt«.

- Jeg vil ikke skjule, at jeg altid har haft det svært med ordet Ehrenamt.

Detaljeret og let forståeligt

Efter talerne blev der diskuteret livligt. Foto: Andrea Müller-Kudelka

belyste hun forskellen mellem den tyske socialstat, som sætter individet i centrum, og det danske velfærdssamfund, hvor alle er der for hinanden.

Wolfgang Salomo, der selv er økonomisk ekspert med international erfaring, var imponeret over analysen. Hans kone Mette underviser i øvrigt mindst halvdelen af de tilstedeværende gæster i dansk.

Gerd Neuner og Anita Lex lærte først sproget, da de meldte deres datter ind i en dansk skole. Af ren og skær overbevisning. Og sådan fortsætter de to med at være en del af mindretallet nu. Deres datter studerer nu i Berlin. Men hun vil gerne tilbage – og helst bo lige ved grænsen og kombinere det bedste fra dansk og tysk kultur.

Anke Spoorendonk formulerede sit håb for fremtiden for det danske mindretal og

I haven i Holtenå lyttede gæsterne til taler og musik og fik senere serveret aspargessuppe. Foto: Andrea Müller-Kudelka

Skoleforeningen på en tilsvarende måde, nemlig at den skal være helhedsorienteret.

- Der er nok at tage fat på, men den gode nyhed er, at der i mindretallet stadig er rigtig mange, der engagerer sig!

Underholdningen leverer

de FDF Gladsaxe Brass Band. Dirigent Carl Viggo Jespersen havde medbragt garvede musikere, som forsøgte at få publikum til at danse med sambarytmer. Og han præsenterede en ung trup, der sænkede gennemsnitsalderen i Holtenå med flere år.

RESUMÉE

Anke Spoorendonk blickte in Kiel optimistisch in die Zukunft. Als Hauptrednerin beim Årsmøde im Versammlungshaus von Holtenau beschäftigte sie sich mit dem Thema Ehrenamt in besonders analytischer Weise. Sie verglich den deutschen Sozialstaat mit dem dänischen Wohlfahrtsstaat. Das Publikum lauschte gebannt und danach wurde viel diskutiert.

Anke Spoorendonk og Rüdiger Schulze har kendt hinanden i 30 år. Foto: Andrea Müller-Kudelka

Der er nok at tage fat på, men den gode nyhed er, at der i mindretallet stadig er rigtig mange, der engagerer sig!

Anke Spoorendonk

Årsmøde i Holtenå. Foto: Andrea Müller-Kudelka

Formand Rüdiger Schulze bød gæsterne velkommen. Foto: Andrea Müller-Kudelka

Thomas Ove Jensen
Zahnarzt

Teamet ønsker et godt årsmøde

Duburger Str. 3
24939 Flensburg
Tel. 04 61-4 79 75
info@thomasovejensen.de

Die Praxis am Nordertor

SSWs landdagsmedlem Sybilla Nitsch brugte i sin tale en flødebolle som et billede på frivillighed. Foto: Sebastian Iwersen

Frivilligheden er som en flødebolle

Det var to nyvalgte politikere, SSWs landdagsmedlem Sybilla Nitsch og Socialdemokratiets folketingsmand fra Fyn, Kim Aas, der fredag aften satte ord på frivillighed og mindretal og bandt en sløjfe til både fortiden og fremtiden.

FRIVILLIGHED

Tilla Rebsdorf
red@fla.de

Bydelstorp. Fredag aften lå Ejderhuset i Brandtstraße badet i aftensolen, mens distriktets forkvinde og næstforkvinde, Sonja Sickelka og Merle Keil, stod i indgangen. Her hilste de på hver og en af de godt 40 gæster, der mødte op for at være med til årsmødefesten for de voksne i et af mindretallets sydlige distrikter.

- Vi er da lidt nervøse for, hvordan det kommer til at gå i aften. Heldigvis er vi meget spontane – måske fordi vi er så unge – men det er et rigtig godt distrikt, lød det fra de to, der stod i spidsen for deres årsmøde nummer to.

Og nervøse! Det havde de ikke behovet at være. Snakken ved bordene gik lystigt fra starten, og SSWs nyvalgte landdagskvinde, Sybilla Nitsch, der for øvrigt har trådt sine barnesko i distriktet ved kanalen, tog sig god tid til at hilse hjerteligt på sine vælgere.

- Det er en ære at stå her i dag. Jeg mindes min barndom, min skolegang og senere mit første job, som jeg fik her, sagde Sybilla Nitsch, der nu er hjemmehørende på vestkysten.

Nogle af gæsterne undrede sig måske over, at hun havde taget en bakke flødeboller med op på talerstolen, men der var en god grund. Sybilla Nitsch brugte flødebollen som et billede på frivillighed, på mindretallet, på at drage

Godt 40 gæster mødte op for at være med til årsmødefesten i Bydelstorp. Foto: Sebastian Iwersen

“

En flødebolle er en skrøbelig størrelse, der hurtigt knækker, hvis man ikke lige passer på. Der er mange varianter med forskellig smag, og så er der papkassen, der søger for holdbarhed og friskhed.

Sybilla Nitsch, landdagsmedlem for SSW

omsorg for hinanden og på dem, der er forskellig fra en selv.

- En flødebolle er en skrøbelig størrelse, der hurtigt knækker, hvis man ikke lige passer på. Der er mange varianter med forskellig smag, og så er der papkassen, der søger for holdbarhed og friskhed, sagde hun, og havde også gode tips til, hvad der skal til for at holde fast på de frivillige.

For uden de frivilliges indsats under de seneste tre

valg, hvor SSW bare voksede og voksede, var det næppe gået så godt, sagde hun. Men frivilligheden er sårbar, den skal plejes og passes og samtidig være åben for udviklingen.

Mindretal som forbillede

Efter middagen gik det socialdemokratiske folketingsmedlem Kim Aas på talerstolen og vedstod, at han følte sig lidt grøn, når det gjaldt mindretal og grænseland.

Socialdemokratiets folketingsmand fra Fyn, Kim Aas, sagde, at han følte sig lidt grøn, når det gjaldt mindretal og grænseland. Foto: Sebastian Iwersen

Som sit partis kirkeordfører havde han bedt om hjælp fra de højere magter, og det havde han tilsyneladende fået. Kim Aas talte især om behovet for bedre samarbejde over grænsen på uddannelsesområdet, og så fik krigen i Ukraine også et par ord med på vejen.

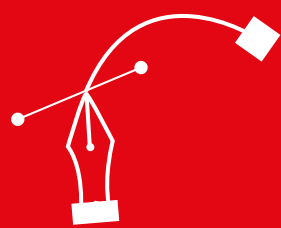
- Når freden endelig kommer i Ukraine og Rusland, håber jeg, at de blandt andet kigger mod grænselandet. Her har vi har lært at enes. I generationer har mindretal på begge sider af grænsen haft ret til at være dem, de ønsker at være, sagde han

RESÜMEE

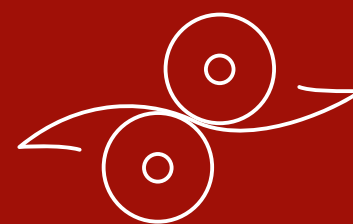
Ehrenamt und Minderheit

Zwei neu gewählte Politiker, die SSW-Landtagsabgeordnete Sybilla Nitsch und der sozialdemokratische Folketingsabgeordnete von Fünen Kim Aas, sprachen am Freitagabend beim Årsmøde im Ejderhuset in Büdelsdorf über Ehrenamt und Minderheit und spannten den Bogen von der Vergangenheit zur Zukunft.

blandt andet, og sluttede for engagement og sammenhold. med at rose mindretallet som et forbillede for demokratiet,

Layout

Tryk

Efterbehandling

- ✓ Annoncer
- ✓ Layout/Design
- ✓ Arktryk
- ✓ Digitaltryk
- ✓ Rotationstryk
- ✓ Storformattryk
- ✓ Prægning
- ✓ Perforering
- ✓ Stansning
- ✓ Varmstempling

FLENSBURG **A**VIS

Flensburg Avis AG
Wittenberger Weg 19 | 24941 Flensburg
Telefon: 0461 - 50 45 500 | druckerei@fla.de | www.fla-offset.de

VEJRET
I DAG

Flensborg

 20°
14°

 0,0 mm

 26 km/t (4 bft)
fra øst

Man.	Tir.	Ons.
		
22°	20°	22°

Slesvig

 21°
13°

 0,0 mm

 24 km/t (4 bft)
fra øst

Man.	Tir.	Ons.
		
23°	20°	22°

Husum

 23°
13°

 0,0 mm

 23 km/t (4 bft)
fra øst

Man.	Tir.	Ons.
		
23°	21°	23°

Tønder

 21°
13°

 0,0 mm

 27 km/t (4 bft)
fra øst

Man.	Tir.	Ons.
		
23°	20°	23°

 Op: 04:49
Ned: 21:58

 Op: 02:20
Ned: 13:49

Kilde:
OpenWeatherMap
openweathermap.org

Drage. Humøret fejlede in-
genting, da fanebærerne An-

na og Madeleine gik i spid-
sen for optøget, der indledte

årsmødet i Drage. Deltagerne
fik hilsener med på vejen af

flertalsbefolkningen. Foto:
Tim Riediger

Håndbold: Igen blev det en stor oplevelse for alle, da den traditionsrige dag »Tag der Youngster« blev afviklet i Campushalle – SGs hjemmebane. Også en opvisningskamp mellem Flensburg Akademie og DHK Flensburg blev afviklet. **Side 8**

DE DANSKE ÅRSMØDER I SYDSLESVIG · 9.-11.6.2023

KONSTITUERING

Bred aftale

Rendsborg. Amtsrådet i Rendsborg-Egernførde Amt har lavet en bred konstitueringsaftale. Det medfører blandt andet, at SSW får posten som tredje stedfortrædende amtspræsident – og dermed er med i præsidiet.

Side 10

FIELD'S

Field's-drama i retten

København. Tre dræbte, seks alvorligt kvæstede og mange med lettere kvæstelser. Retssagen mod en 23-årig psykisk syg mand, der sigtes for at stå bag skyderiet i indkøbscentret Field's i København i juli sidste år, begynder i dag. Der ventes at falde dom i sagen den 5. juli.

Side 11

KRIG

Modstands-bøger

Moskva. Russerne elsker at læse bøger, men siden krigen brød ud i Ukraine har læsevanerne ændret sig. Nu er bøger om totalitære regimer og krig er blevet voldsomt populære. Og det er ikke smigrende for styret.

Side 13

SSW: Kommunalvalg sikrer »solid« medlemsfremgang

Kommunalvalget har ført til en medlemsfremgang hos mindretallets parti SSW, der i år er højere end normalt, vurderer SSWs landssekretær Martin Lorenzen. Dog har flere også meldt sig ud af partiet.

ENGAGEMENT

Camilla Sørensen

cs@fla.de

Flensburg. Mindretallets parti SSW har siden årsskiftet fået 126 nye medlemmer. Tilgangen af nye medlemmer er højere end normalt på dette tidspunkt af året, konstaterer SSWs landssekretær, Martin Lorenzen.

I 2022 fik SSW frem til september 66 nye medlemmer, og både i 2021 og 2022 fik partiet knap hundrede nye medlemmer.

Martin Lorenzen kalder årets udvikling for en »solid medlemsfremgang«, som kommunalvalget ifølge ham spiller en rolle i.

»Det vidner om, at kommunalvalget ikke kun blev en stor valgsucces, men også har ført til rigtig mange nye og yngre SSW-medlemmer. Det er vi selvfølgelig rigtig glade for, da det viser, at vi er på rette vej både politisk

“

Det viser, at vi er på rette vej både politisk og medlemsmæssigt.

Martin Lorenzen, SSWs landssekretær

og medlemsmæssigt«, skriver han i en mail til Flensburg Avis.

Sådan fordeler de nye medlemmer sig

SSW's amt i Nordfrisland oplever den største tilgang. Amtet har i år fået 53 nye medlemmer.

37 personer har meldt sig ind i SSW Slesvig-Flensburg, mens Flensburg by har fået 20 nye medlemmer. SSW har i Rendsborg-Egernførde og i Kiel fået i alt 16 nye medlemmer i år.

Medlemstallet i det dansk-frisiske parti er gået tilbage siden 2018. Hovedforklaringen er partiets alderssammensætning, lyder det fra

partiet. Der dør flere ældre SSW-medlemmer, end der kommer nye unge til, skrev SSWs formand Christian Dirschauer i sin årsberetning forud for partiets landsmøde sidste år.

Selvom årets medlemsfremgang ligger over niveau, betyder det ikke, at SSWs samlede medlemstal er vokset betydeligt.

110 af SSWs medlemmer har nemlig i år meldt sig ud af partiet.

Ifølge Martin Lorenzen skyldes det dødsfald, og at flere medlemmer typisk melder sig ud efter kontingentbetaling i starten af året.

Det betyder, at SSW har en nettomedlemsfremgang på

RESÜMEE

Die Kommunalwahlen haben der SSW einen Mitgliederzuwachs beschert, der in diesem Jahr höher ist als sonst. Seit Anfang des Jahres hat die Partei 126 neue Mitglieder dazu gewonnen. Obwohl der diesjährige Mitgliederzuwachs überdurchschnittlich hoch ist, bedeutet dies nicht, dass die Gesamtmitgliederzahl des SSW signifikant gestiegen ist. 110 Mitglieder des SSW haben die Partei in diesem Jahr verlassen. Dies ist auf Todesfälle und die Tatsache zurückzuführen, dass in der Regel mehr Mitglieder austreten, nachdem sie ihre Mitgliedsbeiträge zu Beginn des Jahres bezahlt haben.

16 medlemmer og i alt lander på aktuelt at have 3138 medlemmer.

Kigger man på de øvrige partier, er CDUs medlemstal i Slesvig-Holsten i tilbagegang. Per første januar 2018 havde partiet 19.650 medlemmer, og i 2023 lå det tal på 17.475. Siden årsskiftet har CDU fået 395 nye medlemmer.

SPD havde i Slesvig-Holsten ved årets start omkring 15.100 medlemmer i Slesvig-

Holsten. Det er cirka 500 færre sammenlignet med medlemstallet på samme tid i 2022, oplyser partiets pressetalsmand Alexander Wagner.

De Grønne nyder i Slesvig-Holsten godt af en øget tilslutning.

Medlemstallet er vokset fra 2559 ved årsskiftet i 2018 til 5703 i 2023 (per første januar). Siden da er der kommet 82 medlemmer til.

Foto: Lars Salomonsen

Over 14.000 til årsmøderne

Flensburg. Søndag sluttede årsmødeweekenden med tre friluftsmøder i Slesvig, Tønning og Flensburg, og ifølge SSF deltog flere end 14.000 i de mange arrangementer. En af de faste deltagere er Ingeborg Grumser, der har

været fanebærer til optøget i Flensburg hele 26 gange.

Side 2, 3, 4, 5, 6 og 7

NATÜRLICH
Perfekte Augenoptik ist die Grundlage
GUT SEHEN

Brillenfassung mit Einsträrken-Kunststoffgläsern von Falcon®, angefertigt in Ihrer Sehstärke und Tönung

ALLES KOMPLETT Sonnenbrille in Ihrer Sehstärke nur € 98,-

Wir freuen uns auf ihren Besuch. Vi taler dansk.

DIE BRILLE
GmbH & Co. KG – Birte Meyer
Apenrader Strasse 2 • 24939 Flensburg
Tel: +49 (0)461 42119
info@die-brille-gmbh.de

To formænd for hvert sit parlament: Kristina Herbst (t.v.), landdagspræsident i Slesvig-Holsten, og Søren Gade, Folketingets formand, besøgte friluftsmødet i Flensborg. Gade talte for første gang som Folketingets formand på friluftsmødet. Foto: Lars Salomonsen

Folketingets formand: I fredstid skal man tale sig til rette

Som hovedtaler på friluftsmødet i Flensborg fortalte Søren Gade, at han ofte har brugt grænselandet som inspiration for udenlandske politikere.

FRILUFTSMØDE

Jade Wittenkamp
jw@fla.de

Flensborg. For omkring 3000 mere eller mindre opmærksomme deltagere på friluftsmødet i Flensborg talte hovedtaler Søren Gade, Folketingets formand, om, hvordan han i sin tid som politiker ofte har brugt grænselandet som inspiration, når politikere fra Balkan-området kom på besøg.

- Det gjorde jeg for at vise, hvordan man kan leve fredeligt med hinanden efter en blodig krig, at man kan leve i respekt for hinandens forskelligheder, og at der er et fredeligt samliv også efter blodige konflikter, sagde Søren Gade på talerstolen.

Det var altså svært igen i år at komme uden om, at den fandt sted i en krigstid.

- Vi lever i skygge af krigen i Ukraine. Krig er altid en tragedie med menneskelige ofre, mange tabte liv og lidelse. Lidelse som i historisk her i grænselandet kender alt for godt, sagde Søren Gade.

Selvom mindretallet har et vist kendskab til lidelse, så mente Folketingets formand, at det danske mindretal og grænselandet er forbillede for mange andre grænseregioner i dag, og at det er deres egen fortjeneste.

I fredstid skal man finde vej

- I disse år mindes vi dagligt om, hvad der sker, når mindretal ikke kan leve fredeligt sammen med flertalsbefolkningen. Det er i fredstid, man skal tale sig til rette og få beredt vejen for gode vaner, sagde Søren Gade.

Han understregede, at det danske mindretal har den fulde opbakning fra Folketinget, og at samarbejdet med de danske organisationer fortsætter, men mindretallet bør selv overveje sin udvikling.

- Et levende mindretal vil gøre sig tanker om, hvad det vil sige at være mindretal om 5,10 og 50 år. Jeg ved, at med jeres engagerede foreningsliv vil mindretallet fremover være stærkt og levende og udvikle sig med tiden, sagde Søren Gade.

Ud over Søren Gade var flere talere inviteret til at give et par ord med på vejen. En af dem var Flensborgs overborgmester, Fabian Geyer, som fik sig en førstegangsoplevelse.

Vært for første gang

Han var vært for arrangementet for første gang, og han gik også med i optøget for første gang. Tidligere »har han stået på fortovet« som mange andre nysgerrige borgere.

- Jeg føler mig ikke som en gæst, men som en del af det, og jeg har mødt mange bekendte her i dag, sagde Fabian Geyer.

Han har i sin første tid som overborgmester haft kontakt til mange mindretalsorganisationer for at høre om deres problemer og udfordringer.

- Mindretallet skaber merværdi, det præger samfundet og kommunen positivt. Det skal vi kæmpe for i de kommende år, sagde Fabian Geyer, inden den musikalske underholdning tog over i friluftsmødets sidste del i bragende solskin.

Fire unge ude til fedt og spændende friluftsmøde – helt frivilligt

Duborg-elever havde bare styr på friluftsmødet: Valerie, Lisa, Jette og Kristine mestrede opgaven som mødeledere.

Heartbeat fangede publikum på friluftsmødet i Flensborg. Foto: Lars Salomonsen

FRILUFTSMØDE

Marc Reese
mr@fla.de

Flensborg. – Det er spændende og fedt. Så dejligt, at det endelig er begyndt. Og det er jo det danske mindretal – vi

kender hinanden.

Valerie Pfeifer sad på trænerbænken på den menneskefyldte DGF-plads for at få lidt skygge på en på alle måder solfyldt søndag. Her havde den 19-årige Duborg-elev den spændende opgave sammen med skolekammeraterne på Duborg-Skolen, Lisa Warrgreen, 17 år, Kristine Kruse, 20 år, og Jette Meyer, 19 år, at være mødeledere under det store friluftsmøde i Flensborg.

raterne på Duborg-Skolen, Lisa Warrgreen, 17 år, Kristine Kruse, 20 år, og Jette Meyer, 19 år, at være mødeledere under det store friluftsmøde i Flensborg.

Deltog spændt i optøget

Dagen med så mange mennesker begyndte for alvor, da kvartetten kl. 13.20 langsomt var ved at gøre klar til optøget fra Nørretorv. Her var Valerie, Lisa, Kristine og Jette meget spændt.

De fortæller avisens udsendte, at de blev spurgt af rektor Heino Aggedam, om de kunne tænke sig at være mødeledere under friluftsmødet. Valerie påpegede, at hun havde sagt ja »for at vise, at vi er engageret«. Ligeledes var det vigtigt for dem at vise, at de unge gider og netop ikke tager alt for givet.

Smilende og veloplagt

Igen og igen havde de unge deres sedler og programmet fremme. For programmet var langt, og der var en lille ændring, som rykkede skolebørnernes og Heartbeats optræden foran Kristine Kruses tale. Det nævnte de lige over for hinanden, men intet problem. Smilende og veloplagt gik de med i den forreste del af optøget op ad Toosbüygade, forbi Borgplads, hvor »pingerne« stødte til, og gen-

De rød-hvide flag prægede traditionen tro årsmødeoptøget fra Nørretorv til DGF-pladsen. Foto: Lars Salomonsen

Flensborgs overborgmester Fabian Geyer var for første gang i officiel funktion med på friluftsmødet. Foto: Lars Salomonsen

Fire fremragede unge mødeledere fra Duborg-Skolen: Valerie Pfeifer, Lisa Werngreen, Jette Meyer og Kristine Kruse (fra venstre) havde bare styr på tingene. Foto: Lars Salomonsen

“

I disse år mindes vi dagligt om, hvad der sker, når mindretal ikke kan leve fredeligt sammen med flertalsbefolkningen.

Søren Gade, Folketingets formand

Flere af de officielle gæster gik med i halvdelen af optoget, de steg på ved Borgplads og gik med til DGF-pladsen. Foto: Lars Salomonsen

nem Skovgade til den forberedte DGF-fodboldbane.

Klokken 14.23 gik de fire på talerstolen for første gang, hvor Valerie hilste deltagerne velkommen, og de fire helt kort præsenterede sig for publikum. Herefter præsenterede de programpunkterne to og to på skift. Kristine og Lisa eksempelvis læste SSFs hilsener til kongehuset samt svaret.

Opbakning

- Det skal nok blive rigtig godt. Folk virker meget opbyggende, sagde en glad Kristine Kruse midtvejs i friluftsmødet.

Kvartetten, som kommer fra Duborg-Skolens 13. og 12. årgang, havde en længere pause, da Heartbeat gav den hele armen sammen med skolebørnene. Hundrevis af årsmøde-deltagerne samlede sig foran scenen for at opleve koncerten. De fire mødelede-

re tog selv fat og hjalp bagefter med til at få udstyret ned fra scenen, inden det gik videre.

Det blev også Kristine Kruses tur. Hun holdt samme tale, som hun holdt til årsmøde-arrangementet i Store Vifredag (se årsmødeavisen side 17, red.).

- For tre år siden flyttede jeg til Flensborg, og jeg er taknemmelig for alt det, jeg har fået lov til at blive en del af. Alle de mennesker, jeg har mødt. Frivilligheden har givet mig en gave, for den gav mig lov til at finde et stykke af mig selv her i Sydslesvig, sagde Kristine Kruse, der opfordrede alle til at bidrage til, at Sydslesvig også i fremtiden er mangfoldig, idérig og levende.

Lisa Werngreen, Jette Meyer, Valerie Pfeifer og Kristine Kruse havde suget rigeligt til sig under årsmødesøndagen og fået en masse med

hjem.

- Det er en fed oplevelse. Så dejligt at se specielt de unge børn, sagde Jette Meyer.

Ved siden af mange taler og information ved boderne rundt omkring bød friluftsmødet igen på en masse underholdning. Ud over koncerten med Heartbeat var der blandt andet optrædere med Related og D-Band samt FDF-orkestermusik.

Det fungerede bare, ikke mindst takket være Lisa, Jette, Kristine og Valeries frivillige indsats.

Nogle lyttede, andre legede. Pladsen var fuld til friluftsmødet i Flensborg. Foto: Lars Salomonsen

RESÜMEE

Vorbildfunktion – erst recht in Kriegszeiten

Søren Gade, der Præsident des dänischen Parlaments, war Hauptredner beim Årsmøde unter freiem Himmel. In seiner Rede ging es um die Vorbildfunktion der dänischen Minderheit, insbesondere angesichts des Krieges in der Ukraine. Er hat die Grenzregion oft zusammen mit ausländischen Politikern besucht, um die Region als gutes Beispiel für ein friedliches Zusammenleben zwischen Minderheit und Mehrheit zu präsentieren. Es sprach auch der Flensburger Oberbürgermeister Fabian Geyer, der das »Friluftsmøde« zum ersten Mal als Teilnehmer erlebte.

Als Versammlungsleiterinnen bewährten sich vier Schülerinnen der Duborg-Skolen, die alles im Griff hatten und glänzend durch das Programm führten.

Tønning slår fast: Uden frivillighed, ingen arrangementer

Der er nogen, der skal gøre et stykke arbejde, så man som denne søndag i Tønning kan tage godt imod og sørge for flere hundrede årsmødegæster. Det er som regel en masse frivillige.

FRILUFTSMØDE

Camilla Sørensen

cs@fla.de

Trine Flamming

tf@fla.de

Tønning. Lagkager med flødeskum, marmorkage, hindbærsmutter, kager med chokolade og jordbær. Kagerne står tæt side om side på et bord i Uffe-Skolens skygge, kort før årets friluftsmøde på vestkysten, denne gang i Tønning, åbnes.

Astrid Zimmermann, Beate Martensen, Melanie Büttner og Kerstin Meinert knokler i kagebuden, hvor nye kunder

konstant kommer til og kigger længselsfuldt på det farverige udvalg.

Spørger man dem, er det en selvfølge at give en hånd med ved arrangementer.

- Vi ønsker, at det bliver en god fest, siger Astrid Zimmermann, der også nyder det fællesskab, som opstår om opgaverne.

- Man føler sig godt tilpas her, siger hun.

Kagerne har forældre fra Uffe-Skolen bagt, og de har været flittige. Så snart der er en ledig plads på bordet, bliver den næste bradepande eller lagkage båret ud.

Frivillighed er afgørende

for, at friluftsmødet i Tønning kan komme op at stå.

- Uden de frivillige ville det ikke fungere. Uden forældrenes hjælp kunne vi for eksempel ikke klare kagesalget, siger Nadine Baumann-Petersen, der er formand for Sydslesvigsk Forenings Amt Sydvest.

- Nogen spurgte

Der er forud for årsmødet holdt fællesmøder og planlægningsmøder, og dér har man fundet ud af at uddelegere nogle af de opgaver, der gerne skal løses på årsmødepladsen.

For eksempel er SSF-formand i Bredsted, Jeanette Huy, denne søndag udstillet til at tage sig af VIP-gæsterne.

- Nogen spurgte mig, svarer hun på spørgsmålet om, hvorfor hun påtog sig opgaven.

Og med et smil konstaterer hun, at:

- Så får jeg i hvert fald kaffe og kage.

Det skal hun også sørge for, gæsterne får, når hun har vist dem på plads, og så er der også taget godt hånd om dem.

Travlhed i kagebuden

Ude i solen på pladsen er mødeleder Henry Bohm i gang med at indlede mødet på sce-

nen.

- Venter de på os, spørger en mand i FDF-uniform, mens han stresset løber forbi de fire kvinder i kagebuden med et dannebrogslag i hånden.

Inden længe går FDF-orkesteret i gang, og flaget hejses.

Det har hverken Astrid, Beate, Melanie eller Kerstin tid til at registrere. Den ene kage efter den anden bliver langet over bordet under den røde pavillon.

Ovre i solen står andre af dem, man i planlægningen havde fundet på at spørge om hjælp, nemlig en masse af IF Tønnings medlemmer, der griller og sælger pølser og langer kolde drikke over disken.

- De er vores naboer her, så det var nærliggende at spørge dem. Vi er fælles om det her – og vi får jo også lov til at låne deres plads, siger Andrea Holste, der er næstformand i amtsstyrelsen i SSF Sydvest, og nikker over mod den store grill, der umiskendeligt tilhører IF Tønning.

To-timers pølsevagt

Her er Torge Beck, Justin Schubje og Robin Witt i gang med den første to-timers tårn, som man med et blik på søndagens vejrmeldinger

nok kan regne ud er en hed tårn.

- Vi blev spurgt, om vi ville hjælpe til. Og når der sker noget på vores plads, må man springe til, så selvfølgelig, siger de tre svedende pølsevendere, der også glæder sig over, at deres indsats er med til at skæppe i klubkassen.

Efter den første omgang pølser er grillet med succes, har de tre tid til selv at få lidt at spise, mens de kan kaste et blik ud over pladsen, hvor elever fra Uffe-Skolen optræder. Og om kun en time bytter de med dem inde i den skyggefulde ølvogn.

Mens FDF Gladsaxe Brass Band spiller op, og nogle af

eleverne synger med dagens koncertnavn, Seebach Jam, er der god mulighed for at forsyne sig med vådt og tørt – for eksempel gå på opdagelse i den forældreproducerede kagebuffet.

- Man kunne også hyre et professionelt cateringfirma, men så vil kagerne blive dyrere, og hverken børnehaven eller skole ville få nogen penge. Uden frivillighed, ingen arrangementer, fastslår Kerstin Meinert.

Omkring hundrede personer gik med i optoget fra Skipperhuset til årsmødepladsen ved Uffe-Skolen i Tønning. Foto: Sven Geissler

Hørt fra talerstolen

Fire talere entrede talerstolen ved friluftsmødet i Tønning

Henrik Frandsen,
folketingsmedlem
for Moderaterne
og medlem af
Sydslesvigudvalget

Den 12. maj var en god dag for os, der bor i grænselandet. Her trådte en ny udgave af den forhadte grænsekontrol i kraft. Personligt har jeg altid været fortalende for åbne grænser, og for mig har grænsekontrollen ved den dansk-tyske grænse været en torn i øjet.

Heldigvis er den nye grænsekontrol en lempelse i forhold til det vi har kendt tidligere. Kontroltrykket på selve grænsen halveres, og der skrues til gengæld op for brugen af ny teknologi, lige som den politimæssige indsats i baglandet justeres. Det er et kæmpestort skridt i den rigtige retning, som efter min bedste overbevisning vil øge fremkommeligheden hen over grænsen ganske betydeligt. Men vi er ikke i mål endnu.

Vi har en trepartiregering i Danmark, som ser forskelligt på grænsekontrollen. Den nye grænsekontrol er et godt eksempel på de kompromisser, som nogle gange er nødvendige – som sagt et skridt i den rigtige retning.

Horst-Werner Knüppel,
formand for
Slesvig-Ligaen

Der er brug for mange ekstra hænder alle steder, der er brug for folk, der brænder for en sag (...) Det frivillige arbejde er vigtigere, end vi ved første øjekast skulle tro.

At være frivillig betyder, at man bliver en del af et fællesskab. Et fællesskab, hvor der sættes nye mål. Man er del af et fællesskab, hvor engagementet er det bærende element, der skaber et levende, livskraftigt og livsbekræftende miljø. I samværet med andre udvikles nye personlige kompetencer, ens meninger og holdninger udfordres og prøves, og derved styrkes selvbevidstheden. I det frivillige arbejde lærer man nye mennesker at kende og respektere forskelligheder (...) Vi opdager, hvor nødvendigt hvert eneste menneske er, når opgaver skal løses. At være frivillig betyder at indgå i noget betydningsfuldt arbejde, hvor tiden bruges på noget meningsfyldt og større!

Du kan gøre noget for dig selv ved at gøre noget for andre! I dialogen kan der ske mirakler – prøv det.

I fællesskabet og som del af det frivillige arbejde lever du og mindretallet.

Anders Kring,
direktør for
Sydslesvigs danske
Ungdomsforeninger

Det er afgørende, at vi har frivillige, der har lyst til at træde til for at gøre en forskel. Frivillige – ikke ansatte. Du kan være ansat i mindretallet, køre hjem efter endt arbejde og være fløj-tende ligeglads med, hvad der ellers rører sig i mindretallet. Dermed er du en ren arbejdstager – en serviceyder. Dette kan mindretallet ikke overleve på. Uden frivillige intet mindretal. Så man kunne sige, at hvis du vil gøre dit levebrød og dermed dig selv en tjeneste, så engager dig også som frivillig.

Lidt kækt vil jeg sige, at hvis du har et job i mindretallet, så gør det ikke noget, hvis du skulle have en dårlig samvittighed, hvis du ikke engagerer dig som frivillig. Rent arbejdsretligt kan det selvsagt ikke kræves, men ud fra en moralsk tanke synes jeg, det måtte være en selvfølge. Og så er det lige meget, hvad og hvor og i hvilket omfang du engagerer dig. Hvis enhver i mindretallet bare ville være frivillig ét sted, så ville frivilligheden og dermed mindretallet florere endnu mere, end det gør i dag.

Lilli Marie Rachenpöhler,
amtsrådsmedlem
og formand
for SSW-U i
Nordfrisland

Jeg er dybt imponeret over jeres frivillighed og jeres indsats for mindretallet her i Tønning og hele Nordfrisland. Det er nok også derfor, lige præcis dette års årsmødemotto giver så meget genklang. Af de mange forskellige mottoer de sidste år er det min personlige favorit.

Spørger I mig, hører der langt mere til det at være frivillig end »egen fri vilje«. At gøre en indsats for noget frivilligt betyder også, at man deler holdninger, at man står sammen, følger fælles mål og det vigtigste: At man er klar til at tage ansvar.

Når jeg ser mig omkring her i dag, kan jeg se en masse frivillige. Det begynder med folk, der bager kage, laver kaffe eller står i køkkenet. Frivillige, der hjælper med opbygning, oprydning og alt andet, der kommer til, når man har sådan et arrangement. Jer frivillige, der har fået dette årsmøde op og køre.

Jeg valgte mindretallet. Frivilligt! Og nu går jeg op i mit frivillige arbejde i SSW og SSW-ungdom. Det er ikke kun politikken, jeg brænder for – det er mindretallet.

IF Tønning's Justin Schubje, Torge Beck og Robin Witt har fået den første varme tjans ved pølsegrillen. Foto: Sven Geissler

Børn fra Uffe-Skolen gav et nummer sammen med Seebach Jam. Foto: Sven Geissler

Kageholdet i aktion på årsmødepladsen. Fra venstre er det Kerstin Meinert, Beate Martensen og Melanie Büttner. Foto: Sven Geissler

Årsmødepladsen bag Uffe-Skolen i Tønning var badet i solskin, frivillighed og fællesskab. Sven Geissler

RESÜMEE

Es gibt Leute, die eine Arbeit erledigen müssen, um wie diesen Sonntag in Tønning Hunderte von Årsmødegæsten gut zu empfangen und für sie zu sorgen. In der Regel handelt es sich um viele Ehrenamtliche. Ehrenamt ist entscheidend dafür, dass das große Årsmøde in Tønning stattfinden kann, betont Nadine Baumann-Petersen, Vorsitzende des Amtes Südwest des dänischen Kulturvereins (SSF). Sie waren an diesem Sonntag auch zahlreich beim Treffen anwesend. In der Kuchenbude arbeiteten Freiwillige hart, um den Kuchen über den Tresen zu reichen, und hinter dem Grill standen Freiwillige vom IF Tønning, um Würstchen für die vielen Gäste zu machen.

Man kunne også hyre et professionelt cateringfirma, men så vil kagerne blive dyrere og hverken børnehaver eller skole ville få nogen penge. Uden frivillighed, ingen arrangementer.

Kerstin Meinert

EIN GUTES NETZ FÜR DICH

Wir arbeiten jeden Tag daran, das Netz für Dich noch besser zu machen. Und freuen uns sehr, dass es dafür jetzt die Auszeichnung als Testsieger im neuen Chip-Test gab.*

Together we can

* Testsieger „Gesamtwertung national“ im CHIP-Test „Internet-Anbieter“ (Mai 2023). 4 Anbieter im Vergleich. Berechnung und Auswertung auf Basis von eigenen Messungen von CHIP sowie auf Basis von im Zeitraum April 2022 bis April 2023 durch Internet-Nutzer:innen vorgenommene Speedtests der Up- und Downloads über speedtest.chip.de unter Auswahl von Tarifen der Vodafone-Gesellschaften unter Angabe der Download-Geschwindigkeit.

Danmarks kulturminister Jakob Engel-Schmidt var med til flaghejsningen i Slesvig. Foto: Tim Riediger

RESÜMEE

»Zum Glück ist die herzliche Verbindung zwischen Dänemark und Südschleswig noch intakt, und das Herz hat mehrere Kammern, so dass sowohl für die dänische als auch für die deutsche Kultur Platz ist«, sagte der Hauptredner des Årsmødet am Sonntag in Schleswig, der dänische Kulturminister Jakob Engel-Schmidt (Moderaterne). Die beiden Jugendrednerinnen Arwen Jehle und Johanne Köhl, beide 11. Jahrgang der A.P. Møller Skolen, sprachen über das Motto des Årsmødet »Ehrenamt - weil ich es nicht sein lassen kann«, und für Arwen dreht sich dabei alles um die Pfadfinder. »Das Pfadfinder-Leben ist ein fester Bestandteil meiner Identität und meines Lebens, genauso wie die dänische Minderheit ein fester Bestandteil meiner Identität, meines Lebens und von mir selbst ist«, sagte sie.

Danmarks kulturminister: I er alle med til at gøre Danmark større

Hjertebåndet mellem Danmark og Sydslesvig er heldigvis intakt, og hjertet har flere kamre, så der er plads til både dansk og tysk kultur, påpegede hovedtaleren på årsmødet i Slesvig, kulturminister Jakob Engel-Schmidt (M).

FEST

Niels Ole Krogh
nok@fla.de

Slesvig. Hovedtaleren på friluftsmødet i Slesvig, Danmarks kulturminister Jakob Engel-Schmidt (M), var imponeret over det danske liv, han havde oplevet på årsmødedagen i Slesvig.

- Som Danmarks kulturminister varmer det mig meget at se, hvordan I bærer dansk kultur i hjertet. I er med til at gøre Danmark større, sagde han og understregede, at ikke mindst de unge sydslesvigere kender den danske sangskat.

- Tak for at holde den i hævd. Gennem melodier, tekst og tradition bliver I en del af en større tradition og fællesskab, sagde ministeren.

Han understregede, at »hjertebåndet mellem jer og os aldrig er kappet«.

Flere kamre

- Heldigvis har et hjerte flere kamre, så det er muligt både at rumme det danske og det tyske. Rammerne om det danske er stærke i Sydslesvig – ikke mindst her i Slesvig med A.P. Møller Skolen bag mig her.

- Det er ikke nogen selvfølge, og da giveren, Mærsk McKinney Møller, overvejede at give skolen som gave

til mindretallet, tvivlede han på Slesvig-borgernes positive reaktion. Det blev gjort til skamme og skolen har løftet gymnasiefrekvensen mærkbart i Sydslesvig, pointerede Jakob Engel-Schmidt, der er imponeret over SSWs valgsejr, og det faktum at partiet nu er størst i Flensborg.

Spejder og ambassadør

De to ungdomstalere, Arwen Jehle og Johanne Köhl, begge elever i 11. årgang på A.P. Møller Skolen, talte over emnet »Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være«, og det handler for Arwen især om spejderliv.

- Spejderlivet er et fast del af mig, mit liv og min identitet, lige som det danske mindretal er fast del af min identitet, mit liv og mig selv. Det er det, jeg elsker at lave i min fritid, og noget jeg gør frivilligt, fordi jeg bare ikke kan lade være. At være spejderleder er det bedste frivillige job, jeg kunne tænke mig, slog Arwen fast.

Johanne Köhl bruger det meste af sin fritid på heste, men hun og Arwen har også afsat tid til at være frivillige som elevambassadør. Korpsset har blandt andet til opgave at fortælle andre om det at være ung i mindretallet.

- Vi har meldt os, fordi vi synes, det er vigtigt at gøre opmærksom på mindretal-

Heldigvis har et hjerte flere kamre, så det er muligt både at rumme det danske og det tyske.

Kulturminister Jakob Engel-Schmidt

let, og at vi er danske, selvom vi har tysk pas. Hver gang vi er på tur med elevambassadørkorpsset og holder oplæg for elever og andre, sidder de altid med åben mund, fordi de er så fascinerede af, at der findes nogen som os. Især dem helt oppe i Norden eller for eksempel dem i København, sagde Johanne Köhl.

Lykkelig frivillig

Anni Matthiesen (V), medlem af Sydslesvigudvalget, fortalte i sin hilsen, at hun har været frivillig i mange sammenhænge og kom således ind på årsmødemottoet.

- Uden frivillige fungerer intet. Hvorfor bruge mange timer uden at få løn? Simplethen fordi man ikke kan lade være – og fordi man får noget igen. Glæden ved at glæde andre mennesker er med til at gøre dig selv lykkelig, ved hun af egen erfaring. Venstrepolitikeren fore-

Arwen Jehle og Johanne Köhl, begge elever i 11. årgang på A.P. Møller Skolen, holdt ungdomsårsmødetalen i Slesvig. De talte om frivillighed som spejder og elevambassadører. Foto: Tim Riediger

trækker arbejdet i Folketingets udvalg for sydslesvigske anliggende, Sydslesvig-Udvalget, frem for arbejdet i alle andre udvalg.

- Vi formår at danne enighed på tværs af partierne, sagde hun og glædede sig over, at der igen er kommet gang i årsmøderne efter corona-pausen.

En vigtig partner

Delstatsregeringens mindre-

talskommitterede, Johannes Callsen (CDU), pegede i sin hilsen på, at det ikke er nogen selvfølge, at der er fredeelige forhold mellem folkegrupperne i Europa.

- En fælles forståelse for kulturel identitet står hele tiden til forhandling. Her er det danske mindretal altid en vigtig partner, sagde Johannes Callsen.

Han omtalte det ret nye kompetencenetværk for

delstatens mindretal og mindretalsinstitutioner, der har adresse på Akademi Sankelmark ved Flensborg.

- De tilbyder udveksling og viden til både mindretal og flertal, sagde Callsen. Netværket har blandt andre ECMI-instituttet og mindretalsorganisationen FUEN, begge Flensborg, som medlemmer.

80-årig årsmøde-deltager: - Vi stopper ikke!

Det danske årsmøde ved A.P. Møller Skolen i Slesvig blev et brag af en succes – også takket være det gode vejr.

HELDIG
Thomas J. Wiltrup
tw@fla.de

Slesvig. Shorts og t-shirts – det var »uniformen« i år, for vejrguderne viste sig fra de årsmødemæssige bedste sider (mens landmændene puster over, vi har haft den værste tørke i 15 år), da det store optog, der havde taget turen rundt gennem Slesvig, nåede frem til A.P. Møller Skolen, smukt beliggende ved Slien.

Optoget sluttede på sportspladsen bag gymnasiet, hvor Dannebrog blev hejst, mens FDFerne, der havde gået i spidsen med deres Grenaa Brassband, gjorde honnør, og alle sang med på »Der er et yndigt land«.

Senere underholdt brassbandet på årsmødepladsen, og vi fik blandt andet en skøn pop-udgave af »I Danmark er jeg født«.

Denne sangtitel er naturligvis noget retorisk her i Sydslesvig, for mange er født hernede, men bekender sig til mindretallet. Også 80-årige Rolf Callsen fra Bjert, der knapt kan se mere, men som deltager med alle sanser.

- Jeg begyndte på Gottorp-skolen i 1951, og det har været en tradition siden, at jeg deltager i de danske årsmøder, siger Rolf Callsen, der står med Dannebrog på jakken og et flag i hånden og som ellers spadserer årsmødepladsen rundt med det, han kalder »to-procent-syn«, hvor han kun kan skelne lys og mørke.

Glæder sig over femte generation

- Jeg synes, årsmøderne er noget helt fantastisk, og jeg glæder mig over, mit barnebarn Claas-Ole går på A.P. Møller Skolen. Han er femte generation, der taler dansk! Og så går han rundt og lytter til de mange taler og den gode musik, og han glæder sig også over børneunderholdningen, hvor Tine Mynster ikke blot har børnene, men også deres forældre i sin hule hånd med et inspirerende show.

Ovre ved den ene side af pladsen stod Dansk Sundhedstjeneste klar, hvis nogen skulle have behov, og de

80-årige Rolf Callsen er næsten blind, men han ville alligevel ikke gå glip af årsmødet. Foto: Thomas J. Wiltrup

“Jeg synes, årsmøderne er noget helt fantastisk, og jeg glæder mig over, mit barnebarn Claas-Ole går på A.P. Møller Skolen. Han er femte generation, der taler dansk!

Rolf Callsen fra Bjert, årsmøde-deltager

delte ud af gode oplysninger om deres virke. Isboder delte (mod betaling, naturligvis) ud af dansk softice, og pandekageboder og frugtboeder var der til at forsøde ganerne.

Efter avisens deadline var der gymnastikopvisning ved DGI Sønderjyllands Repræsentanthold.

Vejret kunne ikke være

bedre. Det forsikrede Nils Vollertsen, der stod og sluttede med Leslie Hougaard om:

- Er vi ikke heldige!?

Og jo, det var vi.

Og ja, gamle, næsten blinde Rolf Callsen var enig:

- Selvom jeg næsten er blind, siger jeg: Vi stopper ikke!

Firiluftsmødet i Slesvig var meget godt besøgt. Foto: Tim Riediger

Børnene blev godt underholdt. Foto: Tim Riediger

Der var masser af aktiviteter til børn. Foto: Tim Riediger

Årsmødet startede med optoget gennem byen. Foto: Tim Riediger

FUSSBALL

Hoppe
kommt
zum SC

Flensburg. Der SC Weiche Flensburg 08 hat die schmerzliche Niederlage im Landespokalfinale gegen den VfB Lübeck langsam verdaut und baut weiter an einem schlagkräftigen Kader für die kommende Saison. Pelle Hoppe ist die neueste Verpflichtung des Fußball-Regionalligisten. Der 24-jährige Mittelfeldspieler lief zuletzt für den Ligarivalen FC Eintracht Norderstedt auf.

»Pelle Hoppe ist ein sehr spannender Spieler, der viel Zukunft vor sich hat und in der Liga nicht nur durch seine Torgefährlichkeit sehr auffällig war. Wir werden damit viel Kreativität und Dynamik für unser Mittelfeld gewinnen«, sagt SC-Geschäftsführer Sport Christian Jürgensen.

Hoppe kommt aus dem Nachwuchsleistungszentrum des SV Werder Bremen. Zuvor hatte er beim VfL Oldenburg seine ersten Schritte als Fußballer absolviert. Von der Bremer U21 wechselte er zunächst zum Chemnitzer FC, dann zu Kickers Offenbach, schließlich zu Germania Halberstadt und den BFC Dynamo. Im vergangenen Jahr schloss er sich dem FC Eintracht Norderstedt an, wo er als offensiver Mittelfeldspieler bei 29 Liga-Einsätzen achtmal traf und zu acht weiteren Treffern auflegte. Ein echter Gewinn für SC-Trainer Benjamin Eta.

»Schon bei Werder Bremen habe ich Pelle Hoppe spielen sehen. Er hat einfach sehr viel Potenzial, das er in der Vergangenheit nicht immer abrufen konnte. Nun in Norderstedt hat er wieder zur Topform gefunden und eine auffällig gute Saison gespielt. Wir sind überzeugt davon, dass er noch weitere Schritte gehen wird und somit für unsere Offensive eine wichtige Rolle spielen wird«, so Eta.

Pelle Hoppe ist der vierte Neuzugang des SC Weiche Flensburg 08. *tif*

»Tag der Youngster«: Erlebnis für groß und klein

Für die ausrichtende Flensburg-Akademie war der Tag der Youngster in der Campushalle ein voller Erfolg. Vom Kinderturnier bis zum Spiel der Akademie All-Stars war für alle etwas dabei.

TAG DER YOUNGSTER

Timo Fleth
tif@fla.de

Flensburg. »Das hat ganz großen Spaß gemacht«, strahlte der kleine Lasse, der gerade mit seiner Mannschaft einen Satz Medaillen und einen großen Pott Süßigkeiten abgeräumt hatte.

Beim »Tag der Youngster«, der von der Flensburg-Akademie organisiert wird, stand einmal mehr der Kinderhandball im Fokus. Nach einem Nachmittag mit einem Turnier sowie einem Einblick in den Inklusionshandball rundete noch das Spiel des DHK Flensburg gegen die Akademie All-Stars den Tag in der Campushalle auf den Spuren der SG-Bundesliga-Handballer ab.

»Es war wieder ein großer Erfolg und wir hatten einen tollen Tag von morgens bis abends, wo alles gut gelaufen ist. Wir als Akademie sind besonders stolz zu sehen, welche Masse an Spielern wir auf wirklich hohem Niveau hervorgebracht haben. Dabei waren noch nicht mal alle dabei«, so Akademie-Geschäftsführer Johann

Ein großes Erlebnis war es für die Kinder auf dem Feld der Bundesliga-Handballer zu stehen. Der Tag der Youngster macht es möglich. Fotos: Lars Salomonsen

Einen spannenden Einblick in Sachen Inklusionshandball gab es am Tag der Youngster auch. An Spielfreude standen die beiden Inklusionsteams den Kindern in nichts nach.

Volquardsen, der die Augen aber auch nicht vor Verbesserungen verschloss: »Der Zeitpunkt war nicht optimal und auch das Wetter war für diese Veranstaltung zu gut. Vielleicht schaffen wir es im nächsten Jahr früher.«

Klassentreffen

Das große Klassentreffen der ehemaligen Akteure der

Flensburg-Akademie fand zwar ohne einige der angekündigten Spieler statt, an Klasse mangelte es den All-Stars in der Partie gegen den DHK Flensburg trotzdem nicht.

Sei es auf Linksaußen Leve Carstensen, der vor einigen Wochen erst mit dem TBV Lemgo Lippe in der Campushalle gastierte, oder das Rückraum-Duo Oscar von Oettingen (HC Midtjylland) und Mikael Helmersson (Ystads IF). Qualität war da, aber vor allem Helmersson war es, der zunächst für »Oh«-Momente im Publikum sorgte. Seine Pirouette beim Siebenmeter, sein Rückhandspiel auf Norman Louvres am Kreis oder seine Wurffinte im Gegenstoß waren zum Zungeschmalzen. Genauso wie der Kempa von Carstensen auf von Oettingen. Ohne Zweifel war Helmersson in Spiellaune.

»Ich habe Flensburg vermisst. Verein, Freunde, einfach alles. Es ist richtig schön wieder hier zu sein und ich hatte richtig Spaß. Ich habe

vier Jahre lang hier gelebt und ich freue mich, dass wir den Abend noch zusammen haben«, so Mikael Helmersson, der am Sonntag schon wieder in die Heimat musste.

Ähnlich erging es auch Oscar von Oettingen, der sich freute, den Tag der Youngster endlich auch mal auf der Platte zu erleben.

»Das war mega cool. Das hat richtig Spaß gemacht. Ich habe selber leider keinen Tag der Youngster gespielt, aber es ist etwas Besonderes«, so Oscar von Oettingen.

Der DHK spielte vor allem mit der jungen Garde, die Fehlerzahl war dennoch zu hoch. Für krachende Nadelstiche sorgte aber auch der DHK in Person von Rückraumshooter Alexander von Eitzen. Zur Pause lagen die All-Stars aber deutlich mit 18:9 vorne.

Alexander von Eitzen war es auch im zweiten Durchgang, der für Leben im DHK-Spiel sorgte. Dass Mikael Helmersson die Pirouette nicht nur beim Siebenmeter beherrscht, konnte man eben-

falls in der zweiten Halbzeit bestaunen. Einen Sonderapplaus heimste Simon Hennig ein, der sonst mittlerweile nur noch als Trainer unterwegs ist, als er nach etlichen Fehlversuchen doch endlich sein Tor machen konnte.

Am Ende setzten sich die All-Stars mit 33:27 durch, wobei nach dem Schlusspfiff ohnehin das nette Beisammensein im Vordergrund stand und den Tag der Youngster gebührend abrundete.

»Es macht Spaß so einen Tag für den Kinderhandball zu organisieren und durchzuführen, der unfassbar gute Laune in die Halle bringt, und vom Inklusionshandball brauchen wir gar nicht zu reden, da so viel Freude da ist. Der Tag war sehr gelungen, gerade auch mit den Stationen im Umlauf für die Kinder. Gemeinsam mit den Jungs dann auch noch auf dem Feld zu stehen, war Wahnsinn«, war Simon Hennig, Mitorganisator, am Ende beseelt und hochzufrieden.

Mikael Helmersson sprühte vor Spielfreude bei den Akademie All-Stars und streute immer wieder tolle Kabinettstückchen ein. Thilo Knutzen (r.) vom DHK Flensburg blieb nur das staunende Beobachten

Slesvig IF: von Lanken efterfølger Lettmann

Slesvig IFs fodboldherrer i Landesliga har styr på, hvem der skal svinge taktstokken på sidelinjen i næste sæson. Erik von Lanken er den nye mand, der både kender til klub, holdet og byen.

FODBOLD

Timo Fleth
tif@fla.de

Slesvig. Slesvig IFs fodboldherrer har fået en ny træner. Landesligaholdet har måttet se sig om efter en ny træner, efter at SdU-klubben og træner Marcel Lettmann gik hver til sit efter sæsonen.

Lettmann, der først overtog i vinters, kunne ikke få det til at hænge sammen tidsmæssigt. Derfor var SIFs koordinator for førsteholdet, Kim Brenzel, på jagt efter en afløser, og ham har han fun-

det i nabolaget.

Det er nemlig 51-årige Erik von Lanken, der tager over. Politimanden har tidligere været en del af rivalerne TSV Friedrichsberg-Busdorf, men han har på grund af sit arbejde sat trænergerningen på pause. Den del er der dog kommet styr på, og efter opringningen fra Kim Brenzel var der kort vej til at sige ja til udfordringen i Slesvig IF.

- Jeg var nødt til at skru ned for fodbolden i et stykke tid, men har i de seneste måneder virkelig fået lyst til at stå på sidelinjen igen. Men jeg var helt klar over, at det

skulle være noget, der passer. Da Kim så ringede, var det en gylden mulighed. Det er tæt på og en klub og et hold med stort potentiale. Det var så attraktivt, at jeg ikke kunne sige nej. Men det var da ingen nem og hurtig beslutning om at begynde som træner igen, siger Erik von Lanken, der også har været til en del af Slesvig IFs kampe i sidste sæson og derfor også kender til holdet.

For Kim Brenzel var det vigtigt at finde den rette mand, der passer til klub og hold, og det er koordinatoren overbevist om at have fundet i Erik

von Lanken.

- Vi har søgt en træner, der matcher klubben og holdet. Jeg kender Erik som fodboldspiller og har også hørt en hel masse om ham som træner. Mange sagde, at vi ikke kunne få ham væk fra Friedrichsberg, men jeg spurgte ham, og så mødtes vi en dag hos mig. Vi fik en rigtig god snak, og han køber ind på de værdier, vi som klub og hold står for. Han kommer til at være god for os fremover, siger Kim Brenzel.

Slesvig IFs Landesliga-fodboldherrer har fundet deres nye træner. Erik von Lanken (t.h.) kommer til at stå i spidsen fremover til stor glæde for holdkoordinator Kim Brenzel. Foto: Timo Fleth

HANDBALL

Table with 2 columns: Team name and score. Includes SG FleHa - RN Löwen, HSG Wetzlar - SC Magdeburg, etc.

Table with 4 columns: Team name, goals scored, goals conceded, and goal difference. Includes THW Kiel, SC Magdeburg, Füchse Berlin, etc.

FUßBALL

Table with 2 columns: Team name and score. Includes SG Breitenburg - TSV Bargteheide, Heider SV - SG Gr.Plöner See, etc.

Table with 4 columns: Rank, Team name, goals scored, goals conceded, and goal difference. Lists top teams like Holstein Kiel, JfV Lübeck, etc.

Table with 2 columns: Team name and score. Includes SG DGF/Stjernen - SG Lohe/W./W., TSV Altenholz - Conc. Schönkirchen, etc.

Table with 4 columns: Rank, Team name, goals scored, goals conceded, and goal difference. Lists top teams like Heikendorfer SV, SG Westküste, etc.

Table with 2 columns: Team name and score. Includes Heikendorfer SV - SG Eider 06, Gettorfer SC - SG DGF/Stjernen, etc.

Table with 4 columns: Rank, Team name, goals scored, goals conceded, and goal difference. Lists top teams like SpVg E. Molfsee, TSV Kronshagen II, etc.

Table with 2 columns: Team name and score. Includes SG Halthabu - TSV Altenholz, Heikendorfer SV - Nordangeln Kickers, etc.

Table with 4 columns: Rank, Team name, goals scored, goals conceded, and goal difference. Lists top teams like JfV Nordfriesland, Holstein Kiel II, etc.

Kreisliga Nord-Ost (B-Juniorinnen)

Table with 2 columns: Team name and score. Includes Athletika Wiesharde II - SG Eggebek/BoGa, SG Eggebek/BoGa, etc.

Kreisliga Nord-Ost (B-Juniorinnen)

Table with 2 columns: Team name and score. Includes Athletika Wiesharde II - SG Eggebek/BoGa, SG Eggebek/BoGa, etc.

Emotionsgeladene Abschiede und Machulla-Anerkennung

Die Tränen waren nicht weit, als der große Abschied in der Campushalle anstand.

BUNDESLIGA

Timo Fleth tif@fla.de

Flensburg. Die Erleichterung war den Spielern und Verantwortlichen nach dem Schlusspfiff und gesichertem 34:31-Sieg gegen die Rhein-Neckar Löwen anzusehen. Eine turbulente Spielzeit fand so ein noch halbwegs ordentliches Ende. Doch nach dem Schlusspfiff war auch noch Zeit für Emotionen, hatte die SG Flensburg-Handewitt doch gleich fünf Spieler zu verabschieden – und auch der im Saisonverlauf freigestellte Trainer Maik Machulla war in der Halle.

Bevor es allerdings zu den Verabschiedungen kam, heimste Kapitän Johannes Golla unter dem frenetischen Jubel der Anhänger noch die Auszeichnung als SG-Spieler des Jahres ein. Eine Anerkennung, die dem Kreisläufer sichtlich gefiel. Im Anschluss war dann aber auch wirklich Zeit, die gehenden Spieler in den Mittelpunkt zu stellen.

Den Anfang machte Aaron Mensing, der tief durchpusteten musste, als der Videoeinblendung auf den Leinwänden lief.

»Du bist ein Kind der Region und hast auch in der SG-Jugend gespielt. 2021 bist Du zur SG zurückgekehrt und hast Dich direkt integriert. Seit Jahreswechsel konnten wir sehen, welch Riesen-Potenzial Du hast. Wir wünschen Dir alles Gute – und man sieht sich immer zweimal im Leben«, gab SG-Geschäftsführer Holger Glandorf Mensing mit auf den Weg.

Der Rückraumspieler setzt seine Karriere bei GOG fort, wird aber seine Verbundenheit zur SG nie ganz ablegen können.

»Vielen Dank! Ich muss vielen danken, aber mein größter Dank geht an Euch, die SG-Fans. Es war immer mein Traum, hier spielen zu

Mit Aaron Mensing verlässt ein Kind der SG den Verein. Entsprechend emotional war die Verabschiedung. Foto: Ingrid Anderson-Jensen

dürfen. Dass ich das durfte, macht mich unglaublich stolz. Es war ein Auf und Ab die letzten zwei Jahre, aber ich habe viel über mich selbst gelernt. Ich habe der SG immer die Daumen gedrückt und werde das auch weiter tun«, so Mensing.

Für Franz Semper geht es zurück in die Heimat nach Leipzig.

»Seit 2020 bist Du bei der SG, leider haben Dich Verletzungen immer wieder zurückgeworfen. Du hast dich aber immer wieder zurückgekämpft, auch wenn der Weg nicht leicht war. Wir haben gemerkt, dass Dein Herz für die SG schlägt«, so SG-Präsident Dierk Schmäschke.

Semper hatte einen schweren Stand in Flensburg, hat aber außerhalb des Feldes sein Glück gefunden und nimmt seine Lebensgefährtin mit in seine Heimat.

»Es war keine einfache Zeit. Ich habe mich direkt verletzt und immer Rückschläge einstecken müssen. Ich habe aber immer versucht, alles zu geben. Ohne Michael Döring, unseren Athletikcoach, hätte ich es nicht geschafft und muss ihn deshalb nen-

nen. Ein bisschen was aus dem Norden nehme ich mit. Unsere Tochter wird zwar nicht im Norden geboren, aber man kann sagen, dass sie hier entstanden ist«, so Franz Semper mit einem Au-

»Ich kam mit etwas mehr Haaren auf dem Kopf hierher, verlasse ihn dafür aber mit mehr auf der Brust. Ich werde die Stimmung vermischen, aber ganz sicher wiederkommen, wenn auch in einem anderen Trikot«, so der Kreisläufer.

Simon Hald, SG Flensburg-Handewitt

genzwickern.

Simon Hald verschlägt es zurück nach Aalborg. In Flensburg hat sich der Kreisläufer zu einem der besten Abwehrspieler der Welt entwickelt, und entsprechend lobende Worte bekam der Däne mit auf den Weg.

»Du hast unsere Abwehr von Beginn an stabilisiert und Du bist mit dafür verantwortlich, dass wir vier Jahre in Folge die wenigsten

Tore kassiert haben. Du hast Dich in Flensburg zu einem der besten Abwehrspieler der Welt entwickelt«, so Holger Glandorf.

Humoristisch waren die Worte von Simon Hald zum Abschluss.

»Ich kam mit etwas mehr Haaren auf dem Kopf hierher, verlasse ihn dafür aber mit mehr auf der Brust. Ich werde die Stimmung vermischen, aber ganz sicher wiederkommen, wenn auch in einem anderen Trikot«, so der Kreisläufer.

Auch der sonst so coole Gøran Søgard Johannessen musste durchatmen und am Ende mit den Tränen kämpfen.

»Gleich im ersten Jahr bist Du Deutscher Meister und Super-Cup-Sieger geworden. Du hast uns mit Deiner Dynamik und Explosivität immer viel Freude bereitet. Du wolltest der Stadt etwas zurückgeben und wir haben auch in Deinem Namen eine größere Spende an das Katharinen-Hospiz gegeben«, gab Dierk Schmäschke dem Norweger mit auf den Weg.

Der Rückraumspieler versuchte es auch mit Humor,

wurde dann aber auch ernst.

»Simon kam mit Haaren und ich mit einer Glatze. Jetzt gehen wir andersherum. Danke an Mark und Maik für das Vertrauen. Ich habe hier Freunde fürs Leben gefunden und vor allem muss ich mich auch bei den besten Fans der Welt bedanken. Ich bekomme auch nach fünf Jahren immer noch Gänsehaut in dieser Halle«, sagte er und musste zum Ende seiner Worte bei der Dankesagung an seine Familie mit den Tränen kämpfen.

Den Abschluss machte Magnus Rød, der nach sechs Jahren in die Heimat zurückkehrt.

»2017 bist Du mit 20 Jahren alleine nach Flensburg gekommen. Hut ab. Du hast gleich die erste Deutsche Meisterschaft feiern können und hast viel von den Erfahrenen lernen können. Die zweite Meisterschaft kam dann direkt dazu. Trotz zahlreicher Verletzungen hast Du Deinen Weg nicht verlassen. Du bist zu einem der Besten auf Deiner Position geworden«, so Glandorf, der sich auch dafür bedankte, dass der Norweger ihm als Aktiver noch den Rücken freigehalten hat.

Der Linkshänder war angefasst, als er das Mikro in die Hand nahm. »Hier zu stehen, ist verdammt schwer. Als ich die SG 2014 in der Champions League gesehen habe, wusste ich, hier will ich unbedingt spielen. Kurz darauf ist es so gekommen«, so Rød, der abschließend unbedingt noch sagen wollte: »Einmal Flensburg, immer Flensburg!«

Einen richtigen Gänsehautmoment gab es zum Abschluss, als Dierk Schmäschke noch Dankesworte sprach und sich die Halle für Maik Machulla erhob und seinen Namen lange und lautstark skandierte. Machulla dankte es mit Applaus und Klopfen auf die Brust. Der freigestellte Trainer trägt die SG weiter in der Brust.

Meisterschaft: Konfettiregen und Bierdusche

Der THW Kiel ist deutscher Handball-Meister. Die Norddeutschen machen den Titelgewinn mit einem souveränen Sieg in Göppingen perfekt und freuten sich danach auf die große Party in der Heimat.

MEISTER

dpa

Göppingen. Kapitän Domagoj Duvnjak und der scheidende Torwart Niklas Landin schwenkten nach dem finalen Spaziergang zum Titel im Konfettiregen ausgelassen die silberne Meisterschale, dann folgte in der Kabine mit einer Bierdusche für Trainer Filip Jicha der feuchtfröhliche Startschuss in eine lange Partynacht. Mit einem lockeren 34:27-Sieg bei Frisch Auf Göppingen hat sich der THW

Kiel am Sonntag zum 23. Mal zum deutschen Handball-Meister gekrönt.

»Ich bin unglaublich stolz auf die Jungs, mit welcher Energie sie die Rückschläge in dieser Saison weggesteckt haben«, sagte Jicha nach dem erneuten Meister-Coup der Norddeutschen. Und Kreisläufer Patrick Wieneczek frohlockte: »Die Freude und Erleichterung sind sehr groß. Jetzt freuen wir uns auf ein kühles Bier und die Party in Kiel.«

Nach dem Abpfiff legten die Kieler ein erstes Meister-

tänzchen auf das Parkett, während Jicha jeden seiner Schützlinge herzte. Dank des Erfolges am 34. Spieltag verewies der Rekord-Champion mit 59:9 Punkten den entthronten Titelverteidiger SC Magdeburg (57:11), der sich bei der HSG Wetzlar mit 35:30 durchsetzte, auf Rang zwei. »Wir sind überglücklich. Diese Meisterschale ist verdient, denn wir haben eine sehr starke Saison gespielt. Dieser Titel bedeutet sehr viel für den Verein. Wir werden das jetzt genießen.«

Der THW Kiel sicherte sich in Göppingen endgültig die Meisterschaft. Foto: dpa

VHS LECK

Skyd med langbue

Læk. Lørdag den 01. juli kl. 15.00 tilbyder vhs Leck en workshop for alle, der gerne vil lære traditionel bue-skydning med langbue at kende. Kursusleder er Axel Preuschhoff. Forudgående tilmelding til vhs Leck (tlf. 04662 / 45 39) er påkrævet til arrangementet. Deltagelse er mulig fra en alder af 15 år. Det komplette udstyr vil blive stillet til rådighed. Deltagerne bedes bære passende tøj og solide sko. Arrangementet finder sted i Karlum. ep

APOTEKER I SYDSLESVIG MANDAG

Flensburg:

Friedheim-Apotheke am Twedter Plack
Marrendamm 12
24944 Flensburg
Tel.: 0461-37480

Slesvig:

Dom Apotheke am ZOB
Plessenstr. 13
24837 Schleswig
Tel.: 04621-25859

Husum:

Arlau-Apotheke
Westerende 44
25884 Viöl
Tel.: 04843-1505

Rendsborg:

Stop-Apotheke
Eckernförder Str. 48c
24768 Rendsborg
Tel. 04331-71204

Egernförde:

Linden-Apotheke
Hauptstr. 20
24357 Fleckeby
Tel. 04354-8676
Nordfrisland:
Wolfs Apotheke
Markt 28
25821 Bredstedt
Tel. 04671-91700

BEREDSKAB I SYDSLESVIG

Ärztl. Bereitschaftsdienst:
Tel. 116117

Zahnärztlicher Notdienst:
Flensburg

Tel. 0461 1824747
Schleswig

Tel. 04621 5499945
Notdienst-Praxis der
Hausärzte:

Diakonissen-Anstalt,
Knuthstraße 1

Tel. 0461 116117

(19-22.30 Uhr)

Krisentelefon:

Tel. 04621 988404 (19-7
Uhr)

Kinder- und Jugend-
notdienst:

Tel. 0461 850

Frauenhaus:

Tel. 0461 46363

Frauennotruf:

Tel. 0461 90908200

(10-12 Uhr)

Giftinformationszentrum:

Tel. 0551 19240

Patientenombudsfrøu:

Regina Klingsporn,

Tel. 0461 25963,

www.ombudsmann-sh.de

Verbraucherzentrale:

Schiffbrücke 65,

Tel. 0461 28604 (10-18 Uhr)

SSW bekommt Spitzenamt im Kreistag in Rendsburg

Dass Sabine Mues zur Kreistagspräsidentin gewählt wird, war keine Überraschung bei der konstituierenden Sitzung des Kreistages Rendsburg-Eckernförde. Dass die CDU dann als Stellvertreter Michael Schunck vom SSW vorschlägt, allerdings schon. Im Vorfeld der Wahl hatte Hans-Jörg Lüth (SPD) dafür plädiert, dass der Kreistag trotz aller Meinungsverschiedenheiten parteiübergreifend zusammenhält.

KOMMUNALPOLITIK

Andrea Müller-Kudelka

amk@fla.de

Rendsburg. Vorwiegend harmonisch verlief die konstituierende Sitzung des Kreistages Rendsburg-Eckernförde. Das Präsidium besetzen jetzt die vier größten Fraktionen gemeinschaftlich. Es war eine kleine Überraschung, als CDU-Fraktionsvorsitzender Tim Albrecht nach Parteikollegin Sabine Mues den SSW-Abgeordneten Michael Schunck als dritten Stellvertreter vorschlug.

Die CDU folgte damit – wahrscheinlich aber, ohne dass das direkt beabsichtigt war – einem Appell von Hans-Jörg Lüth. Der Sozialdemokrat hatte als Dienstältester die Sitzung nach der Verabschiedung der ehemaligen Präsidentin Juliane Rumpf und vor der Wahl ihrer Nachfolgerin Sabine Mues kurzzeitig geleitet und diese Position genutzt, um sich mit grundsätzlichen Ratschlägen an die

Rendsburg-Eckernförde: Tim Albrecht, Fraktionsvorsitzender der CDU (l.), schlägt Michael Schunck vom SSW als dritten stellvertretenden Kreispräsidenten vor. Er wird wenig später mit großer Mehrheit gewählt (sechs Gegenstimmen, eine Enthaltung). Screenshot

alten und neuen Mitglieder des Gremiums zu wenden. »Keine Idee ist zu blöd und die andere Meinung ist kein Quatsch«, sagte er und verwies darauf, dass in der letzten Wahlperiode beim emotionalen Thema Krankenhaus einige Redebeiträge über das Ziel hinaus geschossen seien. Sich selbst nahm er dabei

ausdrücklich nicht aus.

Beim Krankenhaus wird es emotional

Wie emotional die Diskussion über die anstehenden Beschlüsse im Rahmen des Verkaufs des Inland-Klinikums an die Schön-Gruppe am Freitagabend waren, erfuhr man allerdings nicht, denn diese fand wieder einmal im Anschluss im nichtöffentlichen Teil der Sitzung statt. Im Hauptausschuss hatte es am Vorabend jedenfalls recht lange gedauert, bis die Beratungen über Themen wie Tarifverträge und Kosten für Altlasten auf den Grundstücken der Klinik abgeschlossen waren.

Michael Schunck freut sich über Anerkennung

Im öffentlichen Teil gab es vor allem freundlich lächelnde Gesichter. Sabine Mues

Kreistagspräsidentin: Einstimmig sprach sich das Gremium in Rendsburg für die Wahl von Sabine Mues (CDU) aus. Screenshot

danke ihrer Vorgängerin und freute sich sehr über das einstimmige Ergebnis bei ihrer eigenen Wahl: »Ich bin überwältigt!« Zur ersten Stellvertreterin wählte der Kreistag Anke Goetsch von der SPD (fünf Gegenstimmen), zur zweiten Sabine Leiendecker von den Grünen (fünf Gegenstimmen, vier Enthaltungen) und als einziger Mann im Präsidium wurde Michael Schunck vom SSW verpflichtet. »Das Amt ist eine große Ehre für unsere Arbeit und den SSW im Kreis Rendsburg-Eckernförde«, sagte er nach der Wahl zu Flensburg Avis.

Die Fraktionen im neuen Kreistag

Schunck übernimmt zudem – ebenso wie Goetsch bei der SPD – den Fraktionsvorsitz seiner Partei. Für die WGK, die sich mit Basis-Mitglied Holger Thiessen zusammengesetzt hat, spricht Andreas Höpken. Bei Bündnis 90/Die Grünen teilen sich den Fraktionsvorsitz Lukas Strathmann und Dr. Christine von Milczewski. Die FDP-Fraktion

Kreistagspräsidentin Sabine Mues (CDU) verpflichtet Michael Schunck (SSW), der gerade als dritter Stellvertreter gewählt worden ist. Erste Stellvertreterin ist Anke Goetsch (SPD, vorn), zweite Stellvertreterin Sandra Leiendecker (Bündnis 90/Die Grünen). Screenshot

führt Tina Schuster.

Nachwahl lässt Kreistag weiter wachsen

Zudem wurde ein Wahlprüfungsausschuss gewählt. Ihm obliegt die Aufgabe, das Ergebnis der Nachwahl, die im Wahlkreis 22 in Eckernförde-Nord am gestrigen Sonntag stattfand, zu begutachten. Dabei sollte sich entscheiden, wie viele weitere Mitglieder in den Kreistag einziehen. Denn je nachdem, welche Partei das Direktmandat erringt, könnten noch Überhangmandate fällig werden. Das Wahlergebnis lag bei Redaktionsschluss Sonntag noch nicht vor.

Abschied von Dr. Max Kruse

Apropos Personalfragen: Von dem Verwaltungsmitarbeiter Dr. Max Kruse musste sich der Kreistag am Freitag verabschieden. Er wird am 15. Juni ins Landwirtschaftsministerium in Brandenburg wechseln.

Nato-øvelse spærrer nordtysk luftrum af

Øvelsen »Air Defender 2023« nærmer sig: Fra på mandag vil kampflyene tordne over Nordtyskland i ti dage. På flere tidspunkter vil luftrummet være blokeret på grund af Nato-øvelsen.

ØVELSE

Maximilian Matthies, SHZ, mab
redaktion@fla.de

Jagel. Den største øvelse for luftvåben siden grundlæggelsen af Nato kan begynde. Forberedelserne til »Air Defender 2023« er afsluttet, oplyste luftvåbens inspektør, generaløjntant Ingo Gerhartz, fredag på basen for Tactical Air Wing 51 »Immelmann« i Jagel.

- Det betyder, at i alt 25 nationer er klar til at starte denne øvelse på mandag, lød det.

Stor Nato-øvelse varer ti dage

Den tysklede øvelse i tre luftrum over dele af Nord-

tyskland og Nordsøen samt dele af det østlige og sydlige Tyskland vil vare ti dage. Scenarierne omfatter angiveligt bekæmpelse af droner og krydsermissiler, beskyttelse af byer, lufthavne og havne og direkte støtte til landstyrker. Ifølge Gerhartz skal påvirkningen af den civile flytrafik være så minimal som mulig.

Kampfly ved Air Defender 2023

Ifølge flyvevåbens inspektør er 250 fly involveret i øvelsen, hvoraf 190 er kampfly.

- Denne indsættelse er unik i sit omfang og er blevet gennemført på mindre end en uge. Med dette har vi, de forskellige luftstyrker, vist, at vi kan reagere og handle meget

hurtigt, sagde han, og nævnte, at USA stiller med de fleste fly til øvelsen.

Gerhartz fortæller, at han lancerede forslaget om »Air Defender 2023«, da han tiltrådte i USA i 2018. På det tidspunkt var Ruslands annektering af Krim i Ukraine den udløsende faktor.

- Det stod klart for os i Tyskland, også efter de mange år i Afghanistan, at vi var nødt til at vende tilbage til evnen til nationalt forsvar og allianceforsvar.

Ifølge Gerhartz sender øvelsen »ikke noget signal mod nogen. Signalet er til os, til Nato-nationerne, om at vi er i stand til at reagere ekstremt hurtigt, især på luftvåbensiden.« Oberstløjtnant Jürgen Schönhöfer sagde fre-

dag ved et lignende pressearrangement på luftbasen Lechfeld i Bayern:

- Vi ønsker at præsentere en troværdig afskrækkelse med et Article Five-scenarie, sagde han.

Artikel fem refererer til Natos beredskab, hvor allierede styrker hjælper et medlemsland under militært angreb.

- Logisk set er dette også et klart signal til Rusland, sagde Schönhöfer.

Hvornår er det tyske luftrum lukket?

Med hensyn til mulige restriktioner for civil flytrafik under øvelsen sagde Gerhartz:

- Vi gør selvfølgelig alt, hvad vi kan under denne øvelse for at holde restriktion-

erne for civil flytrafik på et absolut minimum.

Han tilføjede, at øvelsen vil være afsluttet, inden den første tyske delstat går på sommerferie.

Midlertidige lukninger af luftrummet over Tyskland er planlagt i forbindelse med Nato-øvelsen. Som et diagram fra portalen »Statista«, der viser data fra Bundeswehr og German Air Traffic Control, viser, er det nordlige øvelsesområde reserveret til militær brug på hverdage mellem klokken 16 og 20.

I øst er tidspunkterne mellem klokken 10 og 14. I syd er øvelserne planlagt mellem klokken 13 og 17. Der må ikke foretages øvelsesflyvninger om natten og i weekenden.

FAKTA

Sindssyge gerningsmænd straffes ikke

Ifølge dansk lov kan man ikke straffe personer, der i gerningsøjeblikket må anses for at have været utilregnelige. At de ikke straffes er dog langt fra ensbetydende med, at sagen ikke får konsekvenser.

Straffelovens paragraf 16 lyder indledningsvist: »Personer, der på gerningstiden var utilregnelige på grund af sindssygdom eller tilstande, der må ligestilles hermed, straffes ikke.«

Konsekvenserne er beskrevet i straffelovens paragraf 68: »Hvis en tiltalt frifindes for straf i medfør af paragraf 16, kan retten træffe bestemmelse om anvendelse af andre foranstaltninger, der findes formålstjenlige for at forebygge yderligere lovovertrædelser. Såfremt mindre indgribende foranstaltninger som tilsyn, bestemmelser vedrørende opholdssted eller arbejde, afvænningsbehandling, psykiatrisk behandling med videre ikke findes tilstrækkelige, kan det bestemmes, at den pågældende skal anbringes på psykiatrisk afdeling, i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller under tilsyn med mulighed for administrativ anbringelse eller i egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg.«

Kilde: Straffeloven.

RESÜMEE

Diesen Montag beginnt der Prozess um eines der schrecklichsten Verbrechen der jüngeren dänischen Geschichte. Angeklagt ist ein 23-jähriger psychisch kranker Mann, der im Juli 2022 im Einkaufszentrum Field's in Kopenhagen wahllos auf Menschen schoss. Ein zweifacher Vater und zwei 17-jährige starben, sechs Personen wurden schwer verletzt.

Talstærkt politi mødte op ved indkøbscentret Field's i Ørestad søndag den 3. juli 2022. Nu begynder retssagen mod den 23-årige tiltalte. Arkivfoto: Claus Bech, Ritzau Scanpix

Rædselsminutter i Field's oprulles i retten

For knap et år siden blev ni tilfældige ofre ramt af skud, da en bevæbnet, sindsforsyret mand gik til angreb i storcenter. Tre døde, mange andre skræmt.

RETSSAG

Rune Øgendahl
ritzau

København. I knæ. Upåklædt. Rivende sig i det hår, den ikke har, og med et glat ansigt uden karaktertræk sidder figuren Justitio bag den ophøjede dommerpult i Københavns Byrets nævningeretsal på Nytorv.

Figuren er en moderne fortolkning af domsmagten. Men den er vel nærmest så langt fra den velkendte navnesøster Justitia, retfærdighedens gudinde, som vi kender med sværdet i den ene hånd, vægten i den anden og bind for øjnene, som man kan forestille sig.

En anmelder skrev i Information for år tilbage: »Haugen Sørensens Justitio virker dog hverken overbevist om det gode i mennesket eller synderligt stærk. Figuren virker snarere fortvivlet og tynget, som var verden løbet tør for godhed.«

Og begivenhederne i den sag, som mandag indledes i retssalen, der udsmykkes af billedhugger Jørgen Haugen Sørensens »Justitio og Vidnerne«, in mente gør det nok også vanskeligt for mange at tro på ret meget godt i verden.

Kaos, pludselig død, vandrædsel, fortvivlelse og ulykke er blot en lille del af det negative vokabularium, man nærmest tvinges til at tage i anvendelse, når sagen skal beskrives.

To mindreårige børn så på nærmeste hold deres far blive dræbt af to skud i området foran biografen i storcenteret Field's i København 3. juli sidste år. To teenagere på 17 år blev også dræbt, en dreng foran biografen, en pige på en rulletrappe.

Seks andre blev ramt af skud, andre var i fare for at blive ramt og andre igen blev truet af den efter alt at dømmes sindsforsyrede riffelbevæbnede gerningsmand.

Hændelsesforløbet er beskrevet i det anklageskrift, som specialanklager Søren Harbo vil læse op, når retssagen mod den 23-årige mand, som er tiltalt for drab, drabsforsøg, fareforvoldelse, trusler og overtrædelse af våbenloven, går i gang.

Her vil sagen og nogle af de hidtil ikke offentliggjorte oplysninger i de kommende uger blive rullet op.

Ud over den sammenkrøbne Justitio bag dommerpanelets bord er retslokalets vægge udsmykket med relieffer af uhyggelige skikkelser. Det er »vidnerne« i kunstværket.

Måden hvorpå de klumper sig sammen og gemmer sig bag hinanden leder i uhyggelig grad tankerne hen på, hvordan man kan have forestillet sig, at de forskræmte kunder i storcenteret den juledag klokken 17.33 forsøgte at gemme sig og flygte, da der uden varsel blev skudt mod tilfældige.

Sagens anklageskrift beskriver en episode på en rulletrappe fyldt med folk. Trappen kører i retning mod gerningsmanden – folkene prøver at komme væk.

Kunstværket hylder ikke storladne og svulstige forestillinger om ret, retfærdighed, myndighed og objektivitet, og hvad man ellers måtte kunne finde på at begreber, som skulle beskrive det ideelle retssamfund.

Dets udtryk er præget af angst, fortvivlelse, håbløshed og tilfældighed, og nogle vil sikkert mene, at det mere hørte hjemme på en psykiatrisk afdeling end i en retsbygning.

Sindssyg gerningsmand

Og netop psykiatrien spiller en helt central rolle i sagen fra Field's. Den 23-årige mand er nemlig syg. Meget syg. Sindssyg. Han har forud for angrebet i Field's nærmest været kastebold i et psy-

kiatrisk system, som ikke har taget tilstrækkelig hånd om ham.

En undersøgelse foretaget af en specialgruppe i Region Hovedstaden har på baggrund af sagen udpeget en række punkter med »forbedringspotentiale«, som var det ord, gruppens formand brugte.

Regionen kunne dog ikke på baggrund af sin undersøgelse fastslå, at skudangrebet ville være undgået, hvis ikke systemet havde haft de manglende mangler.

I Danmark straffes personer, som i gerningsøjeblikket var utilregnelige på grund af sindssyge, ikke. Men findes de skyldige, kan de idømmes andre retsfølger end straf.

Anklagemyndigheden vil i Field's-sagen kræve den 23-årige mand anbragt på den særligt sikrede afdeling kaldet »Sikringen« i Slagelse. Anbringelsen skal være på ubestemt tid.

Hvordan den 23-årige forholder sig til anklagerne, er en smule uklart. Hans advokat, Luise Høj, har tidligere sagt, at der er en delvis erkendelse. Det er dog ikke specificeret nærmere.

Sagen begynder mandag og vil blive behandlet over seks dage. Der ventes dom 5. juli.

UNGDOMSPARTI

Danmarksdemokraterne

København. Danmarksdemokraterne har søndag præsenteret sit ungdomsparti, oplyser partiet på Twitter.

Ungdomspartiet har fået navnet DD-Ungdom, og i spidsen som landsformand er Patrick Culmsee Bryhl Madsen. Patrick Culmsee Bryhl Madsen er medlem af Sydslesvigudvalget i Folketinget, selv om han ikke er folkevalgt. /ritzau/

SAMARBEJDE

Fængsler i Kosovo

København. Dansk udviklingsbistand på godt 200 millioner kroner til Kosovo er en betingelse for, at Danmark kan leje 300 fængselspladser i landet til udvisningsdømte. Det oplyser Kosovos justitsministerium i en mail til Berlingske.

Dermed udfordrer Kosovo officiel dansk forklaring om fængselsaftale, skriver mediet.

Udenrigsministeriet oplyser i en mail til Berlingske, at »der er tale om to særskilte aftaler, men at det er klart, at de også udgør et samlet øget politisk samarbejde med Kosovo«. Men det er tilsyneladende ikke det indtryk, man har i Kosovo. Planen om at leje de 300 fængselspladser i Kosovo er en del af flerårsaftalen for Kriminalforsorgen 2022 til 2025. Aftalens hovedformål er at håndtere, at de danske fængsler er overfyldte og mangler betjente. /ritzau/

FOLKEMØDE

Rødt kort til Paludan

Allinge. Bornholms Politio ønsker ikke, at Stram Kursstifteren Rasmus Paludan deltager ved Folkemødet i denne uge. Det fremgår af et udkast til en afgørelse, som Rasmus Paludan lørdag har delt på Facebook.

Folkemødet begynder torsdag.

Et påbud vil betyde, at han ikke må opholde sig blandt andet »i og omkring arrangementsområdet i og omkring Allinge« og kan i sidste ende blive fjernet af politiet, hvis han bryder påbuddet. Det fremgår af politiloven, at hvis mindre indgribende midler ikke er tilstrækkeligt, kan politiet om nødvendigt frihedsberøve den eller dem, som udgør faren.

Han skriver dog i sit Facebook-opslag, at han vil deltage i Folkemødet alligevel og kalder afgørelsen for »ulovlig«. /ritzau/

Beredskaber forbereder sig på knastør sommertid

TØRKE

ritzau

København. Det er usædvanligt tørt i store dele af landet. Det kan man se hos Danmarks Meteorologiske Institut (DMI), hvor det landsdækkende tørkeindeks i week-

enden er nået op på 10,0 og dermed det højeste niveau på skalaen.

Niveaulet på tørkeskalaen er endda højere, end det var under den historisk varme sommer i 2018. Her nåede tørkeindekset på landsplan ikke op på det højeste niveau, men toppede på 9,8 i

juli. Det siger Lars Henriksen, der er vagthavende meteorolog hos DMI.

- 2018 var knashamrende tør. Om tørkeindekset ligger på 9,8 eller 10,0 har i virkeligheden ikke den store betydning. Både 2018 og denne her sommer er indtil videre knastørre. Uanset om det (tørke-

indekset, red.) ligger på 8, 9 eller 10, er man så højt oppe, at så skal man tage sine forholdsregler uanset hvad, siger han.

Tørkeindekset har en skala fra 1 til 10, og det angiver risikoen for tørke i Danmark. Når niveaulet rammer det ildrøde 10-niveau, er det et ud-

tryk for, at der er »høj risiko for tørke«.

Også Beredskabsstyrelsens brandfareindeks stiger i disse dage, og i løbet af mandag ventes risikoen at være »høj« eller mere i det meste af landet. Fortsat varmt vejr gør, at det kan blive nødvendigt at indføre afbrændingsforbud.

KONZERT

Musik auf Gongs in Tarp

Tarp. Am Sonntag, dem 18. Juni, 18 Uhr, findet in der Evangelischen Versöhnungskirche Tarp ein Gongkonzert statt. Gongspieler Peter Heeren wird sein Publikum in die Welt seiner avantgardistischen Klangkunst entführen. Dabei wird er auf sechs Gongs spielen, unter anderem auf Gongs von Paiste, sowie auf dem weltgrößten Chao-Gong aus China.

Peter Heeren hat Kirchenmusik und Komposition in Lübeck und Hamburg studiert, Konzertreife erlangt und ist mehrfacher Preisträger für sein Orgelspiel und seine Kompositionen. Seit 2000 beschäftigt er sich mit Gongs und ihren Klangwirkungen.

Kürzlich wurde in Wuppertal seine kosmische Sinfonie für 10 Gongs im Rahmen des Beuys-Performancefestivals »Ich trete aus der Kunst aus« uraufgeführt. Er ist Kantor der Evangelisch-Luth. Kirchengemeinde Marne und lebt in Itzehoe.

Der Eintritt ist frei, eine Kollekte ist willkommen.
hcd

MUSIKFEST

Besucherrekord in Hamburg

Hamburg. Das Internationale Musikfest Hamburg ist mit einem Besucherrekord zu Ende gegangen. Das fünfwöchige Festival zog rund 92.000 Zuschauer an, die große Orchester und Solisten, Weltmusik, Musiktheaterprojekte und einen Chanson-Schwerpunkt erleben konnten, wie die Veranstalter mitteilten. Die Gesamtauslastung lag bei 95 Prozent. Im Vorjahr hatten 75.000 Menschen das Festival besucht.

Seit dem 28. April waren unter dem Motto »Liebe« fünf Wochen lang internationale Top-Stars der Klassik-Szene wie Cecilia Bartoli, Barbara Hannigan, Lang Lang und Krystian Zimerman in Hamburg zu Gast. Das Musikfest fand in der Elbphilharmonie und der Laeiszhalle statt.

Am vergangenen Dienstag hatte der Vorverkaufstart für die neue Saison 2023/2024 in der Elbphilharmonie zu einem großen Ansturm geführt. »Wegen der immensen Nachfrage kam es im Online-Shop deshalb zu längeren Wartezeiten«, sagte der Pressesprecher der Elbphilharmonie, Martin Andris. In der Zwischenzeit habe sich die Lage beruhigt, und es könnten immer noch Tickets für die 400 neuen Konzerte gekauft werden.
dpa

Sønderjyllands Symfoniorkester fejrer sankthans – med eller uden bål. Foto: Hans Christian Davidsen

Symfoniske toner til sankthans i Sønderborg

Sønderjyllands Symfoniorkester sætter punktum for sæsonen med en sankthanskoncert. Bagefter er der det planlagt sankthansbål ved Allsund.

SANKTHANS-MUSIK

Hans Christian Davidsen
hcd@fla.de

Sønderborg. Har man lyst til at holde sankthansaften i selskab med Sønderjyllands Symfoniorkester, så er chancen der i Koncertsalen Alsion i Sønderborg.

Det er fredag den 23. juni klokken 19.30, og bagefter er der planlagt bål, tale og fællessang ved Alsion lige ud til Allsund. Det oplyser kommunikationsmedarbejder Gabrijela Lozancic fra Sønderjyllands Symfoniorkester.

Flensborg Avis har forsøgt at få fat på Gabrijela Lozancic for at høre, om bålet vitterligt bliver tændt i tørketiden, hvor flere sankthansbål rundt omkring i Danmark i mellemtiden bliver aflyst på grund af den stigende brandfare. Det er desværre ikke lykkedes. Ifølge Martin Nørbæk, der er direktør for Koncertsalen Alsion, er der dog endnu ikke taget skridt til en aflysning af bålet:

- Så længe myndighederne ikke forbyder afbrænding, regner vi også med, at sankthansbålet bliver tændt, siger han.

Så længe myndighederne ikke forbyder afbrænding, regner vi også med, at sankthansbålet bliver tændt.

Martin Nørbæk, direktør for Alsion

Aftenens dirigent er orkestrets chefdirigent Johannes Wildner, og programmet byder på Pjotr Tjajkovskijs »Sérénade Mélancolique«, Pablo de Sarasates »Carmenten Fantasi«, Elgars »Salut

d'amour« og afslutningsvis Felix Mendelssohn-Bartholdys »En skærsommernatsdrøm«.

Aftenens violinsolist, Tibor Kováč spiller solostykkerne i Sarasates Carmen Fantasi

- et af violinverdenens mest krævende og virtuose værker. De to up-and-coming sopraner, dansk-russiske Yana Kleyn og danske Clara Cecilie Thomsen, spiller alferne i Mendelssohns musiske version af William Shakespeares »En skærsommernatsdrøm«. De to sangsolister understøttes af de kvindelige kormedlemmer fra Filharmonisk Kor.

Café Alsion står traditionen tro for salg af ringriderpølser, øl, vin og vand efter koncerten. Koncerten markerer afslutningen på orkestrets sæson.

Gravid stjerne aflyser koncert i Sønderborg

Jada er tvunget til aflyse sin koncert i Sønderborg, men Kultur i Syd har sørget for, at festen stadig fortsætter med et udvidet program med hele to nye navne.

AFLYSNING

Claus Rantzaou Møller

JydskeVestkysten

Sønderborg. En af tidens hotteste musiknavne Jada kommer alligevel ikke til Mølleparken lørdag den 17. juni.

Grunden til aflysningen er, at Jada er gravid og der opstået nogle komplikationer, der gør, at hun er blevet indlagt på hospitalet.

- Jeg troede, jeg skulle dele nyheden nu for bagefter at stå på scenen hele sommeren og gøre det, jeg elsker, sammen med jer. Jeg kan ikke beskrive, hvor meget jeg havde glædet mig til at skulle rundt til jer alle sammen og syng med mit barn i maven, lyder meldingen fra hende på Kultur i Syds facebook-side.

Jada under en koncert på Kløften festival i Haderslev sidste år. Foto: Ludvig Dittmann, JydskeVestkysten

- Jordemødre og læger på Hvidovre og Riget har været fantastiske og har passet så godt på os og sørget for at alt stadig er okay med mig og vores lille efterårsbarn. Men de har også gjort det klart, at

jeg, på grund af komplikationerne, ikke skal ud og syng lige foreløbig.

Alle koncert aflyst

Jada har aflyst alle sine koncerter i juni måned og også

alle kommende internationale shows.

Medina vender tilbage

Rock i Mølleparken er normalt kendt for koncertaftener med to store navne, men lørdag den 17. juni giver Kultur i Syd publikum hele tre koncerter på én billet.

- Vi har sørget for, at festen stadig fortsætter med et udvidet program. Derfor skyldes aftenen i gang allerede kl. 19:15 med Zar Paolo, som giver den første koncert. Zar Paolo er et band, der har fået masser af opmærksomhed og ros for deres debut-album »Elendig Software«. Det er virkelig et band, du skal holde øje med, lyder det fra arrangøren Kultur i Syd.

For forudover allerede programsatte Annika Aakjær og ovennævnte Zar Paolo kom-

mer nu også et andet stort navn – Medina. Hun går på scenen, efter at Annika Aakjær har overtaget efter Zar Paolo.

- Sidst, men bestemt ikke mindst, vender Medina tilbage til Mølleparken og giver os en uforglemmelig afslutning på aftenen. Medina er en af de mest populære danske kvindelige popstjerner, og hendes sange som »Kun For Mig«, »For Altid«, »Ensom« og »KI 10« er blevet soundtracket til mange af vores liv. Vi er glade for at have hende tilbage på scenen og dele hendes fantastiske sangskat med jer alle, skriver Kultur i Syd.

Denne triple-koncert er en del af partoutkortet til Rock i Mølleparken 2023, men du kan også få adgang ved at købe en endagsbillet.

Russere læser modstandsbøger

Russerne elsker at læse. Men deres læsevaner har ændret sig markant, siden krigen brød ud. Flere ældre bøger om totalitære regimer og krig er blevet voldsomt populære – og de er ikke just smigrende for den russiske krigsførelse.

LITTERATUR

Nina Schaumann
Berlingske

Moskva. For at kunne forstå russisk historie og kultur skal du først forstå russisk litteratur.

At sige, at russisk litteratur har en dyb indvirkning på strukturen i det russiske samfund, vil være en underdrivelse.

Russiske skolebørn introduceres til deres lands litterære kanon i 5. klasse. De læser bøgerne for deres »universelle visdom« samt deres bidrag til den »nuværende forståelse af Ruslands nationale identitet«.

Ruslands største forfattere som Lev Tolstoj og Fjodor Dostojevskij skrev ikke med underholdning for øje. I stedet stak de til den menneskelige psykologi og forsøgte at finde svaret på, hvordan et samfund skal opbygges.

For at sige det på en anden måde – russerne tager ikke let på deres bogforbrug.

Og de elsker at læse.

Ifølge en undersøgelse fra det russiske, statsstøttede analyseinstitut VCIOM kan over 90 procent af befolkningen lide at have snuden i en bog, mens 59 procent læser hver uge. Hvis ellers talene er retvisende, er det den næsthøjeste andel i verden efter Kina.

Dystopisk historie bliver virkelighed

Da Rusland 24. februar 2022 indledte den krig, som befolkningen kun må kalde en »særlig militæroperation«, erkendte mange russere straks den nye virkelighed, som de lever i.

George Orwells dystopiske roman »1984« blev hurtigt den mest populære skønlitterære bog ifølge det russiske statsmedie Tass. Pludselig kunne bogen af den britiske forfatter ses i hænderne på folk, der slentrede i Moskvas gader eller ved siden af feriegæster, der solbadede på Kaliningrads strand. Året før var det primært russiske forfattere, der toppede listen.

Romanen foregår i en fiktiv fremtid, hvor totalitære herskere fratager borgerne deres rettigheder og hjernevasker dem til at støtte landets krigsførelse. Bogen var bandlyst i Sovjetunionen indtil 1988.

George Orwell sagde selv om bogen, at han brugte Josef Stalin som den primære inspiration til historien, hvori »tankepolitiet« tvinger borgerne til at tro, at krig er fred, og frihed er slaveri.

Herved bliver der sat lighedstegn til Vladimir Putins krigsførelse.

Men russiske myndigheder har sagt, at bogen skal ses som en anklage mod vestlig kultur, ikke den russiske stat.

I mange år troede vi, at Orwell beskrev totalitarismens rædsler. Dette er en af

Da Rusland 24. februar 2022 indledte den krig, som befolkningen kun må kalde en »særlig militæroperation«, erkendte mange russere straks den nye virkelighed, som de lever i. George Orwells dystopiske roman »1984« blev hurtigt den mest populære skønlitterære bog ifølge det russiske statsmedie Tass. dpa

RESÜMEE

Ein literarischer Aufstand gegen Putin

Als Russland am 24. Februar 2022 einen Krieg begann, den die Bevölkerung nur als »besondere Militäroperation« bezeichnen darf, erkannten viele Russen sofort die neue Realität, in der sie leben.

George Orwells dystopischer Roman »1984« wurde laut der russischen Nachrichtenagentur Tass schnell zum beliebtesten belletristischen Buch.

Letztes Jahr wurde per Gesetz vorgeschrieben, dass alle Bücher, die mit ausländischer Finanzierung hergestellt werden, ein spezielles Etikett auf dem Einband haben müssen.

So wie verbotene Früchte am besten schmecken, kann dieses Etikett als Werbung dienen, um bestimmte Leser anzulocken. Während jede Form des öffentlichen Protests in Russland verboten ist, ist etwas so Einfaches wie Lesen zu einer Form des Widerstands geworden: Die Menschen kaufen diese Bücher und stellen den Krieg in Frage, der mit den schlimmsten Beispielen des Totalitarismus verglichen wird.

de største myter i verden. Orwell skrev om afslutningen på liberalismen, sagde Ruslands udenrigsministeriums talsmand, Maria Zakharova, ved en offentlig begivenhed i maj i år.

- Det er dem i Vesten, der lever i en fantasiverden, hvor folk bliver overvåget, sagde hun.

Anders Engberg-Pedersen professor i litteraturvidenskab ved Syddansk Universitet, forsker i krigens kulturelle former.

- Det er et statsligt medie, som producerer den her liste. Bøgerne på den kan tyde på, at det faktisk er sandt, fordi det ikke umiddelbart er noget, som staten har en interesse i at offentliggøre, siger han om opgørelsens validitet.

Men han siger, at det kan

viser et andet billede af russernes holdning til krigen:

- Det er jo svært at finde ud af, hvad befolkningen egentlig mener om krigen. Men bøger, som undersøger problemerne med autokratiske regimer, kan det næppe være i et autokratiske regimes interesse at udbrede. At »1984« er på listen, kunne godt tyde på, at man begynder at blive mere skeptisk indstillet.

Drømmer sig væk

Bogen er ikke den eneste på russernes læseliste. Efterhånden som den økonomiske situation blev forværret, og nyhederne om Ruslands militære fiaskoer i Ukraine begyndte at sive ind i landet, opgav folk at læse om økonomi og selvhjælp. I stedet er de i større grad gået over til fiktionsbøger.

Særligt er romantik, fantasy, science fiction og detektivbøger i høj kurs, når folk skal slippe væk fra virkeligheden.

Men måske det mest interessante på den russiske læseliste er blandt de faglitterære, hvor bøger om Nazityskland er i høj kurs. Men ikke på den måde, de plejer.

Hvor de populære bøger om det emne ofte beskæftiger sig med, hvor helteagtig Sovjetunionen var, handler de nu i stedet om, hvordan det lykkedes Adolf Hitler at komme til magten.

I starten af krigen var den russiske oversættelse af »Psykologi og eksistens« den mest solgte. Bogen, der er fra 1946, er skrevet af den østrigske psykiater og Holocaustoverlevende Viktor Frankl.

Frankl, som blev befriet fra Auschwitz, udforsker i sin bog måder at finde styrke og modstandsdygtighed i modgang og undertrykkelse. Bogens genoplivning er ikke just smigrende for Putin.

Nicholas Stargardts bog »Den tyske krig: En nation under våben« er også blevet en bestseller. Bogen udforsker, hvordan den tyske befolkning hjalp Hitler til magten, og den beskriver massepsykose under krig, herunder den følelsesmæssige mobilisering for at støtte magthaverne. Bogens popularitet er et andet bud på, at nutidens russere kan spejle sig i Nazityskland.

Skaber interesse

Ubevidst kan regeringen selv være med til at puste til ilden. Sidste år blev det indført ved lov, at alle bøger, der er produceret med udenlandsk finansiering, skal have et særligt mærkat på for-

siden. Ligesom at forbuden frugt smager bedst, kan den etiket fungere som reklame for at tiltrække visse læsere.

Mens enhver form for protest i offentligheden er blevet forbudt i Rusland, er noget så simpelt som at læse blevet en form for modstand: Folk køber disse bøger og sætter spørgsmålstegn ved krigen, der bliver sammenlignet med de værste eksempler på totalitarisme.

Ude af stand til at protestere åbent udtrykker folk

Sidste år blev det indført ved lov, at alle bøger, der er produceret med udenlandsk finansiering, skal have et særligt mærkat på forsiden.

en anden form for modstand ved at læse litteratur, der er forbudt, frarådes eller kaster et ugunstigt lys på regimet.

Ved første øjekast virker denne form for modstand måske ikke vigtig, når nu et flertal af russerne siger, at de støtter krigen. Alligevel kan deres læsevaner ikke negligeres så let. Det har betydning for Rusland og krigens fremgang, hvilket verdenssyn befolkningen har.

Bøger som våben

Bøger har historisk set spillet en nøglerolle i krigstid.

Under Anden Verdenskrig, da Tyskland tilintetgjorde

utallige bøger, der var en hindring for krigsførelsen, blev en række kampagner igangsat.

Forme bevidsthed

Dengang stod amerikanske bibliotekarer i spidsen for en national kampagne for at indsamle bøger til soldater og dermed sende dem til krigszonerne bevæbnet med ideer. De tænkte, at den bedste måde at kæmpe tilbage på, var at opmuntre amerikanerne til at læse mere.

I den forbindelse udtalte daværende præsident Franklin D. Roosevelt, at »bøger er våben i idékrigen«, og sloganet blev gjort til allemands-eje.

- Dengang var der jo knap så mange medier, som der er i dag. Så bøger har spillet en større rolle i forhold til at være med til at forme folks bevidsthed. Men de spiller stadig en central rolle i dag, siger Anders Engberg-Pedersen.

Men vil det være et klogt træk af Putin at bandlyse bøgerne? Det tvivler han på.

- Jeg har meget svært ved at forestille mig, at der skulle komme en eller anden form for revolution fra folket. Det er ikke sikkert, han får noget ud af at bandlyse nogle af de her bøger. Jeg tror ikke, det er det, der bekymrer ham allermest, siger han.

Måske er russernes læsevaner udtryk for noget større. Hvis ikke andet, så kan deres læsevaner være et tegn på, at de sætter spørgsmålstegn ved den nuværende situation.

AFD-ERFOLG

CDU sieht eigene Mitschuld

Berlin. Für das Erstarren der AfD sehen Unionspolitiker auch ihre Partei in der Mitverantwortung. CDU-Chef Friedrich Merz sagte am Samstag mit Blick auf die Entstehung der Alternative für Deutschland (AfD) – und offensichtlich auf Ex-Kanzlerin Angela Merkel (CDU) –, in der Demokratie sei nichts und niemand alternativlos. »Der Name dieser Partei war eine unmittelbare Reaktion auf dieses Wort, und darum haben wir eine hohe Mitverantwortung dafür, dass es so etwas gab.« Merkel hatte das Wort »alternativlos« geprägt – die Gesellschaft für deutsche Sprache kürte es 2010 zum Unwort des Jahres.

In Thüringen und Sachsen stand die AfD in jüngsten Umfragen auf Platz eins, in Brandenburg lag sie auf ähnlichem Niveau wie CDU und SPD. In diesen drei Ländern sind 2024 Landtagswahlen. Auch im Bund erlebt die AfD derzeit einen Umfrage-Höhenflug mit Werten von 17 bis 20 Prozent – die Union liegt bei 27 bis 30 Prozent.

Der Ostbeauftragte der Bundesregierung, Carsten Schneider (SPD), sieht die Stärke der AfD »als größte Gefahr für die wirtschaftliche Entwicklung Ostdeutschlands und den gesellschaftlichen Zusammenhalt«. dpa

LINKSPARTEI

Streit um Wagenknecht

Berlin. – Der frühere Linke-Vorsitzende Klaus Ernst hat den Rücktritt des derzeitigen Parteivorstands gefordert. Grund ist die interne Auseinandersetzung um die Bundestagsabgeordnete Sahra Wagenknecht. Der Vorstand hatte sich per Beschluss am Samstag von Wagenknecht losgesagt und sie zur Rückgabe ihres Mandates aufgefordert. Der Grund: Wagenknecht denkt seit längerem über die Gründung einer eigenen Partei. Ernst schrieb nun in einer gemeinsamen Erklärung mit dem Abgeordneten Alexander Ulrich: »Wir fordern den Vorstand auf, seinen geschlossenen Rücktritt zu erklären.« In dem Schreiben heißt es: »Ausgerechnet jene, die ihr Mandat Sahra Wagenknecht, Oskar Lafontaine und anderen verdanken, fordern nun, dass Wagenknecht ihr Mandat zurückgeben soll. Das ist absurd.« Ernst und Ulrich warfen dem jetzigen Parteivorstand vor, die Linke mit dem Beschluss vom Samstag zu spalten und in die Bedeutungslosigkeit zu führen. dpa

Bei einer Blockade der Gruppe Letzte Generation auf der Berliner Stadtautobahn unweit des Kurfürstendamms wird ein Aktivist, der sich mit einem besonderen Gemisch auf die Straße festgeklebt hatte, mit schwerem Gerät von der Polizei von der Straße gelöst. Archivfoto: Paul Zinken, dpa

RESUME

Angreb mit maling og vejblokader: Med deres opsigtsvækkende aktioner ønsker gruppen Last Generation at sætte fokus på klimabeskyttelsen. Men myndighederne mener, at gruppen har ansvaret for 580 lovovertrædelser, og 740 personer er derved kommet i politiets søgelys, fortæller indenrigsminister Nancy Faeser (SPD) til avisen »Bild am Sonntag«.

- Vi accepterer ikke, at aktivister krænker andres rettigheder. Det gælder overhovedet ikke klimabeskyttelsen, tværtimod: Aktivisterne skader derimod sagen, siger hun.

Klimaaktivisten-Gruppe 580 Straftaten zugeordnet

Farbattacken und Straßenblockaden: Mit ihren Klimaschutz-Aktionen will die Gruppe Letzte Generation bewusst auffallen. Die Behörden werfen ihnen mittlerweile einige hundert Straftaten vor.

PROTEST

dpa

Berlin. Die Sicherheitsbehörden ordnen den Klimaschutz-Aktivistinnen der Gruppe Letzte Generation 580 Straftaten zu. »740 Personen sind polizeilich in Erscheinung getreten«, sagte Bundesinnenministerin Nancy Faeser (SPD) der »Bild am Sonntag«. Sie bezog sich auf den Zeitraum seit Anfang 2022 und berief sich auf das erste Lagebild des Bundeskriminalamts zu der Gruppe. »Es geht vor allem um Nötigungen und Sachbeschädigungen.«

Faeser kritisierte die Proteste der Gruppe: »Wir akzeptieren nicht, dass Aktivistinnen die Rechte anderer verletzen. Dem Klimaschutz nutzt das überhaupt nichts, im Gegenteil: Die Aktivistinnen schaden

der Akzeptanz massiv.« Sie verteidigte das Einschreiten der Polizei und Verurteilungen von Aktivistinnen. »Das ist richtig.« Zugleich betonte sie: »Zwischen Straftätern und Extremisten gibt es aber Unterschiede.«

Die Gruppe hat vor allem mit Straßenblockaden mittels angeklebter Aktivistinnen und mit Angriffen auf Kunstwerke Aufmerksamkeit auf sich gelenkt und erklärt, im Namen des Klimaschutzes zu handeln. Die Aktivistinnen verlangen einen sogenannten Gesellschaftsrat, der das Ende der Nutzung fossiler Brennstoffe in Deutschland bis 2030 planen soll. Außerdem fordern sie Tempo 100 auf Autobahnen und ein 9-Euro-Ticket.

Die Vorsitzende der Innenministerkonferenz, die Berliner Senatorin Iris Spranger

Die Aktivistinnen schaden der Akzeptanz massiv.

Bundesinnenministerin Nancy Faeser (SPD)

(SPD), will die Straßenblockaden auf dem Mittwoch beginnenden Treffen der Innenressortchefs zum Thema machen. Berlin sei als Hauptstadt mit den Bundesministerien besonders stark betroffen, erklärte Spranger. Das habe »zu erheblichen Behinderungen im Straßenverkehr geführt, so dass auch verstärkte Einsatzfahrten von Rettungsfahrzeugen betroffen« seien.

Zuletzt hatte die Letzte Generation gezielte Aktionen gegen Reiche angekün-

einigung. Die Aktivistinnen bestreiten, kriminell zu sein. Die Razzia wurde von einigen als übertrieben kritisiert. Die Gruppe beklagte, ihre Mitglieder fühlten sich wie »Schwerverbrecher behandelt«.

Einige Mitglieder der Letzte Generation standen bereits vor Gericht. So wurden am 1. Juni in München drei Aktivistinnen zu Geldstrafen verurteilt, nachdem sie bei einem Fußballspiel des FC Bayern gegen Borussia Mönchengladbach aufs Spielfeld gelaufen waren. Bereits im April wurde in Berlin eine Aktivistin zu vier Monaten Haft ohne Bewährung verurteilt, weil sie sich am Holzrahmen eines Gemäldes von Lucas Cranach dem Älteren (1472-1553) festgeklebt hatte und an Straßenblockaden beteiligt war.

Scholz vil ringe til Putin

Tysklands forbundskansler vil over telefonen indtrængende opfordre Putin til en tilbagetrækning fra Ukraine.

KRIG I UKRAINE

Ritzau/Reuters

Nürnberg. Tysklands forbundskansler, Olaf Scholz (SPD), sagde i en tale lørdag, at det er hans hensigt snart at tale med den russiske præsident, Vladimir Putin, over telefonen for indtrængende at opfordre ham til en russisk tilbagetrækning fra Ukraine.

I en tale ved et konvent i Nürnberg for den tyske protestantiske kirke sagde Scholz, at han tidligere har talt i

telefon med Putin.

- Det er min plan at gøre det igen snart, tilføjede han.

Scholz sagde, at det er en forudsætning for en »retfærdig fred«, at Rusland trækker dets styrker tilbage.

- Det er nødvendigt at forstå dette, sagde han.

Fra nogle af tilhørerne kom der fra tid til anden tilråb med opfordringer til at forhandle med russerne.

Scholz reagerede ved at råbe tilbage:

- At forhandle er okay. Spørgsmålet er: Hvem for-

handler med hvem og om hvad.

Den tyske regeringschef havde tidligere i sin tale skitseret principperne i Tysklands syn på krigen og understreget, at det må forhindres, at konflikten eskaleres.

- Det var og er rigtigt, at vi handler på en koordineret måde i alt, hvad vi gør. At vi overvejer hvert skridt og ikke går frem alene. Dette har været et bindende princip for os fra begyndelsen, sagde han.

Tysklands forbundskansler, Olaf Scholz (SPD), siger, at det er en forudsætning for en »retfærdig fred«, at Rusland trækker dets styrker tilbage. Foto: Kay Nietfeld, dpa

Hjertelig tak for den venlige deltagelse ved vores kære mors bortgang.

Elke Geipel

Tak for blomster, trøstende ord og donationer til: Kinder- og Jugendhospiz. En særlig tak til Merethe Neldebjerg Jørgensen.

På familiens vegne
Susan, Bjarne og Inken

Kobbermølle, i juni 2023

† **DØDSFALD**

Flensburg: **Antje Fahnert**, geb. Christensen, 80 Jahre. Die Trauerfeier mit anschließender Beisetzung der Urne findet am Donnerstag, 15. Juni, um 14 Uhr von der Kirche zu Adelby aus statt. **Christa Funke**, geb. Klawuhn, 100 Jahre. Abschied hat im engsten Familienkreis stattgefunden.

Wees: **Britta Parschau**, geb. Meier, 82 Jahre. Die Urnentrauerfeier findet am Donnerstag, 15. Juni, um 13.30 Uhr in der St. Laurentius-Kirche zu Munkbrarup statt.

Langballig: **Anni Ritter**, 92 Jahre. Die Beerdigung findet am Donnerstag, dem 15. Juni, um 13.30 Uhr von der St. Marien-Kirche in Sörup aus statt.

Sörupholz: **Dorothea Pilkuhn**, 70 Jahre. Die Trauerfeier mit anschließender Urnenbeisetzung findet am Freitag, 23. Juni, um 13.30 Uhr in der St. Marienkirche zu Sörup statt.

Oeversee: **Christine Andresen**, geb. Stange, 66 Jahre. Die Urnentrauerfeier findet am Donnerstag, 29. Juni, um 11 Uhr in der St. Georg Kirche zu Oeversee statt.

Groß Rheide: **Artur Prehn**, 86 Jahre. Die Urnentrauerfeier mit anschließender Beisetzung findet am Donnerstag, 15.

Juni, um 13 Uhr von der Kapelle in Groß Rheide aus statt.

Bollingstedt: **Christian Schlegl**, 60 Jahre. Die Beisetzung findet im engsten Familienkreis statt.

Holzdorf: **Christel Gerda Möller**, geb. Eisenmenger, 83 Jahre. Die Trauerfeier mit anschließender Beisetzung der Urne findet am Montag, 12. Juni, um 14 Uhr in der Kirche in Sieseby statt.

Bombüll: **Carla Zorn**, 96 Jahre. Die Seebestattung findet in aller Stille statt.

Garding: **Christian Brodersen**, 92 Jahre. Abschied am Freitag, den 16. Juni, um 13 Uhr in der St. Anna-Kirche zu Tetenbüll. Anschließend Überführung zur Beisetzung auf dem Neuen Friedhof in Garding.

Karlum: **Andreas Lorenzen**, 91 Jahre. Die Urnentrauerfeier findet am Freitag, 16. Juni, um 13.30 Uhr in der St. Laurentius-Kirche zu Karlum statt.

Vamdrup: **Jørgen Jørgensen**, 86 år. Bisættelsen finder sted fra Vamdrup Kirke fredag den 16. juni kl. 13.00.

Boris Johnson trækker sig fra parlamentet

Tidligere premierminister Boris Johnson føler, at han er blevet tvunget til at forlade sin post i parlamentet.

POLITIK

ritzau

London. Den tidligere britiske premierminister Boris Johnson trækker sig som parlamentsmedlem med øjeblikkelig virkning.

Det skriver nyhedsbureauet Reuters.

Johnson har kæmpet for sin politiske fremtid i forbindelse med en sag, hvor han mistænkes for at have vildledt parlamentet under coronakrisen.

Han siger selv, at han føler sig tvunget ud.

- Det er virkelig trist at skulle forlade parlamentet - i hvert fald for nu. Jeg bliver tvunget ud af en meget lille håndfuld personer, der ikke har nogen beviser, der baker deres anklager op, siger Johnson ifølge Reuters.

Boris Johnson var premierminister fra juli 2019 til september 2022.

Han forlod posten sidste år på grund af vrede i Det Konservative Parti og i den britiske befolkning, over at han under coronapandemien holdt fester, der brød coronarestriktionerne, i embedsboligen på Downing Street.

Johnson har selv afvist at have løjet om festerne. Han har også hele tiden stået fast

Tidligere premierminister Boris Johnson føler sig skubbet ud af det britiske parlament. Foto: Kin Cheung, AP, dpa

på, at han ikke selv begik regelbrud.

Det udvalg, der undersøgte Johnsons handlinger, var ifølge den tidligere premierminister farvet fra begyndelsen og gav ham ikke en chance.

- De fleste medlemmer af udvalget - særligt formanden - havde allerede udtrykt yderst fordomsfulde ting om min skyld, endda før de havde set beviserne, siger Johnson fredag i en længere udtalelse.

- Set i bakspejlet så var det naivt og for tillidsfuldt af mig

at tro, at det på nogen måde ville foregå på en brugbar eller fair måde, lyder det.

Johnson sendte fredag også en kritik afsted mod den nuværende konservative premierminister, Rishi Sunak.

- Da jeg forlod kontoret sidste år, var regeringen kun nogle få procentpoint bagud i meningsmålingerne. Den er nu meget længere bagud, lyder det.

Johnsons afløser i parlamentet skal findes via et suppleringsvalg

USA: Rusland har modtaget hundredvis af iranske droner

Det Hvide Hus frygter, at Rusland kan være i færd med at producere iranske droner inden for landets grænser.

KRIG

ritzau, Reuters

Washington. Det Hvide Hus oplyste fredag, at Rusland lader til at være i gang med at øge dets forsvarssamarbejde med Iran, og at landet har modtaget hundredvis af droner, som bruges til at angribe Ukraine.

På baggrund af information, der for nylig er blevet frigivet til offentliggørelse, siger Det Hvide Hus, at dronerne er bygget i Iran, fragtet over Det Kaspiske Hav og siden brugt af russiske styrker mod Ukraine.

- Rusland har brugt iranske UAV'er i de seneste uger for at angribe Kyiv og terrorisere den ukrainske befolkning, og partnerskabet mellem det russiske og iranske partnerskab lader til at være blevet dybere, siger John Kirby, der er talsmand for Det Hvide Hus.

Dronerne omtales ofte som UAV - Uncrewed Aerial Vehicles. Det betyder ubemandede luftfartøjer på dansk.

- Vi er også bekymrede for, om Rusland arbejder sam-

men med Iran for at producere iranske UAV'er i Rusland.

Kirby siger, at USA har informationer om, at Rusland modtager materialer fra Iran, der skal bruges for at lave en fabrik til at fremstille dronerne. Den fabrik kan ifølge USA være klar til brug tidligt næste år.

- Vi udgiver satellitbilleder af den planlagte lokation for denne dronefabrik i Ruslands særlige økonomiske zone Alabuga, siger han.

USA har tidligere indført sanktioner mod iranske chefer fra en våbenfabrikant, fordi de forsynede Rusland med droner.

Iran har anerkendt, at det sender droner til Rusland, men har tidligere sagt, at dronerne blev sendt, inden Rusland invaderede Ukraine i februar sidste år.

Ruslands regering har afvist, at landets styrker bruger iranske droner i Ukraine.

En embedsmand fra Det Hvide Hus siger, at Iran har sendt flere hundrede droner til Rusland siden august.

Forholdet mellem Rusland og Iran går begge veje, siger John Kirby. Iran har eksem-

Et satellitbillede fra 4. april viser den særlige økonomiske zone Alabuga i Rusland. Det Hvide Hus mener, at Rusland modtager materiale fra Iran til at bygge en dronefabrik, der kan være klar til brug tidligt næste år. Foto: Ritzau Scanpix

pelvis brugt milliarder af dollar på militærudstyr fra Rusland.

- Dette er et militært samarbejde i fuld skala, som er skadeligt for Ukraine, Irans naboer og det internationale samfund. Vi fortsætter med at bruge alle de værktøjer, vi har til rådighed for at blottlægge og afbryde disse aktiviteter blandt andet ved at dele dette med offentligheden. Og vi er klar til at gøre mere, siger John Kirby.

Stillinger

DANEVIRKE MUSEUM

Danevirke Museum formidler historien om det historiske voldanlæg, UNESCO-verdensarven Hedeby-Danevirke og det danske mindretal i grænselandet.

Til vores lille, engagerede team søger vi pr. 1. juli eller efter aftale en

Museumsvært

(m/k/d) på halv tid med skiftende sæsonarbejdstider (gennemsnitligt 19,4 timer/ugen) til betjeningen i besøgscentrets reception

Læs mere på www.danevirkemuseum.de

SM berliner stadt mission ev. kirche
#NothilfeBerlin berliner-stadtmission.de
DE63 1002 0500 0003 1555 00

GLOBAL WIRKEN

Helfen Sie jetzt als „Global Protector“, die Artenvielfalt unserer Erde zu bewahren.

Jetzt schützen: wwf.de/protector

Boligmarked

VI OPNÅR DEN BEDSTE PRIS MED DEN RIGTIGE STRATEGI.

Oliver Klenz Dipl. Immobilienwirt (DIA), Inhaber

Oliver Klenz - Der Immobilienprofi.
Husumer Str. 73 · 24941 Flensburg
Telefon 0461 / 40 30 61 - 00

DIN EJENDOMSMÆGLER FOR FLENSBORG OG OMEGN. www.oliver-klenz.de

VEJRET
IDAG

Flensborg

0,0 mm

22 km/t (4 bft)
fra øst

Slesvig

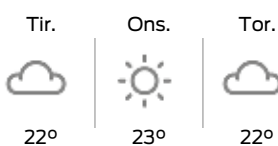
0,0 mm

22 km/t (4 bft)
fra øst

Husum

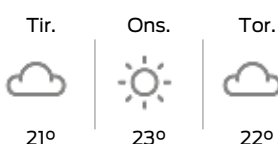
0,0 mm

21 km/t (4 bft)
fra øst

Tønder

0,0 mm

24 km/t (4 bft)
fra østOp: 04:48
Ned: 21:58Op: 02:29
Ned: 15:14Kilde:
OpenWeatherMap
openweathermap.org

Undersøgelse: Hvert tredje barn bliver solskoldet i ferien

32 procent af forældre angiver, at deres hjemmeboende børn under 18 år blev solskoldet i sommerferien 2022.

SAESON ritzau

København. Hvert tredje barn bliver solskoldet i sommerferien, og solskoldninger er særligt farlige i barndommen.

Det skriver Kræftens Bekæmpelse i en pressemeddelelse.

Organisationens nye rapport viser, at 32 procent af forældre med hjemmeboende børn under 18 år angiver, at deres barn blev solskoldet under sommerferien sidste år.

Det bekymrer Peter Dalum, der er projektchef for Kræftens Bekæmpelses solkampagne.

- Tallene viser tydeligt, at vi som forældre skal gøre mere for at solbeskytte vores børn. Både når vi holder ferie i Danmark og især når rejsen går sydpå.

- Derfor skal vi huske at pakke solhat og solcreme i feriekufferten, og så gøre som de lokale og holde en lang siesta i skyggen midt på dagen, siger han.

Solskoldninger øger risikoen for hud- og modermærkekraft.

Ifølge meddelelsen er celledelingen i overhudens pigmentceller størst tidligt i livet, og derfor har solens ustråling lettere ved at påvirke cellernes arvemateriale.

- Jo tidligere børn udsættes for skadelige uv-doser fra solen, jo længere tid har skaderne også til at udvikle

Hvis forældre husker solcremen, så er der god chance for, at ens børn gør det samme, siger projektchef for Kræftens Bekæmpelse. Arkivfoto: Henning Bagger, Ritzau Scanpix

sig til hud- og modermærkekraft senere i livet, skriver Kræftens Bekæmpelse.

Undersøgelsen viser også, at de små børn bliver bedre solbeskyttet end ældre.

20 procent af forældre til børn i alderen 0-5 år angiver, at deres børn blev solskoldet i ferien, mens det gælder 37 procent af børn i alderen

11-15 år og 42 procent af de 16-17-årige.

- Et godt råd til forældre med større børn er at være gode rollemodeller i solen.

- Hvis vi selv husker solcremen og solhatten og holder os i skyggen midt på dagen på sommerferien, er der god chance for, at vores børn gør det samme, siger Peter Da-

lum.

Næsten 5000 borgere i Danmark i alderen 15-70 år har deltaget i organisationens spørgeskemaundersøgelse om deres viden og holdninger, når det kommer til solbeskyttelse og adfærd i solen.

Norsk kvinde vil slå rekord på de 14 højeste bjergtoppe

Bjergbestigeren Kristin Harila vil klare de 14 højeste tinder – alle over 8000 meter – på kun tre måneder.

BJERGBESTIGNING ritzau, Reuters

Samagaun. En 37-årig norsk kvinde besteg lørdag bjerget Mount Manaslu i Nepal.

Det er hendes niende bjergbestigning på 45 dage i et forsøg på at blive den hurtigste til at bestige verdens 14 højeste tinder på kun tre måneder.

Kristin Harila nåede i det vestlige Nepal toppen på Mt. Manaslu, som er verdens ottende højeste bjerg på 8163 meter. Hun nåede toppen før daggry sammen med en sherpa og fem andre guider.

Hun besteg Shishapangma i Tibet den 26. april og har siden klaret Dhaulagiri, Kanchenjunga, Everest, Lhotse, Makalu, Cho Oyu og Annapurna.

Hun tager nu til Pakistan for at bestige Nanga Parbat, Gasherbrum I, Gasherbrum

II, K2, og The Broad Peak, siger lokale sponsorer.

- Hun er på vej ned fra bjergtinden og tager med sherpaen Tenjen, som hun har været sammen med på ni bjergbestigninger, videre til Pakistan, siger Tashi Lakpa Sherpa fra trekkerselskabet The Seven Summit Treks.

Harila håber at have gennemført sit forehavende om at bestige alle 14 tinder på over 8000 meter på et tidspunkt i juli. Hvis det lykkes, vil hun være hurtigere end Nirmal Purja fra Nepal, som besteg alle disse bjerge i 2019 – på seks måneder og en uge – eller 189 dage.

- Jeg tror, at jeg kan klare det, sagde Harila til Reuters i sidste måned om hendes forsøg på at klare verdens 14 højeste bjerge på rekordtiden tre måneder.

Nirmal Purja, der har været elitesoldat i det britiske militær, indskrev sig i bjerg-

Kristin Harila – en 37-årig norsk kvinde besteg lørdag bjerget Mount Manaslu i Nepal. Det var hendes niende bjergbestigning på 45 dage i et forsøg på at blive den hurtigste til at bestige verdens 14 højeste tinder på kun tre måneder. Arkivfoto: Bikash Karki, Ritzau Scanpix

bestigningens historie med flere rekorder i at nå hurtigst til tops.

Blandt andet har han nået

toppen af Everest, Lhotse og Mount Makalu i rekordtiden 48 timer.

VERDEN
RUNDT

I Texas er slangerne ofte en plage. Arkivfoto: Paul Ratje, Ritzau Scanpix

Slange tog en dukkert i poolen

Phoenix. Når det er bagevarmt, er det en behagelig luksus at kunne tage en dukkert i sin egen swimmingpool. Andre kan imidlertid også blive fristet af en tur i poolen. Som nu i poolen i en have i Scottsdale, der er en forstad til den amerikanske delstat Arizonas hovedstad, Phoenix.

Slangefangeren Marissa Maki fortæller ifølge nyhedsbureauet UPI, at hun tilbage i maj blev kaldt til Scottsdale, fordi der var en klapperslange i swimmingpoolen. Hun kom til stedet – og ganske rigtigt. Det var en vestlig diamondback klapperslange. Det er en giftslange, der kan blive op til halvanden meter. Der er ikke oplysninger om, hvor stor denne her slange var.

Men Marissa fortæller, at slangen fik sig en tår vand, da hun ankom. Så begyndte den at svømme rundt, og hun lod den svømme sig træt.

Hun fangede den med to tænger og kørte den ud af byen, hvor den blev sat fri. /ritzau/

Diktator indfører totalt ryggeforbud

Asjkhabad. Turkmenistans autoritære leder, præsident Serdar Berdimukhamedov, har besluttet, at landet med 6,3 millioner indbyggere skal være helt røgfrit inden 2025.

Statslige medier i den tidligere sovjetrepublik rapporterer, at der nu bliver slået kompromisløst ned på illegal import af tobaksprodukter, herunder elektroniske cigaretter, skriver AFP. I forvejen kan man kun købe tobak i statslige butikker, og der er forbud mod at ryge offentligt. Tobaksreklamer er forbudt. Og nu vil præsidenten, der fik magten fra sin far i fjor, så stoppe al rygning inden to år.

Berdimukhamedov-familien er vant til at få sin vilje. Præsidentens far, der nu er pensionist, har fortsat en dominerende rolle i landet. Han og hans søn – præsidenten – beriger jævnlige nationen med deres sang. Den pensionerede præsident har desuden en by, en tv-station, en avis og et fodboldhold opkaldt efter sig. /ritzau/